Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 264. szám. Vasárnap, szeptember 24.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Fuit.

Budapest, szeptember 23.

(v.) Ausztriának halottja van, akit senkisem fog megsiratni: kimult a Thun-kabinet. A békitési értekezlet helyett engesztelő áldozat, — ide lyukadt ki a dolog. Be kellett következnie a kormányválságnak, nehogy válságba jusson a monárkia. Thunék nem kaphattak delegációt, mivel nem vonhatták vissza a nyelvrendeletet, pedig a német baloldalnak ez volt a sine qua nonja. Maga a miniszterelnök hiába akart volna kötélnek állani, nem tehette Kaizltól, aki a csehek kirendeltsége volt a kabinetben. Ez az ügyállás elkerülhetetlenné tette a kormány bukását. A csehek most dulnak-fulnak s azt izenik a sajtójuk utján Bécsbe, hogy nem tartoznak semmiféle áldozattal az osztrák államérdeknek. Érthető, hogy Kaizl ur és barátai mérgelődnek; de adják ők majd olcsóbban is. Kivált ha megtudják, hogy viszont az osztrák államérdek sem hajlandó a monárkia közjogi szerkezetének épségét áldozatul kiszolgáltatni nekik.

Egyébiránt a Thun-kabinet bukása még csak az első lépés a delegáció létrejöttének biztositására. Ezzel még csak *egy* akadály hárult el, — igaz, hogy nyilván a legvaskosabbik. Hátra van még egy csomó nehézség, apróbb fajtáju valamennyi, de sok. Az uj kormánynak, bárkikből alakuljon, első dolga a nyelvrendeletek felfüggesztése lesz. Ez leszereli majd a német obstrukciót. De hogyan viselkednek ezután a csehek? Ha ott is hagyják őket a faképnél a szlovének és lengyelek, vajjon nem csinálnak-e majd ellenobstrukciót a maguk szakállára? Ma még ezzel fenyegetőznek; de — ugylehet — megenyhödnek holnapig. A derék csehek eddig benn voltak a többségben s a kabinetben; ebből az állapotból bajos egyszerre átszökkenni a fakcióba. Megtenni elvégre megtehetik; de kérdés, tudják-e egymaguk meghiusitani a delegáció választását. A Lajtán innenről nézve, ugy látszik, hogy nem. De akár igen, akár nem, ezzel a hirtelen fordulattal egyet biztosan elérnének a csehek: azt, hogy az uj osztrák politika nélkülük és ellenük indulna utjának. Minden szempont azt tanácsolja tehát nekik, hogy térjenek eszükre és barátkozzanak meg az uj helyzettel: deferáljanak az osztrák állam létérdekeinek s a monárkia közjogi épségének. Mutassák meg, hogy nemzeti törekvéseik beleférnek Ausztria államrendjébe s nem repesztik szét a dualisztikus alap kereteit. S mivel mindezt nem is kell majd ingyen tenniök, nincs mért feltenni róluk, hogy okvetetlenül bolondot fognak cselekedni.

Hát a németek vajjon rátérnek-e valahára az államraison utjára? Ime, a sors megkinálja őket még egyszer — talán utóljára — a kedvező alkalommal, hogy állandó összhangba hozzák a maguk nemzeti álláspontját az osztrák állampolitikának követeléseivel. Amit évek óta sürgettek, a nyelvrendeletek felfüggesztése most meg fog történni. Ez kétségen kivül hatalmas vivmánya az ő szivós küzdelmüknek. Méltán büszkék lehetnek rá s jogosan örülhetnek neki. De aki a legjobbat kivánja nekik, nem kivánhat egyebet, mint azt, hogy ne csak önérzetüket restaurálja ez a fordulat, hanem *politikai belátásukat* is. Rekeszszék ki vágyaikból a *restitutio in integrum* ábrándképét. Lidérctüz az, mely ingoványba viszi ügyüket. Nem akarjuk őket elkeseriteni annak a felsorolásával, mely hibákkal idézték ők tulajdon magukra azt a sok bajt, ami az utolsó harmadfél évtized során rájuk szakadt. De értsék meg valahára, hogy az az állapot, amely őket huszonöt év óta bántotta, lényeges változtatásokat ejtett Ausztrián. Uj vágyak, uj törekvések, uj erőtényezők, uj dinamikus elhelyezkedések képződtek ott, amiket kiirtani a lelkekből s eltörülni a számbaveendő politikai szempontok sorából többé nem lehet soha. Figyelmen kivül hagyni ezeket a mozzanatokat bün volna, végig gázolni rajtuk még a bünnél is roszszabb: — hiba. A németségnek is meg kell tehát a maga áldozatait hoznia, még pedig nem is fukar kézzel. Meg kell alkudnia az uj helyzettel, s bele kell ennek a méretei közé illeszkednie a maga aspirációival. Fontolja meg jól, nem jobb-e magamagát redukálnia az uj viszonyok arányaihoz, semhogy ellenséges áramlatok végezzék rajta a redukció munkáját. A németeknek eddig bátorságra és kitartásra volt szükségük; — győzték mindkettővel. E fordulón tul a lelkiismeretükre és judiciumukra lesz szükségük; — vajha győznék ezzel a kettővel is. És gondoljanak mostanában minden elhatározásuknál arra, hogy amit ettől a perctől megtagadnának, azt igazán az örökkévalóság sem hozza vissza nekik.

Ami a kibontakozást illeti, ennek az utját az eddigi események elég világosan jelölik meg. Az uj kabinet nyilván politikailag semleges természetü lesz és valószinüleg megkapja a pártoktól azt a fegyverszünetet, amely alatt létrejöhet a delegáció. Azután megindulnak a tárgyalások a nyelvkérdésnek végleges, még pedig törvényhozási uton való rendezésére. Ez a feladat a cseheknek és a németeknek békés megegyezését feltételezi. Kölcsönös méltányosság és kölcsönös engedékenység nélkül persze nem jöhet létre ilyen megegyezés. Jól vigyáz-

TÁRCA.

Levelek Flandriából.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Pekár Gyula.*

II.

Ostende.

Bolond ötletei vannak néha az embernek... Ahogy a kozmopolita asszony utólérhetetlen androgyn bájával elhalad előttem, önkénytelenül azt kérdem magamtól: vajjon mit szólnának az antik vagy renaissance-mesterek, ha ezt a bizarr lényt meglátnák, — vajjon tetszenék-e nekik? Mindenesetre nagyot néznének Phidias is, Michelangelo is, ha kiállnának ide az ostendei korzóra... Feltünnék nekik az az elváltozás, amin a női test az aranykor óta átment, de mindenekfelett az tünnék fel nekik, hogy micsoda változáson ment át a mi egész eszthétikánk. Félek, azzal vádolnának, hogy mi már annyira elvesztettük az emberi test iránti érzékünket, hogy immár nem is benne, hanem épp a testet eltakaró ruhában keressük a szépet s az eszthétika sulypontját ekképp a lényegről a járulékra helyeztük át. Hát tény, hogy az a ruha, mely p. o. az antik világban mindig csak olyas ideiglenes valami volt, a mire nem fektettek sulyt, ma már *alkatrészévé* vált a testnek. Nélküle az ember többnyire ugy néz ki, mintha megnyuzták volna... Az antik nő, — kezdve istennőin — ha nagyon szép akart lenni, levetkezett: a mai nő ellenkezőleg fel- és kiöltözik, ha nagyon szép akar lenni, sőt ha atavisztikus hajlamát követve bizonyos mérsékelt meztelenséggel, amint mondják, „dekoltálva“ jelenik meg bálokon — akkor is a szabók a megmondhatói, milyen tudományosan kell nekiöltözni ehhez a vetkezéshez! Merem állitani, hogy sem a Phidias istennőinek, sem a Michelangelo Sybilláinak nem állana jól a párisi divat, sőt hallatlan esetlenül néznének ki benne, — épp mert emberien, magukban szépek, s mert ahhoz a bizonyos párisi divathoz az kell, hogy a test a ruha alatt nagyon is kevéssé plasztikus ruhatartó maradjon..... Nos, azt hiszem, a „grand art“ nagy müvészei nem tudnának mit csinálni a modern asszonynyal, sem felöltözve, még kevésbé ruha nélkül. Ők még természetimádók voltak, amennyiben valami babonás idealizmussal óvakodtak attól, hogy bármi csekély öltönynyel is eltakarják nagyszerü anatomiáikat; mintha istenkisértésnek tartották volna, hogy emberi ruha-mekhanizmussal merészeljék szépiteni azt, amit a természet már megteremtett a legszebbnek. Mi ma már a legnagyobb mértékben „pogányok“ vagyunk, mert ha egy asszonyt szépnek találunk, legtöbbször nem az „isteni“ természetes részt dicsőitjük benne, hanem Worth szabót és Hellstern cipészt: a civilizáció teknikai vivmányait, vagyis önönmagunkat. A nő ma már csak — toilette... de tehet ő erről? Az asszony, kinek egyik hivatása az, hogy tessék, mindig olyan lesz, amilyennek a férfi akarja, hogy legyen. S ha már a civilizáció a férfival együtt kiüzte őt a klasszikus szépség görög paradicsomából, mért ne lehetne ujra istennővé a Worth második paradicsomában? Azzá is kell lennie, mert a nőnek istennőnek kell maradnia a földön...

*

Ragadós ez az ostendei mámor s az ember csak ritkán tudja kiszakitani magát a „dolce far niente“ nem is annyira édes, mint inkább ideges semmittevéséből. Egy különös dolog tünik fel most nekem. Az, hogy az emberek itt észre se veszik a — tengert... Nem létezik az itt, — nem látja senki. De még ha észre is venné valaki s szóba akarna állani a locsogva panaszkodó őstermészettel, nem volna az lehetséges ebben a mesterkélt környezetben. Nem jut szóhoz itt az óriási elem. Pedig ott zug lent a parton a szürke éjszaki óceán s hullámai felséges következetességgel törnek meg tajtékcsipkés hosszu fodrokká. Mintha csak „colonneban“ kezet adnának egymásnak — lassan tajtékozva egyesülnek az egész part mentén e fodrok s örök egyformasággal ugy rohannak előre, hogy meghaljanak a lomha homokban... De hát senki se hallja a tenger panaszát, — mérföldekre kellene elmenni Mariakerk felé, hogy a magányban szóhoz jussanak a habok. Itt a Kursaal fényes terrasza előtt beleful zsolozsmájuk a selyemsuhogásba, a kacajba, a vágyak lüktetésébe s mindenekfelett a játékbank napoleonjainak a csengésébe. Ott visszhangzik ez a csábitó csengés minden fülben; siketté teszi ez az embereket minden más iránt... Az a tenger! Gyakran bámultam felséges nyugalmát, melylyel a gyarló emberi fennhéjázást szemlélte... De legjobban bámultam a türelmét mégis a délelőtti fürdések alkalmával. Akkor, mikor a degenerált emberi állatok százai torz sereggel, dideregve másznak be habjaiba. Alig képzelhető rutabb látvány ennél. Valóságos paródiája a mithológiának, főleg akkor, mikor például a pohos vén viveurök, mint holmi Szilének a nimfákkal, szerelmeskednek a vizben a báliasan dekoltált cocotteokkal... Az egész part mentén émelygősen illatos marad a tenger e sok betegesen fehér és parfümbe pácolt test után. Csak itt látni, hogy milyen kimondhatatlanul rut a modern ember, — ugyanaz, aki olyan elegáns odafent a korzón. Ide szerettem volna én hivni Phidiast és Michelangelot! Akkor talán megértették volna, hogy a modern eszthétika mért nem keresi többé az emberi testben a szépet, hanem az azt elrejtő öltözékben...

*

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

zon mind a két fél, hogy elegendő mértéktudással felvértezetten menjen bele az alkudozásba s hogy egyikük se követeljen többet, mint amennyit az osztrák államérdeknek tartós biztosítása elbir. Mert akinek kezében ez a fonál elszakad, az bátran sodorhat belőle kötelet magának. E kísérletnek esetleges kudarca után ugyanis, minden valószínüség szerint, példák statuálásával fog az uj rend megalkotásához látni az osztrák politika.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. *Széll* Kálmán miniszterelnök, a *Politikai Értesitő* jelentése szerint, holnap Bécsbe utazik.

A polgári törvénykönyv. *A magyar általános polgári törvénykönyv* szerkesztő-bizottsága a mult pénteken tartotta dr. *Plósz* Sándor igazságügyminiszter elnöklete alatt a szünet után első ülését, melyen a szerkesztők által beszolgáltatott résztervezetek összhangba hozataláról tanácskoztak. E tanácskozás eredményeként abban állapodtak meg, hogy az átvizsgálás kettős irányban, ugymint a tartalom és a szerkezet szempontjából történjék. Tartalmi tekintetben ez átvizsgálás az egyes szerkesztők álláspontjának lehető fentartásával — főleg az egyes részekben kifejezett jogelvek esetleges összeütközéseinek kiegyenlitését célozza; mig a szerkezeti egység szempontjából való átvizsgálás — a közönség birálatára szánt első tervezet céljának megfelelően — csak arra fog kiterjedni, hogy a tervezetbe foglalt szabályok tartalma világos és szabatos kifejezésre jusson. Az erre irányzott munka sulypontja a szerkesztésnek ebben a szakában egyelőre a vezető tag és az egyes szerkesztők közt való közvetlen érintkezésen nyugszik s a szerkesztő-bizottság csak időnkint fog az ily módon meg nem oldható vagy egyébként nagyobb jelentőségü kérdések elvi megoldása végett üléseket tartani.

Az országgyülési szabadelvü párt a jövő szerdán, esti 7 órakor tartja első értekezletét a nyári szünet után. Ez alkalommal *Széll* Kálmán miniszterelnök nyilatkozni fog a Ház legközelebbi munkaprogrammjáról.

A kereskedelmi miniszter üdvözlése. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszterhez, valóságos belső titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából Kolozsvár város tanácsa és a kerületének választói meleg üdvözlő táviratot intéztek.

A képviselőház szeptember 28-án, csütörtökön délelőtt tiz órakor ülést tart.

KÜLFÖLD.

A Thun-minisztérium lemondott.

Budapest, szeptember 23.

A bécsi kormány fölött elzengték a *circumdederunt*ot s kivitték a temetőbe. Belehalt a nyelvrendeletekbe és talán egy kicsit a 14-ik paragrafusba is. Olyan temetés volt ez a mai, mint amikor a *morgue*ból kivisznek egy talált hullát a sirkertbe. Senki sem könnyezett, mert senki sem kisérte a koporsókat. Söt már el is feledték az egész esetet. Csak a kellemetlen karbolszag maradt meg a parlamentben: azt szellőzik most.

Tehetetlen és oktalan volt a Thun-régime: most várjuk utána a jobbat. Ausztria nagy politikai zavarának csak valamely pörölyforgató kemény legény tudna véget vetni, de egész Ausztria nem szült egyetlen ily politikai zsenit sem. De igy nem maradhatnak a dolgok, valami átalakulásra égető, elodázhatlan szükség van. Ha nem számithatnak plutónikus erőkre, tehát számitanak neptunikusokra, amelyek lassan hordanak uj fövenyt a régi miazmatikus partra. A lassan javító és csöndesen átalakító erőt egy hivatalnok-minisztériumban véli föltalálhatni a korona. Eleinte ugyan *Liechtenstein* Alfréd herceget jelölték, de *ez a kombináció ma reggel hajótörést szenvedett* és nem fog többé szóba kerülni. Ez a politikus vegyes kormányt akart összeállitani: parlamenti emberekből és hivatalnokokból, de a tapasztalat mutatta, hogy az ily felemás kabinetnek felemás a munkája is. Azonkivül megjegyezzük, hogy *Liechtenstein* herceg meglehetősen klerikális szinezetü főur, a hozzá füzött politikai elvekről alábbi táviratink adnak felvilágositást.

A politikus ment s a hivatalnok jött helyébe. *Liechtenstein* elejtése után ugyanis a figyelem *Koerber* Ernő felé fordult s öt jelölte a legközelebbi rövid tartamu jövő emberéül. *Koerber* egy izben már volt miniszter, a kereskedelemügyi tárcát birta a *Gautsch*-kabinetben, nemrég pedig kinevezte a korona az urakháza tagjává. Tehát grata persona a legfelsőbb helyen. Intelligens, kitünő tudásu, minden tekintetben kész ember, politikai szine nincs. Ugyanilyenek azok az urak, akiket minisztertársaiul emlegetnek: *Hartel* Vilmos (közoktatás), dr. *Klein* Ferenc (igazságügy), dr *Meyer* Róbert (pénzügy), *Wittek* Henrik (vasut), *Blumenfeld* Ferdinánd (földmivelésügy) és *Welsersheimb* Zéno gróf (hadügy). Ezt a listát ugyan éjjel valószinütlennek, söt elejtettnek jelzi egy távirat, de nincs kizárva, hogy holnap reggel ujra, hivatalosabb megerösitéssel fölbukkan a politikai arénán. Ennek a kormánynak az volna főfeladata, hogy első sorban eltörölje a nyelvrendeleteket, amelyek oly fölfordulást okoztak Ausztriában, azután oly uj nyelvtörvényeket eszeljen ki, amelyekbe kölcsönös engedmények után belemennek a németek is, a csehek is. De ha a Koerber-kombináció egészen meghiusul is, minden más hatalomra kerülő kabinetnek ez lesz első tennivalója. Hogy azután később, midön az uj nyelvtörvény munkaképessé teszi a parlamentet, a szláv törekvések vagy a németek foglalnak-e inkább teret, hogy feudális decentralizáció vagy a centralizált hatalom lesz-e a diadalmas politikai jelszó, az egyelőre mellékes. Először munkaképessé kell tenni a parlamentet.

Minket a mai bécsi esemény a legközvetlenebbül érdekel. Lesz-e delegáció, nem lesz-e, ez a kérdés, amely most odaát szomszédjainknál el fog dölni. *Nincs kizárva, hogy lesz.* Thun alatt lehetlen lett volna, a lehetetlenség azonban megszünik, mihelyt egy semleges kabinet vezeti egy időre Ausztria sorsát. A cseheket kielégiti az az engedmény, amelyet a legutóbbi napokban kapnak s amelyet talán még ezután is koncedálnak nekik a németek. Valószinütlen, hogy ily körülmények közt egy politikailag szintelen kormány ellen rögtön hozzáfognának az obstrukcióhoz. S ha csak rövid időre is megbékülnek, a delegáció sorsa ez évre biztositva van.

A mai eseményekről a következő táviratokat kaptuk:

(A Thun-kabinet lemondása.)

Béos, szeptember 23.

Ma délelőtt kilenc órakor *Thun* gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, mely elhatározta, hogy *a kabinet lemond.* Délelőtt tiz órakor *Thun* grófot a király külön kihallgatáson fogadta, mely alkalommal *Thun* gróf a minisztertanács határozata értelmében a kabinet lemondását előterjesztette.

Van valami sajátságos, szinte megdöbbentő az ily nemzetközi mulatóhelyek kozmopolita csoportosulásaiban. Azt hiszem, a már „elavultnak" tetsző faji és nyelvbeli összetartozóság hiányát érzi az ember s az e hiány nyomán azonnal feltápászkodó ellenségeskedést és ős egoizmust, melyeket köt ugyan az udvariasság, de melyek a legkisebb alkalommal fenekedő erővel készek kitörni. Az az antik felfogás jut az eszembe, mely oly bámulatos nyiltsággal egyértelmünek vette az „idegen" és „ellenség" szavakat... Nos az ember lényegében ma, a civilizáció kalickájában is épp olyan, mint a milyen kétezerötszáz évvel ezelőtt volt. Lényegében ellensége annak, akit más föld s ennélfogva más faj szült, — miért? Mert az a más föld más érzelmeket lehell szülötteibe s mert ő ezt a más lelki szerkezetet *sohasem* fogja igazán átérteni. Mert nem tud eligazodni azon a más emberen... Pedig hát a legelső és legideálisabb kozmopolita, Krisztus azt tanitotta, hogy mindnyájan emberek vagyunk és szeretnünk kell egymást. Nos hát nem is a lelki kozmopolitizmusról beszélek én. Bizonyos magaslaton tul a lélek majdnem egészen szabad, de a test örökké függeni fog az anyagtól, örökké „földhözragadt" fog maradni. Azon a bizonyos lelki magaslaton tul, hol már megszünik az „alacsonyabb" emberi, ahol csak az egyetemes emberi él már: ott kezdődik az az eszményi kozmopolita társadalom, amely a görög bölcsektől kezdve mindig létezett s amelyben mindenki egyugyanazon nyelven beszél. Nem csudálatos az, hogy minden kornak nagy gondolkodói voltaképp *egy* nyelven beszélnek, az ideálok ama titkos volapükjén, melyet az alacsonyabb emberiség keblében olyan lehetetlen megvalósitani? Igen, mert a „lelkek" nyelve öröktől fogva közös, épp ugy mint a „testek" nyelve örökké más és más lesz a föld különböző pontjain. A volapük majdnem olyan balgaság, mint az örök béke, mert egyik is, másik is a földi pálnum természeti törvényeit akarja legyőzni: az egyik az éghajlat és földi helyzet, a másik a darwinisztikus kiválasztás törvényeit.... Nem hat az az eszményi kozmopolitizmus, melyről még a század elején Stendhal és a Prince de Ligne álmodtak s mely voltaképp nem más, mint a bizonyos magaslaton tullevő lelkek harmóniája, — ez amilyen valóság lehet a földhöz nem kötött lelki világban, épp oly örök lehetetlenség marad az alacsonyabb emberiségben. Nincs érdekesebb kisérlet erre, mint épp e nemzetközi mulatóhelyek, ahol annyi különféle föld és faj speciális friss bélyegével találkoznak össze az emberek s ahol az udvariasság és a pénz banális nyelvétől eltekintve, egyik se érti a másikát.

*

A mai Ostende nem a régi arisztokrata fürdő többé, hanem a lehető legvegyesebb pénzes demokráciának a mulató helye. Nincs meg többé az a diskréten előkelő nimbusa, mely p. o. a második császárság alatt olyan meséssé tette Biarritzot... Furcsa dolog ez az „előkelő nimbus." A hősies tradicióknak századokon át való tulfinomulása ez, — mivé? Valami önérzetes, biztos könnyedséggé, — mértéktudó udvariassággá, szeretetreméltó fölénynyé... Tán fölösleges és lényegtelen formák ezek, de ugylátszik mégis végtelenül kellemessé tudják tenni az életet. Mi sem érdekesebb most, mint hogy miként ült bele ebbe az örökségbe a plutokrácia. Hát bizony kissé groteszk az uraskodása.... Ott a dolog nyitja, hogy a pénz tradiciói sokkal kevésbé heroikusak. A pénz megszerzéséhez teljességgel nem kellenek azok a bravuros virtusok, amelyek hajdanában feudális hősökké tették a lovagokat, késő és esetleg méltatlan unokáikat pedig „urakká"... Már most a pénzes demokráciának csak az a baja, hogy mikor megszületett, nem alakitotta át magának az „ur" fogalmát, hanem a legyőzött arisztokrácia „ur"-mintáját vette át s bár nem voltak heroikus tradiciói, mégis feudális ur akart lenni. Szóval: a világ demokratává vált, de az „ur" fogalma azért arisztokratikus maradt. Innen van az uj „grandseigneurök" gyakran nevetséges és naiv tapogatózása ezen a téren. Az ifju milliomosok a walesi herceg nadrágjainak a szabását utánozzák, — mintha az ő uri voltának a titka a divat külsőségeiben volna! A mai „snob" nem mer sokat „mozogni", mert fél, hogy elárulja magát: innen az az ugynevezett „előkelő merevség", mely most elárasztja a világot s a minek semmi alapja sincs, mert az igazi ur cseppet sem merev s nagyon is szabadon mozog, annyival is inkább, mert tudja, hogy bármiképp mozog is, mindig az marad, a ki... A pénzes demokrácia születés hiján csak milliójával imponálhat s ebbeli zsarnoksága annál rettenetesebb, mert tudja, hogy mig a régi arisztokrata pénz hiján is még mindig lehet valaki, ő pénz hiján épp oly nullává sülyed vissza, mint a többi emberek...

*

A pénz! Bizonyos szent áhitattal irom le e büvös szót... Ez tette feleslegessé a régi roman-

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörü képeivel a legszebb, legjobb kéres heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.
Kiadóhivatal: **Budapesten. Andrássy-ut 10. szám.**

(A hangulat Ausztriában.)

A *Thun*-kormány sorsa meg van pecsételve, de ebből még korán sem következik az, hogy vele együtt eltünnek a nyelvrendeletek is, amelyek a vitart támasztották. Már most az a kérdés, mit hoz a legközelebbi jövő az államnak és a németeknek. Prágában, ugy látszik, attól félnek, hogy jobbról balra való fordulat fog bekövetkezni, de Bécsben a német oppozició nagyon szkeptikus s ennek a szkepszisnek ma is többen adtak kifejezést. Attól félnek, hogy döntő helyen elfogadják *Bilinski* recipijét és jobboldali pártkormányt neveznek ki, igaz ugyan, hogy olyant, amely éráját a nyelvrendeleteknek már elhatározott visszavonásával inaugurálja.

A jobboldalon nagyon buzgón propagálják azt az eszmét, hogy az uj kormányt is az eddigi többségből vegyék. Különösen a csehek és lengyelek erősen agitálnak ebben az értelemben. Más rendesen jól értesült politikai körök ugy képzelik a válság megoldását, hogy a király valószinüleg *Liechtenstein* Alfréd herceget fogja az uj kabinet élére állitani. Gróf *Thun* kormányának lemondása szabaddá tette a szinpadot s most uj szeneria következik. Ez idő szerint herceg *Liechtenstein* Alfréd jelölése van előtérben.

Jobboldali képviselők ma délben azt a hirt hozták a képviselőházba, hogy a király *már elfogadta a Thun-kabinet lemondását.* A képviselőházban egész délelőtt nagy élénkség volt, amely a legviharosabb ülések idejére emlékeztetett. Az összes pártokhoz tartozó képviselők megjelentek s izgatottan vitatkoztak a kormány lemondásával teremtett helyzetről. Délelőtt 10 órakor a német ellenzéki pártok elnökei tanácskozásra gyültek össze. Ugyanakkor az ifju-cseh képviselők küldöttei *Kaizl* pénzügyminiszterrel tanácskoztak. Tiz óra után megérkezett *Kathrein*, kevés perccel utóbb gróf *Thun* Oszváld gróf *Pálffy* Ferenccel tanácskozott.

Fuchs képviselőházi elnök a német ellenzéki klubok elnökének, *Funkenek*, továbbá *Javorskinak*, a jobboldali klub elnökének és *Malfatti* bárónak, az olasz klub elnökének a következő levelet küldte:

Tisztelt uram! Az általam vasárnapra, szeptember 24-dikére összehivott pártelnöki konferenciát nem fogjuk megtartani, amit tudomásul venni sziveskedjék. Fogadja stb . . . *Fuchs.*

Verkauf szociáldemokrata és *Wolf* német radikális képviselő nem kapott ilyen meghivást, mert ezek már előbb megtagadták a konferencián való részvételt.

A német néppárt, a német haladópárt, az alkotmányos nagybirtokosság, a keresztény szociálista párt és a szabad német szövetkezés képviselői ma *Funke* meghivására összegyültek, hogy állást foglaljanak *Fuchs* képviselőházi elnök meghivása ügyében. A megjelent képviselők egyhangulag elfogadták a következő határozati javaslatot:

A német baloldali pártok képviselői egyetértenek a képviselőház elnökével abban, hogy a belső politikai viszonyok sürgős szanálása annál inkább szükséges, mert Ausztria német népét számos politikai és gazdasági kérdésben sujtják a nemzeti zavarok. Ha tehát az emlitett pártok képviselői szivesen elismerik, hogy a képviselőház elnökének kötelessége mindent megtenni, hogy a parlament munkaképességét visszaálliltsa, még sincsenek abban a helyzetben, hogy a képviselőház elnökének meghivását elfogadják és pedig a következő okokból: A legnagyobb nyomatékkal és komolysággal kijelentjük, hogy az a sok csalódás, amelyet az osztrák-németek nemzeti birtokukért való küzdelmükben tapasztaltak, a pártok képviselőinek kötelességévé tették, hogy elsőbben is tiszta politikai helyzetet teremtsenek. Miután a politikai viszonyok ma éppenséggel nincsenek tisztázva, semmi biztositékot sem látunk arra, hogy az államvezetés alapelveiben gyökeres változás álljon be és hogy azokat a követeléseket teljesitsék, amelyeket a németek minden tárgyalás követeléseül kikötöttek s hogy különösen a nyelvrendeletekkel elkövetett igazságtalanságot azok káros hatásával együtt megszüntessék. A német pártok képviselői kénytelenek rámutatni a cseh képviselők nemrég hozott határozatára és a mai többség más kiváló tagjainak nyilatkozataira, amelyek az igazságos német álláspontot mereven visszautasitó nézetekről tanuskodnak. Ily körülmények között az értekezlet teljesen eredménytelennek látszik.

Még mielőtt ezt a határozatot a képviselőház elnökével közölhették volna, megérkezett *Fuchs*nak *Funké*hez intézett levele, amelyben tudatja, hogy az értekezletet nem fogják megtartani.

(Liechtenstein Alfréd herceg jelöltsége.)

Bécs, szeptember 23.

Parlamenti körökben ma reggel biztosra vették, hogy a király *Liechtenstein Alfréd herceget bizta meg a kabinetalakitással.* A herceg programmjának első pontja *a nyelvrendeletek törlése.* Csak akkor vállalkozik kabinetalakitásra, ha számithat a képviselőház többségének támogatására, illetőleg arra, hogy az *uj-cseheket* megnyeri a nyelvrendeletek törlése eszméjének. Ha ez nem sikerül neki, akkor forrásunk szerint visszaszármaztatja megbizását a király kezeibe.

Bécs, szeptember 23.

A *Fremdenblatt* jelentése szerint a király főnntartotta magának a döntést a Thun-kabinet lemondása ügyében. Ugyane lap szerint *Liechtenstein* Alfréd herceg jelöltsége áll az előtérben, aki oly többséget akar szervezni, amelyben helyet foglalna *a katolikus néppárt is.* Voltaképpen tehát a mostani többségre számit. Miután a Thun-kormány azért lépett vissza, mert képtelen volt a németekkel *modus vivendit* létrehozni, a bukott kormány utódja, bárki legyen is, kénytelen lesz *a német pártokkal* egyetértésre jutni s azokat a parlamenti munkásság folytatására birni.

Bécs, szeptember 23.

Liechtenstein Alfréd herceg csak akkor vállalkozik kormányalakitásra, ha *az egész jobboldalt* meg birja nyerni a nyelvrendeletek eltörlése eszméjének. Ez lenne az uj kormány első cselekedete. Eddig kétséges, vajjon a csehek ebbe belemennek-e. Ha a csehek végképp ellenszegülnek ennek a gondolatnak, akkor *Liechtenstein* befejezettnek tekinti misszióját s visszaadja a megbizását a királynak.

Liechtenstein Alfréd herceg a hirhedt *Liechtenstein* Alajos herceg urakházabeli tagnak fivére. Régebben országgyülési képviselő volt s jó szónoklataival többször sikert aratott. *A klerikális párt hive*, de hir szerint nem ért egyet fivére antisemita hajlandóságaival. A két testvér állitólag épp e kérdés miatt meglehetősen elhidegült egymástól.

Bécs, szeptember 23.

A kormány megalakitásáról elterjedt kombinációknak nincsen semmi alapjuk. Ez ideig egyáltalán bizonytalan, hogy ki fogja fölváltani gróf *Thunt* és hogy az uj kormány a jobb-, avagy a baloldali pártokhoz fog-e szitani. Az igaz, hogy ma kizárólag herceg *Lichtenstein* Alfréd volt előtérben, akit ő felsége hosszas kihallgatáson fogadott. Később gróf *Goluchowskival* tanácskozott herceg *Lichtenstein*, a közös külügyminiszter aztán ő felségéhez ment kihallgatásra.

A délután folyamán herceg *Lichtenstein* érintkezésbe lépett gróf *Thun* Oszvalddal, a cseh nagybirtokosok pártjának vezetőjével és báró *Dipaulival*.

Estefelé megváltozott a helyzet. Jól értesült politikai körökben ugyanis azt beszélték, hogy herceg *Lichtenstein* Alfréd háttérbe szorult, sőt a német pártok biztosra veszik, hogy ez a kombináció tökéletesen meghiusult, nem herceg *Lichtenstein* fogja az uj kormányt megalakitani.

Ő felsége holnap több előkelő politikus véleményét fogja meghallgatni, első sorban pedig gróf *Clary* stájerországi helytartót fogja fogadni, aki e pillanatban a legkomolyabb jelölt. Gróf *Clary* a németek részéről kedvezőbb fogadtatásra számithat, mint herceg *Lichtenstein*.

Az ellenzéki pártok nagy bizalmatlansággal néznek a döntés elé. Nem hiszik, hogy egy csapással megszünjék Ausztriában az évtizedek óta tartó elszlávositási politika. A csehországi német képviselők szintén hitetlenül fogadnak minden biztositást és semmit sem várnak az uj kormánytól.

Jellemző, hogy a cseh sajtó ma hevesen megtámadja gróf *Goluchowskit* s őt okozza *Thun* bukásáért. Ezzel szemben a külügyminiszterhez közel álló lapok arra utalnak, hogy gróf *Goluchowki* nem akart egyebet, csak azt, hogy a delegáció tagjainak megválasztása törvényesen menjen végbe s egyáltalán nem volt szándékában Ausztria belső ügyeibe avatkozni.

Majdnem bizonyos, hogy a válságot még holnap sem fog sikerülni megoldani. A döntés vagy hétfőn, de valószinüleg csak *kedden* fog bekövetkezni.

(A cseh közvélemény.)

Prága, szeptember 23.

A *Politik* elbucsuztatja *Thun* grófot s azt mondja, hogy a kormány bukásához legelső sorban gróf *Goluchowsky* járult hozzá. Az a türelmetlenség, amelylyel a külügyminiszter a parlament összehivását sürgette, siettette a válság kitörését. A *Politik* szemére lobbantja *Thunnak*, hogy nem fejtette ki a tőle várt energiát s hogy az ő határozatlanságának nagy része volt bukásában. Ha az uj kormánynak az lesz a jelszava, hogy az egyenjogusagot keresztülvigye, akkor számithat a jobboldal támogatására, de ha meg akarná rendszabályozni a cseheket, akkor ezek tudni fogják, hogy mit kell tenni.

A *Národny Listi* ezzel a cimmel *Forduló előtt* cikket közöl. Ausztria, ugymond, megint fordulópont előtt áll. Habár még nem láthatjuk, hogy merre vezet az uj ut, de az nyilvánvaló, hogy honnan tér el, honnan távolodik és merre közeledik: jobbról balra. A cikk igy végződik: közeledik a legközelebbi jövő döntésének pillanata. A jog szilárd alapján nyugodtan várjuk, hogy mit hoz a döntés és nem félünk attól, amit hozni fog. Az ellenzékbe szólithatnak bennünket, ellenállásunkat provokálhatják, védelmi harcunkat fokozhatják, de meg nem hajlithatnak és meg nem törhetnek bennünket. Ha uj háborut akarnak a csehekkel, ám legyen, készek vagyunk rá mindenkor és azonnal.

A *Národny Listi* tudósitást közöl *Javorski*, *Pálffy*, *Herold*, *Pacak* és *Stransky* képviselőknek *Kaizl* pénzügyminiszterrel folytatott tanácskozásáról. Valamennyien azt hangoztatták, hogy tekintve az akut vál-

---

tikus fogalmakat, az ifjuságot, a szerelmet, a költészetet . . . Az előttem haladó pohos viveur a tanuja, ki annyival visszataszitóbban gyönyörködik a saját rutságában, annyival büszkébben kacag az ósdi idealizmuson, mert hisz ő se nem ifju, se nem szerelmes, se nem költő s minden lelkesedés nélkül pénzért mégis megkapja mindezek örök végcéljat, az asszonyt s a világ legszebb asszonyait . . . A pénz! Csudás matéria, mely csak cseng és mégis minden nyelven beszél, a jókén ugy, mint főleg a gonoszokén! De amennyiben a legkozmopolitább embernek is kell anyanyelvének lennie, kérdezhetem én is: vajjon mi ennek a pénznek az anyanyelve? Az ókorban, azt mondják, a feniciai volt, aztán a római, a középkoron át az olasz, később a francia . . . annyi bizonyos, hogy ma az angol a pénz anyanyelve. Mondjam-e, hogy ha az ostendei nemzetközi világnak van nyelve, akkor ez is az angol. Vége a régi udvariasabb, előkelőbb világnak, mikor még az idegeneknek a francia volt a semleges érintkezési nyelvük! A mai ember nem ér rá udvariaskodni, — a mai „politesse“ a pénz s ennek a világnak jobban is megfelel a praktikusan közvetlen angol szó. Ezt hallani mindenfelé. A német pincérek ma már jobban beszélnek angolul, mint franciául, sőt még a francia pincérek is megtanultak angolul . . . De a legtöbb angol szó azért mégis a játékteremben esik.

Nem szeretem a játékot, de mondhatom, a roulette és a trente-et-quarante itt Ostendében tán még visszataszitóbb nekem, mint egyebütt. Monte-Carlonak szivesen megbocsátunk, kivált ha ott vagyunk, — ott abban a paradicsomi világban a buja természet mámora önkénytelen hazárddá teszi és elragadja az embert, de itt fent, ebben a józanabb szürke világban olybá tünik fel előttem az őrjöngő játékszenvedély, mintha a farsangos mulatók báli éjszaka helyett hamvazó szerda hüvös nappalán ugrálnának az utcákon. És különös, szégyenletes ellentétben áll ez a szorgalmas belga környezettel. Monte-Carloban a lusta olasz láttára nem szégyenli gyöngeségét az ember, de itt a nehezen kereső munkások országában szinte illetlen valami . . .

Apropos, a belgák! Hisz Ostende voltaképp Belgiumban volna . . . Külön ki kell ezt mondanunk, mert a belgák olyan szerényen félrehuzódnak, hogy észre se lehet venni őket. De azért ne nagyon sajnáljuk őket. Tudják ők, mit csinálnak! Szeretik, ha a külföldi urak jól mulatnak náluk, mert sok pénzt hoz nekik Ostende. Érdekes látvány az, mikor vasárnaponkint a tagbaszakadt ügyetlen bennszülöttek seregestül bevonulnak Ostendébe és szerényen ugyan, de bizonyos kiváncsi gazda-szemmel nézik a szállók üveg-kirakataiban étkező közönséget. Mintha csak azt mondanák: „Csak nevessetek rajtunk! Mind a mi zsebünkbe megy annak az ára, amit ti itt megesztek . . .“

*

. . . Az ellentétek sokszor nagyon kellemesek. Mikor az antwerpeni vonatra felültem, ugy éreztem: e lélek nélküli kozmopolita világ után a szokottnál frissebb örömmel fogom élvezni a Van Dijck müvészetét és dicsőségét. A pillanatnyi élvek s nagy emberi közöny nyári metropolisából szinte boldogan menekültem a flamand renaissance rubensi világába.

———

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

ságot, be kell várni a dolgok további fejlődését. Valamennyien sulyt helyeztek a jobboldal fönntartására s arra, hogy *szó sem lehet arról, hogy a cseh hozzájáruljanak a nyelvrendeletek megszüntetéséhez*, amire különben még nem tettek kisérletet. A bécsi cseh képviselők *permanenciában vannak*. A cseh klub parlamentáris bizottsága Bécsbe utazott.

(A külföld.)

Berlin, szeptember 10.

Politikai körökben *nagy megelégedéssel* fogadták gróf *Thun* bukását, de egyelőre nem adnak ennek kifejezést, mert az uj kormány összealkotásától és az uj politikai iránytól teszik függővé az itéletüket. Németországban a letünt rendszer bukását abból a szempontból nézik, hogy ezzel Németországnak Ausztria-Magyarországhoz való viszonya *lényegesen javult*.

Anglia és Transvaal.

Budapest, szeptember 23.

Egy mai táviratunk jelenti, hogy Oranje törvényhozó testülete egyhangulag elhatározta Transvaalnak az angolok ellen való támogatását. Ez a határozat kétségtelen hatással lesz az afrikanderség egész magatartására és a készülődéseknek olyan siettetésére, amely mindenesetre gondolkozóba fogja ejteni Nagy-Britannia hatalmasait, mielőtt végképp elszánnák magukat arra a háborus lépésre, amely eredetében igazságtalan, végkimenetében pedig — az adott körülményeknél fogva — kétséges. A tárgyalások különben még folyamatban vannak s nem csekély fontosságu körülmény *Németalföld királynőjének* a föllépése, aki elvállalta a közvetitő szerepet Anglia és Transvaal közt.

Mai táviratainak a következők:

London, szeptember 23.

Angolország, mint a tegnapi minisztertanács határozatából kitünik, még nincsen teljesen elkészülve az afrikai döntő hadjáratra. A tegnapi tanács elhatározta, hogy még egy hadtestet küld Afrikába. A miniszertanács a jövő pénteken fogja megállapitani magatartását a legutolsó jegyzék tárgyában, amelyet Transvaalhoz fog intézni és amelyben most már Angolország és a köztársaság között fönnálló összes ellentétek pontosan föl lesznek sorolva. Időközben azonban Anglia Pretóriába, az ottani kormánynak sürgönyt küld, mi által Krüger 5 napot nyer, hogy békés megoldást inauguráljon.

Amsterdam, szeptember 23.

Vilma királynő Londonban és Pretóriában *felajánlotta a közvetitést a transvaali kérdésben*.

London, szeptember 23.

A *Kölnische Zeitung*nak londoni tudósitója azt jelenti lapjának, hogy *Chamberlain* sürgönyt terjesztett a minisztertanács elé, amelyet Pretóriába akar intézni. Ha Pretória kormánya hétfőig megkapja e sürgönyt, aznap közzé fogják tenni Londonban is.

London, szeptember 23.

A *Daily Chronicle*nak jelentik Fokvárosból mai kelettel: Az oranjei törvényhozó testület *egyhangulag elhatározta*, hogy Transvaalt az angolok támadása esetén *támogatni* fogja.

Pretoria, szeptember 23.

Tegnap *zöld könyvet* tettek közzé, amely *Smuts* államtitkárnak a kormányhoz intézett jelentését foglalja magában a közte és *Greene* angol ügyvivő között folyt tárgyalásról, amely a választójognak öt év után való megszerzéséről szóló föltételes javaslatra vezetett. *Smuts* jelentése szerint a magánmegállapodások és tárgyalások eredménye az volt, hogy a két kormány erről az ajánlatról és elfogadásáról nem formális határozatot hozzon, még mielőtt ezt az ajánlatot formálisan előterjesztik. Az ajánlat teljes szövegét nem táviratozták meg *Milner*nek és az angol kormány nem küldött olyan táviratot *Greene*nek, amelyet ez az ajánlat elfogadásának tekintett. *Smuts* kijelenti, hogy ha a transvaali kormány tudta volna, hogy valamelyes nehézséget támasztanak a szuzerénitás kérdése tekintetében, nem tett volna ujabb javaslatokat, hanem valószinüleg azonnal elfogadta volna azt a meghivást, hogy közös bizottságot alakitsanak a választójognak hét év mulva való megadásáról szóló javaslat tárgyalására.

London, szeptember 23.

Az angol lapok szerint Anglia még *nincs arra elkészülve*, hogy Transvaal ellen hadjáratot kezdjen.

Durban, szeptember 23.

Az utóbbi 48 óra alatt ezernél több johannesburgi szökevény érkezett ide. Éjjel-nappal kocsikat készitenek a csapatok szállitására. A vasut már 2000 embert kénes naponta szállitani.

Johannesburg, szeptember 23.

A *nyugtalanság* még egyre tart. Tegnap *zavargások* is voltak. Sok ablakot bevertek. A tüntetők torlaszokat emelnek.

A verebek.

A *Budapesti Napló* mai száma uj eredeti regény közlését kezdi meg. Cime:

A verebek

és az irói gárda egyik legismertebb tagjának, *Kabos* Edének nagyobb lélegzésü munkája. Mindenkor gondunk volt rá, hogy a világirodalom legjelesebb regényeinek közlésével párhuzamosan, vagy legalább felváltva a magyar irodalomban fölmerülő ujabb alkotásokat is bemutassuk a közönségnek. Sok fiatal, magyar iró első nagyobb alkotása látott a *Budapesti Napló* hasábjain először napvilágot és sok régi irónk kereste legjobb alkotásaival e lap közönségének elismerését. Hiszszük, hogy meg is találta mind.

Kabos Ede uj regénye,

A verebek

talán már megindulásakor is mindjárt készen találja az olvasó közönség rokonszenves érdeklődését. Megszokta már ez a közönség, hogy *Kabos* Edétől mindenkor érett munkát kapjon, a sablonos elbeszélő müvektől eltérőt, amiben az iró sajátságos világfelfogása és erős emberismerete a legtisztább formában nyilatkozik.

A verebek

az irónak mindenképpen legérdekebb alkotása. Már a milieuje is számithat a közönség erős érdeklődésére. Mert a feltörekvő fiatal Magyarországból ragad ki két alakot, egy zseniális embert és egy szorgalmas embert s ezeknek párhuzamosan haladó, sokszor egymásba ütköző élettörténetét ugy tudja megrajzolni, hogy a háttérből a mai Magyarországnak képe minden vonzó és minden torz vonásával is kidomborodik. A főváros és a vidék élete szövődik össze a háttér megrajzolásában s érdekesen világitja meg azt a szerelmi regényt, amelyben a zseniális ember a maga lobogó szenvedélyével áll szemközt a szorgalmas ember hétköznapi vágyával és természetesen keresztülgázol rajta. S a legyürt emberrel együtt megadással nézik megannyian, a verebek, hogyan emelkedik szemük előtt szédületes magasságba a zseniális ember, a sas.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy

A verebek

meg fogják hóditani az olvasó közönséget. *Kabos Ede* eddig is szivesen olvasott irója volt a közönségnek, uj regénye pedig a legszélesebb körökben is jóhangzásuvá fogja tenni az ő nevét.

Hogy október elsejével jelentkező előfizetőink a regény addig megjelent folytatásait megkapják, a *Budapesti Napló* kiadóhivatalának gondja lesz.

HIREK.

Budapest, szeptember 23.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hirek.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter a legközelebbi csütörtökön megtartja a rendes kihallgatást. — Gróf *Széchenyi* Manó, a király személye körüli minlszter ma Bécsbe érkezett.

— **A trónörökös Torontálban.** *Ferenc Ferdinánd* trónörökös, aki a mult esztendőben is fényes eredménynyel vadászott gróf *Harnoncourt* Félix écskai birtokán, az idén is elmegy Écskára vadászni. A vadászatok október végén kezdődnek és a trónörökös ugyanebben az időben a nagy-becskereki lóversenyeken is megjelenik. A vadászatokban *Lajos Viktor* főherceg is részt akart venni, de most nagyobb körúton van a külföldön s csak az ősz vége felé érkezik haza.

— **Öreg ember nem vén ember.** A varsói kerület egyik falujában ezt a minálunk is aktuális tételt bizonyitották hárman egyszerre. Egy ugyanazon napon ugyanis ott a következő házasságot kötötték: egy hetvenhat éves ember huszonkét éves leányt vett feleségül, az öreg legénynek ötvennégy eszteudős özvegyasszony leánya sehogysem akart egyedül járni a világon s hozzá ment a huszonhárom éves kérőjéhez. Az ötvennégy esztendős menyecske huszonöt éves fia pedig ki akarván mutatni, hogy az ily módon kialakuló családi tradiciókhoz hü akar maradni, egy ötven éves özvegyasszonynak rebegte el a holtomiglant.

— **Október hatodika.** Október hatodikát Arad nagyszabásu gyászünneppel üli meg. *Barabás* Béla országgyülési képviselő lelkes fölhivására Arad polgársága ma délután értekezletre jött össze a városháza termében s megbeszélték a tennivalókat. Barabás Béla lelkes beszédet mondott, amelyben azt is mondta, hogy Arad város közönsége október 6-án tanuságot tesz az ország szine előtt vendégszeretetéről és igaz magyar érzelmeiről. Vázolja aztán az ünnepség programmját. Délelőtt a minoriták templomában ünnepi rekviémet tartanak, amely után a Szabadság-téren levő Vértanu-szobornál lesz az ünnep második része. Itt a Hymnust és a Szózatot éneklik a dalkörök. Nagy örömmel fogadták azt a hirt, hogy *Ugron* Gábor ünnepi beszéd kiséretében teszi le koszoruját a szoborra. A szobortól a vértanuk kivégzése helyére zarándokolnak, ahol Barabás Béla mondja az ünnepi beszédet. Pósa Lajos alkalmi költeményét szavalja el, a honvédegyesületek és a törvényhatóságok küldöttei itt teszik le koszoruikat. A mai értekezleten Kristyóry Jánost választották meg az ünnepet rendező bizottság elnökének. Az értekezlet elhatározta, hogy felkérik Wlassics Gyula minisztert, hogy október 6-án az összes iskolákban rendelje el a szünetet. Az ifjuság rendező-bizottsága Kovács Vincével az élén megalakult. A délelőtti ünnep alkalmával a minoriták templomától a vértanu szoborig az aradi waggongyár ezer munkása fog sorfalat állani.

A budapesti előkészitő bizottság ma este nyolcadfél órakor értekezletet tartott *Illyés* Bálint országgyülési képviselő elnöklete alatt a Demokrata Körben. Az értekezleten Eötvös Károly is megjelent. *Gara* József, jegyző előterjesztése szerint a bizottság százhatvan testületet és egyesületet hivott fel a résztvételre, amelyek közül már több jelentkezett. A belvárosi templomban és a Ferenc-rendieknél is tartanak gyászmisét. A Vigadóban megtartandó ünnep programmja a következő:

Illyés Bálint országgyülési képviselő ünnepi beszéde.
Endrődy Sándor elszavalja egy költeményét.
Eötvös Károly ünnepi beszéde.
Illyés Bálint egy költeményét elszavalja: *Gál* Gyula, a Vigszinház tagja.
Egy daloskör éneke.
Az egyetemi ifjuság szónokainak ünnepi beszéde.

Délután a mauzoleumnál *Kossuth* Ferenc tartja az ünnepi beszédet. Kivonulás délután három órakor az uj épület teréről. *Eötvös* Károly állandósitani óhajtaná ezt a szép ünnepet s országos jelentőségüvé tenni azzal, hogy arra meghivják az országgyülést s a hatóságokat. Eötvös inditványát többek hozzászólása után egyhangulag elfogadták. *Eötvös* Károly még egyszer felszólalt s azt a reményét fejezi ki, hogy a gyászünnepen sok város és hatóság fogja képviseltetni magát. Ajánlja még, hogy az ünneplő egyesületek és testületek az ünneplés módjáról felvett jegyzőkönyveket helyezzék el a muzeumban. *Hamvay* Ödön bejelenti, hogy az egyetemi ifjuság szintén résztvesz a gyászmisében és a gyászünnepben, de a vértanuk sirjához október 6-ikán vonul ki. A bizottság végül elhatározza, hogy *Holló* Lajos országgyülési képviselőt is felkéri, hogy a mauzoleumnál beszédet tartson. A legközelebbi értekezlet szombaton este lesz a Demokrata Körben.

— **Dr. Erődi Béla Berlinben.** Dr. *Erődi* Béla királyi tanácsos, tankerületi főigazgató, a magyar földrajzi társaság elnöke, a társaság képviseletében ma Berlinbe utazott a VIII. nemzetközi földrajzi kongresszusra, melynek előkészitő bizottsága Erődit a kongresszus tiszteletbeli alelnökévé választotta. Távolléte alatt helyette dr. *Cherven* Flóris főigazgató, a VII. kerületi állami főgimnázium igazgatója végzi a főigazgatói teendőket.

— **Dreyfus a Villa Marieben.** Párisból táviratozza tudósitónk: *Huret*, a *Figaro* munkatársa, aki *Dreyfusszel* együtt utazott Carpentrasba, a *Figaro* mai számában folytatja *Dreyfusszel* folytatott beszélgetésének leirását. *Dreyfus* tegnap a következőket mondta:

— Azt hiszem, álmodom. Alapjában véve még nem vagyok szabad. Érzem, hogy még nem vagyok a magamé. Ugy érzem magamat, mintha gyermek volnék, akit vezetni kell s aki még a közönséges mindennapi dolgokat sem tudja megérteni.

— Mikor támadt önben kiszabadulásának első reménye? — kérdezte *Huret*.

— 1898. november 16-án, amikor a semmitőszék táviratát kaptam, amelyben az volt, hogy a revizió iránt való kérelemnek *forma szerint* helyet adnak. Nem értettem meg a távirat jelentését s olyhá tekintettem, hogy nyugtatványa volt számtalan kérvényemnek, mert hisz akkor még nem ismertem a revizió eljárásáról szóló törvényt. Mert ezt a kifejezést: *forma szerint*, jogi szolásformának magyaráztam. Ezen a napon támadt föl bennem a remény s az az érzés keletkezett bennem, hogy a végét érem szenvedésemnek, mert e napig nem láttam a végét. Ez az egész, egyebet nem tudtam képzelni.

Huret nem folytatta a beszélgetést, mert attól félt, hogy kimeriti *Dreyfust*. Azután Mathieuvel beszélgetett, aki azt mondta neki, hogy egy angol cég *egy millió frankot* kinált öccsének egy könyv megirásáért s hogy öccse ezt az ajánlatot természetesen elutasitotta.

A *Villa Marie*, amelyben *Dreyfus* lakik, tiz percnyire van a várostól. A terjedelmes birtokon nagy szövőgyár van, amelyben *Valabrégue*, aki *Dreyfus* testvéreinek egyikét vette feleségül, száznál több munkást tart. *Dreyfus* másik testvére, *Calmné* szintén a villában van. *Dreyfus* harmadik testvére és két öccse, aki Belportban és Mühlhausenben lakik, holnapután érkezik meg. *Dreyfus* testvérei *tegnap vetették le először a gyászt*, amit Alfréd elitélése óta viseltek.

— **A Fram utja.** *Krisztiániából* jelentik, hogy az *Aftenposten* jelentése szerint Peary, a Sverdrup-féle expedicióról szóló jelentésében azt mondja, hogy *Sverdrup* a télen átkutatta az Ellemoore-földet és a nyáron, amennyire csak lehet, észak felé akar előnyomulni. Ha hajón nem lehetne előbbre hatolnia, akkor az expedició egy részével partraszáll és szánon Grönlandnak eddigelé ismeretlen partvidékén észak és kelet felé menne az Independence-öbölig, ahol a *Fram* egy-két év mulva fölvehetné. Összel azután a *Framot* a Farevell-fok megkerülésével délre küldené a keleti partvidékig, ahol találkoznék vele. Ha *Sverdrup* már az őszön leküldte a *Framot* Grönland megkerülésére, a hajónak utban kell lennie dél felé.

— **Dewey — elnökjelölt.** A jövő évben lesz az Egyesült-Államokban az elnökválasztás és már javában folyik a korteskedés. *Mac Kinley*nek eddig csak egy komoly ellenfele volt: *O'Brien*. Most azonban egy uj, még pedig igen veszélyes ellenfelet fog kapni. A *Daily Telegraph*nak ugyanis azt jelentik New Yorkból, hogy nayyszabásu mozgalom indult meg az iránt, hogy *Dewey admirálist, a cavitei győzőt válaszszák meg az Egyesült Államok elnökévé*. A mozgalom élén a *World* cimü newyorki lap áll, mely a *Newyork Herald* után a legelterjedtebb amerikai lap. Hogy milyen népszerü most *Dewey*, arra jellemző, hogy temérdek ujszülött fiuckát keresztelnek *Dewey* névre. A New Yorkba való bevonuláskor az összes newyorki kis *Deweyk*, illetőleg a dadáik sorfalat fognak állni.

— **Iparkiállitás Nagy-Váradon** Mint *Nagy-Váradról* telegrafálják, az ottani ipartestület elöljárósága elhatározta, hogy mozgalmat indit oly célból, hogy Nagy-Váradon 1902-ben iparkiállitás rendeztessék. A rendezés munkájában való részvételre meghivják Biharmegye ipartestületeit, gazdasági egyesületét és a kereskedelmi iparkamarát. Szó van arról is, hogy a kiállitás alatt az ipartestületeket országos kongresszusra hivják össze. A mozgalom vezetésére Biharmegye és Nagy-Várad város előkelőségeit kérik föl.

— **A Petőfi-ház alaptőkéje.** A *Petőfi-ház* alapja javára sürün érkeznek az adományok. A bizottság mai kimutatása szerint az alaptőkéje 2890 forint 26 krajcárt tesz.

— **Iró- és müvészkongresszus.** A heidelbergi egyetem aulájában ma nyilt meg az *Association littéraire et artistique internationale* 21. kongresszusa.

— **Halálozások.** Cseszeliczki *Szilvássy* Sándor, 1848—49-diki honvédtiszt, Küküllőmegye volt főispánja, 81 éves korában, e hó 22-dikén Dicső-Szentmártonban meghalt.

Gróf *Kinsky* Frigyes Károly, az osztrák urakházának tagja, adlerkosteletzi kastélyában meghalt.

— **Szarvas ünnepe.** *Szarvason*, mint onnan jelentik, már hetek óta készülődnek, az egyetemes evangelikus egyházi gyámintézet országos közgyülésére, amely holnap lesz, s amelyivel egyidejüleg a Luther-Társaság is megtartja évi közgyülését. A rendező-bizottság nagyban buzgolkodott, hogy az ünnepségekre érkező vendégek kellemesen érezzék magukat. Ma délután fél kettőkor érkeztek meg az evangélikus ünnep vendégei. Erre az alkalomra az egész város, de főképp a vasuthoz vezető Beliczey-utca lobogódiszt öltött. A vendégeket a vasutnál impozáns bandérium várta csupa válogatott legényekből. A vasutnál fehérbe öltözött leányok, az utcán pedig az iskolás gyermekek, testületek és rengeteg közönség állt sorfalat. A vendégek közt vannak: *Sárkány* Sámuel, *Zelenka* Pál és *Baltik* Frigyes püspökök, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, báró *Radvánszky* Béla, az evangélikus gyámintézet világi elnöke, *Kubinyi* Géza esperességi felügyelő, *Radványi* István és *Ihász* Lajos esperesek és temérdek pap. A vendégeket a vasutnál a szarvasi evangélikus egyház nevében *Haviár* Dániel a város nevében pedig *Dancs* Béla főjegyző üdvözölte. Azután megindult a hosszu kocsisorból álló menet s a lakosság lelkes ovációja közt vonult be a városba. A *Luther-Társaság* ma délután öt órakor tartotta meg ünnepségét az uj templomban. Este ismerkedő-est volt az Árpád-fogadóban. Holnap az evangélikus egyház gyámintézetének közgyülése lesz. Azután magyar és tót nyelvü istentisztelet az ó-templomban. Este táncmulatság. Az ünnepségek két napig tartanak.

— **A derék automaták.** A trafikusok immár remélhetik, hogy megkapják a vasárnapi munkaszünetet, amelyért annyit küzdenek. A pénzügyminisztérium, amely eddig hallani sem akart a dologról, most már engedékenyebb lett. És ezt az automatáknak köszönhetik a trafikusok. Az igaz, hogy az ördöngős masinák csudákat müvelnek. A nyugati pályaudvaron felállitott próbaautomaták jól viselték magukat s azért még kettőt állitanak fel: a *Deák-téren* és a *Vámházkörutón*. Ezekben lesz tizenkétféle szivar és cigarett, de nemcsak hogy szivarral fognak szolgálni ezek az automaták, hanem pénzt is fognak fölváltani és a visszajáró pénzt, ami nem illeti meg őket. Amikor aztán ezek az automaták is megemberelik magukat nyilvánvalóan, akkor következik majd a trafikusok vasárnapi munkaszünete. Csak éppen szivar-automatát kell állitaniuk a boltjuk elé, nehogy nikotin nélkül maradjon az adófizető polgárság.

— **Választások az egyetemen.** Az egyetemi körben ma tartották meg a tisztujitást. A kör bizottságát az egyetemen, a kör tisztviselőit pedig az *Egyetemi Kör* helyiségében választották meg élénk részvétel mellett. Miután a radikális-párt visszalépett, az *Egyetemi Nemzeti-párt* jelöltjeit egyhangulag választották meg. Az eredmény a következő: elnök *Bánlaky* Aladár, alelnökök *Melczer* Elemér, *Zsembery* István, főtitkár *Horváth* Zoltán, főjegyző ifj. *Madarász* Jenő, főpénztáros *Csepreghy* János, háznagyok *Fejér* Edgár és ifj. *Gebhardt* Károly. Az *Egyetemi Lapok* felelős szerkesztője *Köpesdy* Dezső, segédszerkesztője *Brezovay* Kálmán lett. A választás után lelkes éljenzés között lépett a választók közé *Bánlaky* András, a kör uj elnöke, s szép beszédben köszönte meg a beléje helyezett bizalmat, igérvén, hogy a programmbeszédében elmondottakhoz mindenkor hü marad s kötelességének ismeri a kör ügyeit szivén viselni. Az éljenzéssel fogadott beszéd után a tisztikar s a bizottsági körtagok értekezletre gyültek és elhatározták, hogy az egyetemi ifjuság ez évben külön ünnepli meg október 6-ikát, de amennyiben lehetséges lesz, beleilleszti ünnepét a polgárság által rendezendő ünnepségek keretébe. Az uj tisztikar a régi szokás szerint tisztelegni fog *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél és a rektornál.

— **A legérdekesebb hadgyakorlat.** Egy francia ujságban olvassuk a következő esetet: A nemrég tartott nagy hadgyakorlatok alkalmával megtörtént, hogy a német-francia határon majdnem találkozott egy német csapat egy franciával. Mint a lap irja, éppen hosszu sorba állottak a határhoz közel, amikor odaát német területen megdördült az ágyu. A francia katonák a *vigyázz* dacára idegesen mozgolódtak. A német ágyudörgés meg egyre erősebb, hangosabb, izgatóbb lett. A föld reszketett, mintha háboru lenne. És amikor a kapitány elvágtatott a francia vadászok előtt, egy kis pelyhesállu katona minden reglama ellenére megszólalt s reszkető hangon mondta:

— Hogyha ugy odaugranánk közibük, kapitány ur . . .

Persze becsukták.

— **Lefoglalt tengerek.** Igaz-e, nem igaz-e? Azt jelenti a rendesen jól értesült *Daily Mail* Pétervárról, hogy a cár, mihelyt Németországból hazaérkezik, ukázt ad ki, amelyben lefoglal magának nehány tengert Oroszország kizárólagos használatára. Az angol lap információja szerint a cár a dán hajók kivételével az összes nemzetek hajóinak megtiltja, hogy a Balti- és Fekete-tenger, valamint a Csöndes Oceán partján fekvő orosz kikötőkben horgonyt vessenek. Szóval monopólium tárgyává tesz nehány tengert. Mi oka, mi célja a cárnak ezzel a kalandos tervvel? A *Daily Mail* nem mondja meg. Remélhetőleg egy-kettőre megcáfolják ezt az abszurd hirt.

— **Napoleon csizmája.** A nagy Napoleon egyszer egy pár csizmát rendelt valami szegény elzászi csizmadiánál. Az meg is csinálta, be is nyujtotta a számlát — ezer frankról.

A császár drágállotta.

— Hát adja vissza felséged a csizmát! — mondta a csizmadia.

Visszakapta és hires csizmadia lett. De a fiai tönkretették, ugy, hogy vénségére meg kellett huzódnia szülőfalujában, Altkirchenben. Persze a csizmától nem vált meg, oda is magával vitte. A faluja azért a nagy tisztességért, hogy egykor a császárnak csizmát csinált, ugy megbecsülte, hogy élte végéig közköltségen eltartotta. Amikor meghalt, a községre hagyta a csizmát, amelyet az altkirchi községházán még tavaly is lehetett látni.

Ezt a históriát pedig azért volt érdemes elmondani, mert a császár csizmáját tegnapelőtt eladták — tizenkét forintért.

Egy elzászi paraszt vette meg.

— **Empereur ur.** Páris most egy uj képviselő nevén mulat. Most választották be a parlamentbe, ahol *Moutiers* városát képviseli. A neve *Empereur* (császár) — de ez még nem volna baj. Hanem a keresztneve: *Cézár*. És mindezekhez — republikánus.

— **Bécs a párisi kiállitáson.** A király ma a bécsi városbővitési alapból 5000 forintot engedélyezett az 1900. évi párisi világkiállitáson rendezendő osztrák iparmüvészeti külön kiállitás céljára. Az uralkodó emez elhatározása a kétségessé vált kiállitás létrejöttét végleg biztositja.

— **Az örök imádás temploma.** Az Erzsébet királyné emlékére emelendő templomra tudvalevőleg szeptember 10-ikén és 11-én a főváros összes templomaiban gyüjtöttek. A II. kerületi országuti plébánia-templomában *Zaubermann* Gusztávné vezette a gyüjtést, amelynek eredménye 38 forint 50 krajcár. A Mátyás-temlomi gyüjtésnél *Bárkány* Géza miniszteri tanácsos egy millenniumi aranyérmet adott a kegyeletes célra, Utólagosan pedig báró *Uray* Kálmánné 100 forintot, *Fehéry* Ilonka 10 forintot küldött be a gyüjtést vezető gróf Wenckheim Frigyesné kezeihez. A megboldogult Erzsébet királyné emlékére emelendő Örök imádás templom ügyében kiküldött kisebb bizottság 25-én délután három órakor a Budapesti Katolikus Kör helyiségében ülést tart.

— **Nápolyi idill.** A legszebb égbolt hazájában, a csodalatosan kék egü Nápolyban nem éppen biztosak a közállapotok. Erről szomoruan győződött meg *Kettermy* Klementina asszony, egy berlini bankár felesége, aki csak néhány nap előtt érkezett Nápolyba. Tegnap délelőtt — igy szól táviratunk — sétálni ment a tenger partjára a Villa del Popolo pompás kertjébe, amelyet a sétáló közönség szabadon használhat. A kertben sok volt az üdülő és a német hölgy figyelmére sem méltatta, hogy két jól öltözött ur járt a nyomában. Hirtelen azonban mind a kettő mellette termett, egyik jobbról, a másik balról. Barátságosan szólalt meg az egyik és kérte az asszonyt, hogy ne kiáltson, mert különben leszurja. A másik ezalatt kivette a hölgy kezéből pénztárcáját és letépte aranyláncát és óráját. A következő másodpercben már eltünt a sürüben a két tolvaj és *Kettermy* asszony csak személyleirásukkal szolgálhatott a köréje gyült kiváncsiaknak.

— **Adakozások.** A *Budapesti Napló* kiadóhivatalához a következő adományok érkeztek ujabban:

Erzsébet királyné szobrára: Saphir Rózsától (Munkács) 2 frt.

A lelencháznak: Weber Ilonától és Balog Kornéliától egy szinelőadás jövedelméből 1 frt.

A Petőfi-házra: Spitz Izidortól (Budapest), Kornéltól, Alfrédtól, Etelkától és Örzsikétől összesen 2 frt, a barcstelepi középiskolai ifjuságtól 25 frt, Jovián Antaltól 2 frt, Rózsa K.-tól (Prága) 2 frt, Voglné L.-tól (Toriska) 30 kr, Prindauer Ernőtől és Nándortól 60 kr.

A szünidei gyermektelep javára: Mauthner szállitótól (Budapest) 3 frt, Bártfay Margittól (Albertfalva) 2 frt.

Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest. VII., Erzsébet-körut 17. szám.
Kieszközöl szabadalmakat, finanziroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket.
Felvilágositás dijtalan.

— **Szegény ember baja.** Most már nem egyenkint veszik el a szegény ember párnáját. Községenkint verik dobra mindazt, amit véres verejtékkel szerzett meg a paraszt. *Bókán*, Torontálmegyében nincsen ugyan hiéna, vagy legalább nincsen olyan pokoli módon szervezett hiéna-banda, mint a fővárosban, mégis esik olyan istentelenség, mint aminő tegnapelőtt történt. A bókai szerb iskolaszék iskolai célokra hét esztendővel ezelőtt házat vett egy ottani földbirtokostól. A ház nem is lehetett valami igen házféle, mindössze nem ért többet hatszáz forintnál. De mert iskolának kellett, igértek érte 2800 forintot. Eddig rendben lett volna az ügy, ha oda nem tétet az eladó egy olyan klauzulát a szerződés végére, hogy amig a vételár nincs kifizetve, addig a szerb község földjeiből az eladó száz hold legelőt élvez. Az iskolaszék ebbe is belement ugyan, de a község kézzel-lábbal kapálódzott az ilyen vásár ellen. A dolog abban maradt s az előadó nem sürgette a pénzét. Most hét esztendő után, egész sereg csendőr szállta meg a falut, a végrehajtó pedig a csapat élén járva felirta mindenkinek lovát, tehenét, kocsiját, ha nem akart fizetni s végül 21-ére kitüzte az árverést.

S most valami Isten csodájának kéne esni, ha ezek a bókai parasztok nem kapnának vasvillára. Szerencsére volna egy jó ötlet segitségképpen. El lehetne küldeni a budapesti árverési hiénákat, ezuttal olyan utasitással, hogy fékezzék meg a népet. . . .

— **Kertészeti kiállitás Debrecenben.** Ma nyilt meg Debrecenben a mükertészek és gyümölcs termelők debreceni országos kiállitása. A kiállitást a nagzerdei vigadó üvegtermében és környékén felállitott pavillonokban rendezték be. A kiállitást a nagyerdei vigadó üvegtermében és környékén felállitott pavillonokban rendezték be. A több mint százezer darab, meglepően szép tárgyat az ország minden részéből hordták össze. Remek virágcsoportozatok, pazar diszitések és a gyümölcstermelés remekei láthatók itt együtt izléses csoportositásban. A megnyitás délelőtt 11 órakor folyt le. Gróf Degenfeld József főispánt, a kiállitás védnökét a Rákóczy indulóval fogadták. A város és megye notabilitásai a virágkioszk körül csoportosultak. A munkás dalegylet elénekelte a Hymnuszt, melyet mindenki levett kalappal hallgatott végig. *Lengyel* Imre, a kiállitási bizottság elnöke ismertette a kiállitást, a mükertészet fejlődésére irányuló célzatát és felkérte a főispánt a kiállitás megnyitására. Gróf *Degenfeld* rövid beszédében a kiállitást Debrecen büszkeségének nevezte és a kiállitók ügybuzgóságát méltányolva a kiállitást megnyitottnak nyilvánitotta. Azután a dalegylet elénekelte a *Szózatot*. A megnyitási aktus után, a notabititások a nep hullámzó sokasága közt körüljárták a kiállitást, amely nyolc napon keresztül marad nyitva.

— **Lezuhant az állványról.** A Báthory és Nádor-utca sarkán, az Ujépület telkén épülő háromemeletes ház épitkezésénél ma reggel *Allemann* János 38 éves napszámos a három emeletnyi magas állványról lezuhant. A szerencsétlen ember éppen munkába akart állani, amikor elszédült és lebukott. Összeroncsolt tagokkal terült el a földön és azonkivül is sulyos belső sérüléseket szenvedett. A segitségül hivott mentők életveszélyesen megsebesülve, eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba.

— **Szerencsétlenség a zsinagógában.** A lenoycai zsinagógában történt katasztrófáról ujabban a következőket jelentik: Reggel nyolc órakor egy asszony, aki a zsinagóga elsőemeleti karzatán több század magával szorongott, vigyázatlanságból felboritott egy kis égő lámpát; a petroleum kifolyt és lángra lobbant. A veszedelem tulajdonképpen jelentéktelen volt, de az asszonyok megrémültek és csakhamar általános lett a vészkiáltás:

— Tüz van! Tüz van!

Leirhatatlan zürzavar támadt erre. Mindenki az ajtók felé törekedett, az asszonyok karzatán borzasztó dulakodás kerekedett, bár a veszedelem elmult, mert a lángokat egy pillanat alatt elfojtották. A lépcsőn elbukott néhány asszony és ilyenformán eltorlaszolta testével a lejáratot. A többiek az alulfekvőket agyontiporták. *Harmincegy* különböző koru asszony esett a katasztrófának áldozatul. Ugyanekkor öt gyermeket is agyonnyomtak, ugy hogy *harminchat halottja* van a szerencsétlenségnek. Ezeken kivül még *tizenöten* sulyosan megsebesültek. A veszedelem helyén csakhamar megjelent az önkéntes tüzoltóság, mely a holttesteket és sebesülteket elszállitotta.

— **Dadogók tanfolyama.** A *Skultéty* Lajos áldozópap s fővárosi tanár vezetése alatt álló s a fővárostól segélyezett beszédfogyatékosok tanfolyamát a Barcsay-utcai főgimnáziumból a piaristák városháztéri főgimnáziumába helyezték át. A tanfolyam október 1-én kezdődik. Jelentkezni lehet a piaristák gimnáziumában kedd, csütörtök és szombat délután 2—4 közt (bejárat: Kötő-utca 5.), vagy bármikor Skultéty tanár lakásán (VIII., József-körut 15.) — Azok a fővárosi illetőségü tanulók, akik a főváros segélye alapján ingyenesek akarnak lenni, szegénységüknek az igazgatójuk vagy osztályfőnöküktől való igazolása mellett e hó végéig jelentkezhetnek.

— **Pótdij.** A tizenhármas számu előfizető siralmai meggyarapodtak egygyel: pótdijat kell fizetnie. Miért? Azt bizonyára a pótdijat követelő fél sem tudja megmondani. Panasz érkezett hozzánk, ilyforma a tartalma: Biztosittattam lakásom ablakait s fizetem pontosan évnegyedenkint a biztositásért járó egy forintot a háziurnak. Ablakaim szilárdak és életerősek, eddig baj nem esett bennük, még a tavalyi galambtojás-esés alkalmával sem. Most azonban beállott az időpont, amidőn hü biztositási befizetéseimnek gyümölcsét élvezhettem volna. Egy ablaktábla eltörött. Première-lázzal értesitettem az eseményről a házmestert, aki a maga részéről konszignálta a biztositó-társaság személyzetét. Két nap mulva megjelent nálam egy alak (azalatt notabene náthát kaptam a hidegtől), s hozzáfogott az operációhoz, miközben kijelentette, hogy 40 krajcár pótdijat tartozom fizetni az ablak ujból való biztositása fejében. Szeretem az elveket s kérdeztem magamban: ha én szolgáltatok valamit, ellenszolgáltatást akarok. Vagy biztositok, vagy nem biztositok. Miért fizettem én hét forintot, ha most egy uj titulust találnak ki számomra a fizetésre. Kijelentettem, hogy semmi további biztositásra nem reflektálok, de a *magyar üvegbiztositó társulat* tegye meg szolgálatát, amelyre eddigi befizetésemmel kötelezve van. A társulat embere ezt lehetetlennek nyilvánitotta s a távozás terére lépett. Most csak azt a rébuszt szeretném egyelőre megfejteni, miért fizettem én hét negyedéven át hét pengő forintokat? Egy náthaért?

— **Nincs többé ébresztőóra!** Azaz mindenkinek van. Egy francia elektroteknikus találta most föl a legolcsóbb, legegyszerübb ébresztőórát. Mindenki megcsinálhatja otthon, akinek villamos csöngettyüje meg faliórája van. A házi csöngettyü akkor szólal meg, ha a két vezető drót összeér. Ha az ember a csöngettyüjét ébresztővé akarja átalakitani, az egyik drótot egyszerüen ráköti az óra érc-szerkezetére. Ez bevezeti a villamosságot a mutatóba, amely igy egyszerüen folytatása és egyik vége a drótnak. A másik drótot kivülről odaerősiti az ember az óra számlapjára, például az ötös számhoz, ugy, hogy a nagymutató elmehessen fölötte a nélkül, hogy érintené.

Most ha a nagymutató alatt mozgó kismutató elérkezik az ötös számhoz, ott érintkezik az odaerősitett dróttal. Igy, miután a két vezetődrót összeért, — megszólal a csengő.

(Olyan családoknál, ahol serdülő gimnazista fiu van, ajánlatos ezt az ujdonságot kivágni a lapból, mielőtt a kezébe kerül. Utóvégre mégis csak kár volna az óráért meg a csengőért.)

— **Munkásgyülések.** Vasárnapra eddig három munkásgyülést jelentettek be: 1. *A budapesti és környékbeli faesztergályosok* délelőtt fél tizkor a szövetség-utca 28. szám alatt tartanak gyülést a következő napirenddel: A helyzet és az általános titkos választói jog. A képviselőház megnyitása. 2. *A budapesti vas és ércesztergályosok* délelőtt fél 11 órakor Gyöngytyuk-utca 14. szám alatt. Napirend: A képviselőház és az általános választási jog. A teknika fejlődése és a munkásmozgalom. 3. *Ujpesti munkások* délelőtt 10 órakor Ujpesten gyár-utca 41. szám alatt. Napirend: A képviselőház megnyitása és az általános választói jog.

— **Egy borcsináló emlékiratai.** Nem mindennapi emlékirat az, amelyet a minap tett közzé egy elbocsátott munkás. Valamelyik borkereskedő cég elcsapta, mire ő azonnal tollat ragadott és megírta emlékiratait, közben alaposan leleplezve a borcsinálás eddig még nem nagyon ismert mesterségét. Müvének egy részét egy vidéki lap a következőkben közli:

— Kádakban a törköly. A spiritusz és cukor vegyitésével a törkölyre hordott vizet fölforraltuk, ami megtörtént egy-egy kádon kétszer-háromszor is. És mivel egy borkereskedői pincében ilyen lőre számára 3—4 hordó is van, amely meghaladja a száz hektoliter nagyságot, ezekben a hordókban a törkölybort, jobban mondva a törkölyvizet fölereszt ettük még több vizzel, beletettünk még egy kis spirituszt, kevés olasz bort és még valamit, aztán kész volt a természetes finom olasz „bor". Egyszer a város tanácsa a nyáron elzáratta a vizvezetéket vizhiány miatt. A pincében, ahol dolgoztam augusztus 24., 25., 27., és 29. napjain, következőképp segitettünk a bajon: A házban öt vizvezeték van, u. m.: az udvaron, a pincében, a konyhában, fürdőszobában és a folyosó végében. Ez öt vezeték közül a hatóság az udvarit és pincében lévőt zárta el, a többi nyitva maradt. A borkereskedőnek két cement-hordója van, 500 hektoliter tartalommal, s ezekben kellett „keverni". A vizet ugy szereztük, hogy fölhasználva az éjjeli időt, a konyha elé hengeritettünk 8—9 hordót, melyeket a konyhai vizvezetékre tett gummicsövön át a pincében levő cementhordókba eresztettünk. Ily módon az ötszáz hektoliteres hordókba beletettünk *kétszáz hektoliter tiszta vizet, öt hektoliter spirituszt, huszonnyolc liter glicerint, továbbá borkősavat, törkölybort és olaszbort* s ezzel készen volt a bor.

Igy nem tudja az ember, hogy mitől — soványodik.

— **Házasság.** *Blumenthal* Manó gödöllői fakereskedő, Blumenthal Dániel hatvani földbirtokos és megyebizottsági tag fia, eljegyezte *Sonnenfeld* Lipót sárfői földbirtokos leányát, *Teréz* kisasszonyt.

Végh Gyula fővárosi tisztviselő eljegyezte *Rosta* Ilonka kisasszonyt Budapesten.

Freund Vilmos, a pesti Viktória-gőzmalom tisztviselője, eljegyezte *Böhm* Elza kisasszonyt, Böhm Ágoston leányát Budapesten.

— **Rajztanfolyam iparosok számára.** A kereskedelmi miniszter intézkedéséből a Teknológiai Iparmuzeum (VIII., József-körut 6. szám) az 1899—1900. évi téli időszak alatt az *épület- és butorasztalosok*, továbbá *az épület- és mülakatosok, rézmüvesek, bádogosok*, végre a *kocsigyártás terén foglalkozó bognárok, kovácsok* és *lakatosok* számára rajztanfolyamokat rendez. A rajztanfolyamokra azokat az önálló iparossegédeket veszik fel, akik már rajzolni tanultak s azt bizonyitványaik, vagy rajzaik előmutatásával igazolni tudják. A rajztanfolyamok *október 15-ikén*, vasárnap kezdődnek és a rajzórák minden hétfőn, szerdán és csütörtökön este 7-től 9-ig, vasárnap pedig délelőtt 9 órától 12-ig lesznek. A tandij öt forint, ami előre fizetendő. A tanfolyamokra a Muzeum irodájában lehet jelentkezni, köznapokon este 6—7-ig és vasárnaponkint délelőtt 9—12 óráig.

— **Öngyilkos milliomos.** Belgrádból jelentik, hogy *Stamenkovics* Dimitrij, a belgrádi tőzsde elnöke agyonlőtte magát. Többszöri milliomos volt s öngyilkossá azért lett, mert félt a hátgerinc-sorvadástól, amely baj már támadni kezdte.

— **Megszökött sikkasztó.** A husiutyn-i törvényszék táviratilag tudatta a főkapitánysággal, hogy *Márkus* Csobán 25 éves, nyulánk, magas, vöröses haju, kissé féloldalas, hibás szemü fiatal ember *23.000 rubelt* és *700 forintot* elsikkasztott és megszökött. A sikkasztónak egy *Adlerstein* névre kiállitott községi bizonyitvány van a birtokában. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Népünnep Ős-Budavárában.** Holnap a szezon utolsó vasárnapján nagy népünnepet rendeznek. Délután hat órakor mérsékelt helyárak mellett a varieté előkelő müvészei, köztük Mirza Golem perzsa akrobata csoport két élő tevével végzik előadásukat. Ezenkivül két különféle előadás lesz a nyilt szinpadokon. A térzenét a teljes honvéd zenekar szolgáltatja. A belépő dij délután hat óráig 20 krajcár, azután 30 krajcár. Gyermekek 10 krajcárt fizetnek.

— **Berukkolás előtt.** Csak néhány nap választja még el a besorozottakat a berukkolástól. Aki tehát valamely *kedvezményt akar elérni a tényleges szolgálatban*, esetleg mint családfenntartó vagy öröklött mezőgazdaság tulajdonosa, a *póttartalékba jutni*, vagy bevonulása előtt *megnősülni*, vagy méltánylandó ok mellett egyik ezredtől a másikhoz magát *áthelyeztetni* óhajtja, annak sietni kell jogait érvényesiteni. Aki ezekben az ügyekben utbaigazitást akar, vagy *törvényes jogait* óhajtja gyorsan érvényesiteni, az forduljon bizalommal a Budapesten VII. Kerepesi-ut 6. sz. alatt fennálló s *Dominke* János, v. cs. és kir. százados *katonaügyi irodájához*, mely minden törvényes katonai ügyben a leglelkiismeretesebben, a felek teljes megelégedésére jár el. Az iroda nélkülözhetlen voltát bizonyitja az is, hogy közbenjárását, alig egy évi fennállása alatt, közjegyzőileg hitelesitett tanusitvány szerint szeptember 19-ig 3714 fél vette igénybe s nemcsak magánosok, de katonai parancsnokságok részéről is a legmelegebb elismerésben részesül, a miről bárki meggyőződhet. Az irodában különben csakis szakemberek, jogászok és nyugalmazott tisztek dolgoznak s igy megbizhatósága kétségtelen.

(x) **Au bonheur des dames.** Ezen a cimen irta meg Zola egyik leghiresebb regényét, amelyben találóan jellemezte egy nagy divatáru üzletnek az életét. Bizonyára olyan nagy terjedelmü üzletet vehetett mintául, mint amilyen jelenleg itt Budapesten a Bécsi- és Deák-utca sarkán hivja föl nagy eleganciájával a járókelők figyelmét. Ez a női divatáruüzlet, amelyet tulajdonosa, *Brammer* Ödön (ezelőtt Brammer és Münster) a legalaposabb szakértelemmel vezeti, bizonyára a legszebb és legfényesebb az ilyen fajta vállalatok között. Tulajdonosa, aki tizenkét esztendő óta a legszigorubb szoliditást vallja üzleti elvéül, ennek köszönheti, hogy olyan időben, amikor annyi más üzlet a romlás szélére jutott, esztendőről-esztendőre nemcsak hogy fenntarthatta magát, hanem egyre jobban bővitette és tökéletesitette üzletét. A kiváló elegancia és szoliditás már a kirakatból is nyilvánvaló, amelyben nem szinpadias elrendezés és különböző fényhatásokba állitott figurák kápráztatják a szemet. Ebben az üzletben csak a legszebb és a legértékesebb szövetek találhatók, amelyek belső tartalmasságukkal válnak ki. A cégtulajdonos párisi utjáról a legujabb fantázia-szöveteket, Angolországból a legkitünőbb *Tailor costume*-okat hozta magával, amelyek most a divatban uralkodnak, s amelyeket most már a legtöbb budapesti szalon megrendel. Bizonyosak lehetnek tehát hölgyeink, hogy Brammer Ödönnél a legszebb, a legujabb és a legelegánsabb holmikat kaphatják a legreálisabb szabott árakon, mert az alku ki van zárva. Különös varázst adnak ez üzletnek azok a kis páholyok, amelyekben a hölgyek egészen elkülönitve a többi vásárlótól, végezhetik vásárlásaikat, s ott a leggondosabb kiszolgálásban részesülnek. Ilyen körülmények között nem csudálható, ha ez a nagyszerü

üzlet bucsujáró helye a főváros, a vidék és Kelet hölgyeinek, akik már rég kigyógyultak abból a hamis nézetből, hogy csak Bécsben vásárolhatnak be — jól.

— —

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson *Longcott*, Gunnersbury, London, W. England címére küldendők.

Nászutazás.

(*Valósággá vált regény.*)

— Jókai Mór legujabb kötetéből. —

(Ma jelent meg Jókai „Öreg ember nem vén ember“ cimü regénye. Már volt szó erről a munkáról. Jókai ebben irta meg előre házassága történetét. Itt adjuk a regény egy fejezetét, azt, amely talán ebből a szempontból a legérdekesebb.)

Egy este azt mondtam Esztának:

— Készülj utra. El kell menned Münchenbe. Ajánlani foglak Liezenmayer tanárnak, aki festőnek fog kiképezni.

Azt kérdezte tőlem: „többet tud az a müncheni tanár, mint ön?“

— A rajzolásban tökéletes. Hiszen ismered a Faust-illustrációit.

— De hát mért akar ön most egyszerre elküldeni?

— Azért, hogy legyen belőled valami. Ugyanazt a müvészi segélyösszeget, amit Bandinak adtam s amire annak már nincs szüksége, ezentul neked fogom adni, amig önálló müvészi nevet nem szerzesz magadnak.

— De hát miért kell nekem most mindjárt elutaznom, mikor nyáron minden festő-akadémia szünetel, s a tanárok is utaznak, fürdőznek, a nyaralóikban pihennek?

Erre aztán meg kellett mondanom az én okomat.

— Azért, mert én nekem, az orvosom tanácsára, minél előbb el kell utaznom Olaszországba, vagy talán Afrikába.

Erre valami kimondhatatlan fájdalom kifejezésével tekinte a szemembe s azt rebegé: „hát nem szeret ön már engem?“

„Hát nem szeret ön már engem?“

S amikor ezt mondta, a kezemet az ajkához emelte és megcsókolta.

Feleltem rá: „de igen Eszta, szeretlek.“

Erre a szóra egyszerre a nyakamba borult, átkarolta a fejemet, megcsókolta az ajkamat és sirt.

Az első érzés volt nálam az ijedtség. Az az ijedtség, amit az ember érez (a becsületes ember), mikor véletlenül egy nagy kincsre talál: „ez nem az enyim, ez a másé; de az enyim lett, én találtam.“

Aztán valami kevély melegség hevité át a belsőmet.

Én még merek élni! Én még érdemes vagyok arra, hogy éljek! A szivdobbanásomnak még visszhangja támad!

Vakmerő lettem. Utána mertem nyulni a talált kincsnek. Azt sugtam a leánynak: „kérdezd ezt tőlem tegezve“.

Elrejté az arcát az arcom mögé s alig hallhatón susogá: „szeretsz-e?“

Akkor aztán magamhoz szoritám igazán.

— Szeretlek Eszta. És mindig szeretni foglak.

— Akkor engemet is magaddal viszel az utra.

— Velem jösz.

Ezen azután elkezdett nevetni, tapsolni, táncolt mint egy maenade.

Együtt utazni, — végig a szép Itálián, — egy férfinak egy nővel: — olyan kacagtató egy ötlet ez!

Én hagytam kacagni. Magam nem találtam benne semmi nevetni valót. Ez bizony végzet! Igy hozta a sors. — Levontam belőle a következményeket.

Egész nap jókedvü volt, mint a madár. Egyre dalolt. Csak ekkor tudtam meg, hogy milyen szép énekhangja van s mennyi mindenféle dalt tud. Ugyan hol szerezte? S hogy tudta ugy elrejtegetni? Igaz! Hisz iskolába is járt.

Ebéd fölött folyvást az uti tervekről fecsegett. Hová fogunk menni? Velencébe, Flórenebe, Rómába, Nápolyba, Sorrentóba, Capri szigetére. Miket kell az utra beszerezni? Piros matrózsipkát magának, angol utazó süveget nekem. Jó meleg plédet, mely éjszaka takaróul is szolgál: erős talpu bakkancsokat a Vezuvmászáshoz, uti mindenfélés táskát, kulacsot, étkes kosarat, irószerszámot, turista-tapaszt, zsebbe dugható ivópoharat. (Mintha mindig ezen gondolkozott volna.) Nekem pedig ezeket mind fel kellett irnom a jegyzéktárcámba. Az amatőr fotográfgépet ne felejtsük el, ami egy táskában elfér.

Azt hitte, hogy ezzel minden rendben van.

Engem sértett valami gondolat.

Az, hogy nem fél tőlem. Hát igazán olyan biztositék az az ősz szakáll, hogy azt félelem nélkül megcibálhatja minden gyermek?

Gyermeknek hiszi ez magát, engemet pedig „a hegyek vénjének?“

Szeretett volna már délután befogatni s a városban mindent megvásárolni.

Mondtam neki, hogy ma ünnep van, minden bolt be van zárva. Majd holnap bemehetünk együtt. Nekem is sok elintézni való dolgom van.

Egyszer aztán odasimult hozzám, mint a törlészkedő macska s azt sugá a fülembe: „de ugyebár az ujságok nem fogják kiirni, hogy „ön“ — hogy „te“ — hogy „mink“ Olaszországba utazunk.

(Aha! tehát mégis megrezzent a szemérem hurja a lelkében!)

— De bizonyosan ki fogják irni.

Erre aztán elkomorodott: megnyult az arca, a szempilláit lesütötte.

Kis idő mulva azt kérdezte tőlem:

— Mikor kelünk az olaszországi utra?

— Éppen holnaphoz két hétre.

Erre fanyalgó nyafogásra fogta a beszédet.

— De hát miért olyan hosszu idő mulva?

— Azért, mert a neveinknek két hétig kell kifüggesztve lenni az anyakönyvvezető hivatalos tábláján.

Erre a szóra csak odarogyott a lábaimhoz, átölelte a térdeimet és zokogott.

... Hát már ezt igy hozták a csillagok.

*

Nászutazás.

Igen célszerü intézménye az uj kornak.

Az én gyermekkoromban hire sem volt ennek. Ugyan kedves dolog is lett volna, kéjutazni forsponttal, delizsánccal, corricolóval, megszállni hideg albergókban, lakomázni makarónit, kalamájót, hazajönni tősgyökeres katarussal s visszaemlékezni a szép délszaki vidékekre, az onnan elhozott reumáról.

A gőzgépek világa kellett ehhez.

... Valami ujságban olvastam a vidéki hirek között, hogy egy bácskai földesur leánya férjhez ment egy szomszéd birtokos legényhez. Esküvő után, mikor már kész volt minden a szokásos nászutazásra, azt mondta az ifju menyecske az apjának: „tudod mit, apa? Eredj el te mi helyettünk Svájcba kéjutazásra, majd mi itthon maradunk a kastélyodban kettecskén.“

No hát ezek egész emberek voltak.

De hát hol vannak még a mai világban egész emberek?

A legtöbb házaspárnak bizony pótlék kell s azt össze kell szedegetni innen-onnan: a szép tájaktól, a látványos nagyvárosok monumentumaitól, a festészet, szobrászat remekeitől, a vasuti kocsirázástól, a hotelek menüjétől, a változó utitársaságtól: idegeiket fel kell izgatni a bőségesen kinálkozó utközi bosszuságokkal: ábrándozásaikat szabályoztatni vasuti csengetéssel, vendéglői kopogással, árjegyzékek fölötti elszörnyedéssel.

Igy könnyebben letelik az idő (a mézes hetek ideje), ha az egész világ hozzájárul egy kis segitséggel, mintha azt egy pár embernek saját jóvoltából kellene kitölteni.

Igy aztán az ember visszakerül, ugy hogy látott mindent, volt mindenütt.

Böles intézmény! vegyük hasznát.

Különösen két olyan emberre nézve, aki maga is müvész.

Én magam már többször bejártam Olaszországot, ismertem minden városát, minden nevezetességét: de Esztának minden uj volt. Én magam voltam a ciceroneja. Ez is jó minőség, A hires palotákban, templomokban megismertettem vele a nagy mestereket, bámulatörökitő remekmüvekben. Azoktól ő egészen mámoros lett. Sok gyönyört szereztem neki vele.

Minden városban vásároltam neki valami emléket, ékszert, csecsebecsét, régiséget, szőnyeget, azoknak ő mind nagyon örült.

Elvittem a nevezetes szinházakba, ahol világhirü müvészeket hallhatott. Ő még nem ismerte a szinészetet másból, mint a szinitanodai növendékek próbaelőadásaiból, amikre a barátnéitól ingyen belépti jegyet kapott. Egész felmagasztosult az uj élvezettől. Azzal biztatott, hogy ő is szerez magának olyan bajadér jelmezt, mint az a primadonna, s ha azt felveszi, ugy fog énekelni nekem, mint az.

Rómában már professzora voltam. Históriát, archaeológiát, architecturát prelegáltam neki. Gyorsan megfogamzott minden a fejében. Az egész uton tanitottam olaszul, mint egy nyelvmester. Dicsekedett vele, hogy mennyi szót tud már.

A Lidón megtanitottam uszni. Nápolyban szandolinozni, megszerettetém vele a tengert.

Utközben olvastam fel neki Dantéből, Ariostóból, Heinéből. Az utolsó egyszerre kedvenc költőjévé lett.

A bajaei albergoban megtanitottam rizottot, pasztikkiót csinálni. Imádta az olasz konyhát. Majd ő fogja ezt otthon produkálni.

Rómában vettem neki csodatevő amuleteket, a miket nyakláncon, karperecen kell viselni. Hitt bennök.

Hát azokról a bübájos alkonyatokról mit beszéljek, amiket egymás mellett ülve végig élveztünk Sorrentóban, Capri szigetén, a mikor az ember alig tud megválni a ragyogó éjszakától: itt még a csillagok is melegek, sütnek. Vannak érzékeny idegek, amik még a csillagok melegét is megérzik. (Hisz azok is napok!)

S aztán mikor hazatértünk, kosarakat töltettem meg az ő kedvenc növényeivel, a mik otthon az ő szobáját fogják disziteni. (Azokhoz még konzuli engedélyt is kellett kijárnom, hogy a határon átereszszék.)

Hát nem szép a nászutazás?

? ? ?

Nem kell minden kérdésre felelni! Azt mondta a hires pápai professzor, Márton Ferenc, a nagy grammatikus.

Hisz a páros életnek a gyönyörei a lelkes állatra nézve nemcsak abból állnak, amiből a tengeri nyulé.

A lelkeknek is van közös együttélésük. Az érzelmek ölelkezése is gyönyör. S a gondolatok fogamzanak.

Hát ez mind elmélet. — Citromos viz.

De a gyakorlat is kinál valamit.

Mindennek van surrogatuma (pótléka), kávénak, dajkatejnek. A boldogságnak is van.

Legelőször is a jólét, a kényelem: diszes lakás, háztartás, urnői intézkedés. Fődolog a toalett, a divatszabta izlés érvényesülése. Hogy a szép öltözetek bemutathatók legyenek, ahhoz kell szinház és hangversenylátogatás.

Ez még mind nem elég. A pótboldogságnak társadalmi állás is kell. Az asszonyt be kell vezetni a világba.

Hisz én nekem nagy társadalmi ismeretségem van. Urak és urhölgyek a társadalmi rangfokozat minden cimezésein végig. Azokat sorba látogatjuk, párosan, olyan időben, amikor tudjuk, hogy nem fogadnak: a kapusnál átadjuk a névjegyeinket, mind a kettőt. És aztán egy hét alatt mi is megtaláljuk a magunk kapusánál a látogatásunkat visszaadott, (de a hintóból ki nem szállt) uraknak és asszonyságoknak a dupla névjegyeit. — No ez mind jó arra, hogy az asszony a palizander asztalkán kiteritsen egy egész halmaz látogató-jegyet, a legelőkelőbb nevekkel kérkedőket; némelyik koronás dombormüvel is ellátva.

Hanem maguk a névjegy tulajdonosai nagyon késnek vele, hogy ránk nyissák az ajtót.

A high life körül van palánkolva.

Megtaláljuk az exkluziv irányzat okát a politikai okokban.

Csak az anyakönyvvezető kötött bennünket össze. Az egyházi esketésre nem gondoltunk. Hogy miért nem, annak is oka volt.

Hát bizony a „szalonokba“ csak a templomajtón keresztül lehet bejutni.

Ezt nem lehet erőltetni. No hát jól van. A régi időkben sem frekventáltuk az uri társaságokat.

Van nekünk saját világunk. Itt van a bohéme.

Az is be van ugyan deszkázva körüskörül; de annak a kertajtajához már nekem van kulcsom.

Először is magam vagyok a cigányvajda. A müvészestélyekre jogom van az asszonyomat magammal vinni s az első sor zártszékbe leültetni. De hát csak azért, hogy ott a többi asszonyok fikszirozzák: ez nem cél.

Senki sem fog hozzá szólni.

Mindenki azt fogja kérdezni egymástól: „Ki ez a hölgy itten?“

A Budapesten behozott kerékpáradó miatt a gyárral kötött szerződésünk betartására kevés kilátásaink vannak, miért is elhatároztuk, hogy tulzsufolt **raktárainkban** levő összes eredi. rendkivül leszállitott árban szállitjuk. **LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnagyraktár Budapesten, VIII., József-körut 41. szám.** Képviselet: **Kőbánya. Liget-tér 4. sz.** Igen előnyös fizetési feltételek! Saját nagy javitómühely és iskola.

CHAMPION és „THE ROYAL PROGRESS“ kerékpárjainkat

Árjegyzék ingyen.

S a bohémvilág pletykanyelve még ráspolyosabb, mint az uri kaszinóké.

Az egyik azt fogja sugni a másiknak: „a vén bolond elvette a modelljét.“ A másik már told hozzá: „miután szeretője volt több esztendeig“.

S a művészek és a művésznők nagyobb arisztokraták, mint a grófok és hercegnők.

Aki igazi, előkelő, hirneves művésznő, annak indulgentiás levele van az eddigiekért s az ezutániakra; de ők maguk szigoru birálatot tartanak a „hírtelenek“ erkölcsi sulya fölött. Akinek az arca szabályszerü művészi módon ki van festve, az teljes joggal tarthat itéletet a fölött, akinek az arca magától elpirul.

Ez a pótboldogság tehát nem megy olyan egyszerüen.

A Duna áradása.

Budapest, szeptember 23.

A Felső-Dunán most már erősen apad a viz, ma elér Eresi és Dunaföldvár közt is a kulminációhoz, ugy hogy a veszedelem jórészt már megszüntnek tekinthető. A földmivelésügyi minisztérium reményeit azonban megdöntheti a mai nagy esőzés, amely már is éreztheti hatását, amennyiben nagyon megnehezíti a védőmunkálatokat. *Budapesten* nincs baj s kedden reggel alkalmasint az alsórakodópartról visszatakarodik a viz medrébe s a napokig szünetelt hajóközlekedés ujra megindulhat.

Hivatalos jelentések szerint Pozsony és Győr vármegyékben az árvédekezést ugyszólván teljesen megszüntették s most már a pinnyédi és medvei szakadásokon betört árviz leeresztésén dolgoznak. Az alsócsallóközi társulatnál a csicsói szakadás fejeinek biztositása megtörtént és az ár leeresztése céljából a töltéseket 6 helyen 50 méter szélességben át fogják vágni. Azonkivül a lefolyás korlátozására két dunai fokot zárnak el, az egyiknek elzárása még tegnap megkezdődött.

Az elöntött csallóközi községek helyzete, amennyire most áttekinthető, eléggé megnyugtató. Ujabb jelentések szerint nagyobb árvizkárokat csak *Füss* és *Csicsó* községek szenvedtek eddig, az utóbbi község is négytized részben nincs elöntve. *Gután* a körtöltést építik és mire a viz odaér, remélhetőleg elkészül. *Sárközy* Aurél főispán, miniszteri biztos az utászparancsnokkal és *Ghyczy* Dénes alispán Dolecsko Mihály műszaki tanácsossal az elöntött községeket most járják be.

A csicsói gátrekedés folytán elboritotta a vizár részben vagy egészben Komárom, Duna-Eörs, Duna-Ujfalu, Aranyos, Érsek-Leél és Nagy-Leél, Kis- és Nagy-Keszi, Kolozs-Néma, Csicsó, Füss, Alsó- és Felső-Gellér, Bogya, Tassz, Nemes-Ócsa, Ekel, Megyeres, Keszegfalu, Nagy-Megyer, Lak, Turi és Apáca-Szakállas, Irsáp, Ekecs és Guta községeket. E községek közül Arányos, Kis és Nagy-Keszi, Kolozs-Néma, Csicsó, Füss, Alsó- és Felső-Gellér, Bogya, Tassy, Megyeres és Nagy-Megyer községekben a viz a belsőségeket is többé-kevésbbé ellepte, összesen mintegy 100 ház dült össze, vagy van dülőfélben. A veszélyben levő községek élelmezése és mentése iránt a belügyminiszterrel egyetértőleg az intézkedések megtörténtek. Mentési célokra ujabb utászcsapatok érkeztek pontonokkal. Az esztergommegyei ebedfoki társulatra a védelem sikeres volt, a csepelszigeten a megkezdődött apadás folytán a helyzet javult, de még erősen védekeznek. Az alsóbb szakaszon veszélyesnek jelzett helyekre ugy mint *Mohácsra Bertalan* Lajos osztálytanácsost és *Vigh* Dezső királyi mérnököt, a dusnoki zsilliphez *Lisznyai* Tihamér müszaki tanácsost, a szentistváni töltéshez *Filep* Károly királyi mérnököt küldte ki a földmivelésügyi miniszter. A földmivelésügyi miniszter felhivta a védekező társulatokat, hogy a kirendelt közerőt legalább élelmezéssel vagy megfelelő élelmezési dijjal lássa el.

Esztergom veszélyeztetett részei is tul vannak a veszedelmen és beszüntették a szigetközi árvédelmet, visszarendelvén a katonákat, a csendőröket és a kiküldött állami mérnököket. *Komárommegyében* a Becsali csárdánál történt gátszakadás folytán még most is viz alatt vannak *Irsa*, *Szent-Péter*, *Hetény* és *Marcalháza* községek határai, de belterületük egyes alacsonyabban fekvő helyek kivételével nem szenvedett.

A *Vág* balparti gátjának átszakadása folytán az ár mindinkább emelkedik és elárasztja a Vág balpartján elterülő községeket. Ma reggel a farkasdiak egy küldöttsége jelent meg az alsó csallóközi ármentesitő-társulat igazgatóságánál és ott a védekezés folytatására közmunkát kért és szükséges anyagokat, de az igazgatóság a sarkadiakat a Vág balparti ármentesitő társulathoz küldötte, mert az van hivatva a Vág elöntésével fenyegetett községet megvédeni. A viz Komáromnál láthatólag apad annyira, hogy tegnap délről ma délig 50 cm. volt az apadás. Ez apadást azonban azon körülmény idézte elő, hogy a csicsói gátszakadás következtében a felülről jövő vizáradat Csalló községet árasztotta el és a veszély lejebb szállott Komáromnál, mert a viz mind a Csallóközre fog betódulni.

Baja, szeptember 23.

A Duna két nap óta 60 centiméterrel áradt. A Türr tábornok tervei szerint épült Ferenc József-csatorna bajai zsilipjének, ahol két év előtt komoly veszedelem fenyegetett, nagy erővel dolgoznak. A szeremlei töltésen *Bajkay* főmérnök vezetése alatt nyulgátakat emelnek, amelyek remélhetőleg sikerrel ellent fognak állani a növekedő áradatnak. Ideérkezett jelentés szerint a *baranya-béllyei* Petrás-töltés beszakadt és elöntötte Frigyes főherceg uradalmának vagy ötszáz holdját. De magát a községet nem fenyegeti baj.

Mohács, szeptember 23.

Mohács és *Margita-sziget* körül fokozott erővel folytatják a védekezést. Vagy nyolcszáz ember dolgozik a mohács-kölkedi vonalon, de munkájukat rendkivül megnehezíti a beállott erős esőzés, ugy hogy a munkások számát szaporitani kellett. *Tormai* Károly alispán, *Németh* Lipót védgát-társulati elnök és *Schönholtz* Rezső müszaki tanácsos állandóan a veszélyeztetett helyeken vannak és személyesen vezetik a védőmunkálatokat. Nagy baj, hogy a mohács-kölkedi töltés több helyen átszivárog. Átszakadás esetén a Duna elönti Mohácsot és a déli községeket. *Németh* Lipót kormánybiztos táviratilag kért a földmivelésügyi minisztertől engedélyt kereszttöltések épitésére, aki azonnal *Bertalan* Lajos osztálytanácsost és *Vig* Dezső mérnököt küldte le. Ma ideérkezett báró *Fejérváry* Imre főispán is és jelentést tétetett magának a védelmi intézkedésekről. A vizállás most 654, de a nagy esőzés miatt is óránként emelkedik.

FŐVÁROS.

(*) **A Gellérthegy sziklái.** *Devecis* Ferenc müszaki tanácsos annak idején előterjesztést tett a polgármesternek a Gellérthegy lezuhanással fenyegető sziklainak az eltávolitása dolgában. Ennek alapján a tanács utasitotta a mérnöki hivatalt, hogy sürgősen vizsgálja meg, mi a végzendő munkálat s állapitsa meg a nyilvános árlejtés föltételeit. A mérnöki hivatal most már minden irányban kimerítő előterjesztést intéz a tanácshoz, amely ismételten hivatkozik Devecis müszaki tanácsosnak arra az aggodalmára, hogy a Gellérthegy sziklainak rendezetlen volta napról-napra nagyobb veszedelmet rejt magában. Már az 50-es és 70-es években, amikor sziklaomlások történtek, szintén foglalkozott a hatóság a Pest felé eső hegyoldal rendezésével. De az akkori tervek kivitele óriás költségbe, több százezer forintba került volna s hozzá még magát a Gellérthegyet is kivetköztette volna a mai festői alakjából. A veszedelem pedig régebben sokkal kisebb volt, mert akkor a Gellérthegy lábát körülvevő erős épitmények föltartóztatták a legördülő köveket, de meg a közlekedés sem volt megközelithetőleg is olyan nagy, mint most, a mikor a Ferenc József-hid forgalma erre irányul, villamos vasut közlekedik s nemsokára az eskütéri hid is gyarapitja a közlekedők számát. Megköveteli mindezeken kivül a veszélyes sziklák lebontását az a körülmény is, hogy a közmunkák tanácsa most rendezteti a Gellérthegynek a hő-forrásokat magában foglaló részét s igy egységes munkát lehet végezni. De azt sem lehet figyelmen kivül hagyni, hogy ez idő szerint nagy pangás tapasztalható a munkában s igy a keresztülvitel most kevesebbe kerül, mintha elhalasztják.

(*) **A főváros szőllőtermése.** A közélelmezési és közgazdasági ügyosztály bejelentette ma, hogy a főváros szőllőtermését 7200 forintnyi árban értékesitették.

(*) **Iskolaszéki választások.** *Radocza* János, a Terézváros képviselője, felkéri a VI. kerület választóit, hogy e hó 25-én, hétfőn este 6 órakor a terézvárosi kaszinó disztermében, az iskolaszéki választások dolgában tartandó értekezleten jelenjenek meg.

(*) **Koronázási ösztöndij.** A főváros *Ferenc József koronázási alapitvány* cim alatt nagyobb alapitványt tett. Az alapitvány kamatainak egyrészéből öt mesterlegény kap 300—300 forint utazási ösztöndijat. Az ösztöndijra az Országos iparegyesület jelöl s a dijakat már a szerdai közgyülésen kellett volna kiadni. Időközben azonban az illetékes ügyosztály konstatálta, hogy *az iparegyesület olyan embert is jelölt, aki nem iparoslegény.* Az ügyosztály az aktákat visszaküldte az egyesületnek, hogy ujra jelöljön. Ennek a tévedésnek legnagyobb hátránya, hogy október vége előtt nem adják ki a dijakat, noha a jelöltek már megtették az utazásra az előkészületeket.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Figaro itt, Figaro ott.** A Figarók sajátszerü összetalálkozásának estéje volt a tegnapi. Az Operában Figaro lakodalmát, a Nemzetiben Figaro házasságát frissitették fel. Az „egy napi bolondság“ mindössze is kis közönséget vonzott a Nemzeti Szinházba, ahol *Molnár* Rózsi, a Nemzeti Szinház szerződött tagjaként, ma lépett először a nagyigényü közönség elé. Ebben pedig a közönség nagy igényén van a hangsuly, ami annyit tesz, hogy a mellett a sok — nagy igyekezet mellett, amelyet *Molnár* Rózsi mindenképpen megmutatott, nagyon sok tanulni való és nagyon sok okulni való vár még a kisasszonyra.

*

Az *Operaházban* igazán vigan ünnepelték ma este szinészek és nézők Figaró lakodalmát. *Szilágyiné Bárdossy* Ilona hosszu távollét után ma lépett fel először, mint az Opera szerződött tagja. A *Nopcsa*-éra egy tévedését korrigálta az uj vezetőség a művésznő visszaszerződésével, amint ma este kitünt, a közönség igaz örömére. A művésznőnek nem ártott meg a hosszu pihenés, sőt mintha megizmosodott volna a hangja. Az első felvonásban még mintha elfogódott lett volna egy kevéssé, de később pompásan belemelegedett énekbe, játékba egyaránt. A közönség virágadományokkal, szünni nem akaró tapssal és sok-sok kihivással ünnepelte minden felvonás után. *Ábrányiné* bájos, poétikus *Cherubin* volt mint mindig; *Takáts* ma kevésbé ragyogtatta gyönyörü baritonját, ellenben annál sürübben csapta össze vad haraggal nagy taréjos sarkantyuit.

** **A Vigszinház Berlinben.** A *Vigszinház* művészi ensembleja a jövő tavaszon, minden valószinüség szerint, vendégszerepelni fog a *berlini udvari szinházban*. Az érdekes vendégszereplés ügyében, mint megbizható forrásból értesülünk, most folynak a tárgyalások, amelyek remélhetőleg sikerre is fognak vezetni. Ebből az ötletből megemlithetjük, hogy hasonló tárgyalások már a mult évadban is folytak a berlini udvari szinház megbizottja és a *Vigszinház* vezetője közt, de akkor a berlini vendégszereplés első alapfeltételéül az volt odaállitva, hogy arra az időre, amelyben a magyar ensemble *Berlin*ben játszik, a *Vigszinház* engedje át szinpadát egy berlini német társulatnak. A *Vigszinház* ezt a feltételt ab ovo visszautasitotta s ezért a vendégszereplés terve nem is valósult meg. A mostani tárgyalásokban ez a feltétel, mint értesülünk, nem szerepel, de ha szerepelne is, meg vagyunk róla győződve, hogy a *Vigszinház* ezuttal is megmarad hazafias álláspontja mellett s inkább ujra lemond berlini vendégszerepléséről, semhogy alkalmat adjon Budapesten német szinházi előadásokra.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** A *Nemzeti Szinház* legközelebbi ujdonsága *Voss Szegény Mária* cimü szinmüve lesz. A főszerepeket *P. Márkus* Emilia, *Török* Irma, *Halassy*, *Paulayné*, *Szacsvayné*, *Nagy* Ibolya, *Náday*, *Mihályfi*, *Császár*, *Bercsényi* és *Dezső* játszszák.

Október havában felelevenitik a *Stomfay családot*, *Gringoiret*, *Kendy Margitot* és a *Szeleburdit*.

A három egyfelvonásos eredeti vigjáték, amelyeknek bemutató előadása az elmult héten pénteken volt, legközelebb különválasztva, egy-egy hosszabb darabbal kerül szinre. És pedig: K. Borostyáni Irma *Másodvirágzás* cimü vigjátéka a *Házi békével* hétfőn, e hó 25-én, *Dombai ur felesége Crampton mesterrel*, *Az anyósok* pedig az *Attachéval*.

Kedden, 26-án *Shakespeare Rómeo és Juliját* adják, a két cimszerepben *Török* Irmával és *Mihályfival*.

Szerdán, 27-ikén *Sardou Váljunk el* cimü vigjátéka kerül szinre *Nádayval* Prunelles szerepében.

** **Az Operaházban** kedden *Diósyné*, *Ábrányiné*, *Arányi* és *Ney* D. felléptével a *Fidelio* kerül szinre. Szerdán: *A büvös vadász Kaczér* Margit, *Payer* Margit, *Kertész*, *Ney* D., *Szendrői* főszereplőkkel. Csütörtökön: *Aida Vasquez* grófné, *Hilgermann* Laura, *Larizza*, *Beck*, *Szendrői* felléptével. Szombaton: a rég nem adott *Fekete dominó* vig opera kerül szinre a *Nap és föld* ballettel. Az operában *Ábrányiné*, *Payer* Margit, *Válent* Vilma, *Rotter* Gizella, *Berts* Vilma, *Arányi*, *Kiss*, *Kornai*, *Hegedüs* énekelnek. Vasárnapra *A hugenották* előadását tüzték ki, melyben a főszerepeket *Vasquez* grófné, *Pewny* Irén, *Payer* Margit, *Larizza*, *Takáts* és *Ney* D. éneklik. Valamennyi előadást bérletfolyamban tartják meg.

** **Fáy Szeréna visszavonulása.** *Fáy* Szeréna, a *Nemzeti Szinház* és a *Vigszinház* volt müvésznője, aki legutóbb a kolozsvári *Nemzeti Szinház*nak volt tagja, mint egy laptársunk ujságolja, visszavonul a szinpadtól és legközelebb férjhez megy. Hogy ki lesz a leendő férj, teszi hozzá ez az ujság, arról forrásunk egyelőre semmit sem tud. A müvésznő különben e héten bucsuzott el a *nagyváradi* közönségtől, amely *utolsó* (?) fellépése alkalmával nagy ünnepléseknek részesitette.

** **Vendégszereplések a Népszinházban.** A *Népszinház* holnapi két vasárnapi előadásán két vendége lesz a szinháznak. A *Gyimesi vadvirág* délutáni előadásában *Hidvéghi* Ernő, a kassai szinház tagja, a *Toledad* esti előadásán pedig *Krecsányi* Sarolta lép fel vendégképpen.

** **Uj eredeti operett.** *Sztojanovits* Jenő, *Peking rózsája* és *A kis molnárné* operettek ismert szerzője uj operettet irt. Uj operettjének a cime *Casanova*

kalandjai, amint értesülünk, már be is nyujtotta a *Népszinház*hoz.

** **Hirek a Vigszinházból.** Arra a nagy sikerre való tekintettel, amelyet *Blaha* Lujza *Az Arany Kakas* cimü darabban aratott, a *Vigszinház* további vendégfellépésre nyerte meg a müvésznőt, aki a héten még három izben, kedden, szombaton és vasárnap fogja Szikra Julis szerepét eljátszani. — *Az Arany Kakas* csütörtökön éri meg ötvenedik előadását. A jubiláris előadáson *Haraszthy* Hermin fogja Szikra Julis szerepét játszani, amelyet a müvésznő kreált és negyvennégyszer játszott. — Hétfőn *Bisson*nak régóta nem adott *A hálókocsik ellenőre* cimü, óriási sikert ért bohózata kerül előadásra. A *Vigszinház* első délutáni előadása holnap, vasárnap lesz, amelyen a *Niobe* cimü bohózat kerül szinre. A nagy sikert ért angol bohózatnak ez lesz az ötvenharmadik előadása.

** **Miss Halton Londonban.** A *Magyar Szinház* igazgatósága arról értesit bennünket, hogy Miss Mary *Halton*t egyik legelső londoni szinház táviratilag szólitotta föl egy uj operett szerep kreálására. A müvésznő a hét végén utazik Londonba. Egyelőre tehát utolsó két föllépése a *Magyar Szinház*ban hétfőn és kedden lesz.

** **Pálmay Ilka Bécsben.** Az *An der Wien*-szinház igazgatósága, mint egy bécsi ujságban olvassuk, felkérte *Pálmay* Ilkát, hogy az idei évadra ne kösse le magát máshová. A diva és a bécsi szinház szeszélyes kisasszony-igazgatója, tudvalevőleg, nagy haragban váltak szét egymástól, ez a kérés tehát azt bizonyitja, hogy az *An der Wien*-szinház nagyon hajlandó a — kibékülésre.

** **A vidéki karszemélyzet és a Szinészegyesület uj alapszabályai.** Az *Országos Szinész-Egyesület* uj alapszabálytervezete, amely az októberi rendkivüli közgyülésen kerül tárgyalásra, a vidéki szintársulatok karszemélyzetét megfosztja attól az eddig élvezett joguktól, hogy a közgyülési képviselők választásánál személyenként szavazatuk legyen. A *szegedi* társulat karszemélyzete az uj alapszabálytervezetnek ez ellen a reformja ellen mozgalmat inditott a vidéki szinészet körében. Ehhez a mozgalomhoz most, — mint nekünk irják, — a kolozsvári *Nemzeti Szinház* karszemélyzete is csatlakozott. A karszemélyzet *Janovics* Jenő igazgató-tanácsos és bizalmi férfi elnöklete alatt tartott gyülésén egyhangulag elhatározta, hogy mélyen érezve az uj alapszabálytervezet 15. §-ának sértő és megalázó voltát, a maga részéről haladéktalanul felterjesztést intéz az Igazgató-Tanácshoz, kérve, hogy az igazság, egyenlőség és méltányosságot szem előtt tartva, a karszemélyzet jogait ne csorbitsa s a régi alapszabályoknak idevágó szakaszát épségben és változatlanul fenntartva, az uj intézkedést kiküszöbölje. Kijelenti továbbá, hogy az alapszabályok megvitatására összehivandó közgyülésen minden lehetőt el fog követni, hogy jogait csorbittatlanul megóvja. A kolozsvári szinház karszemélyzete ezt a határozatát az összes vidéki társulatoknak megküldötte azzal a kéréssel, hogy csatlakozzanak ehhez a határozathoz.

** **Sarah Bernhardt Bécsben.** A *Carltheater* erősen készül Sarah Bernhardt vendégszereplésére. Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy október 9-én lép föl először Sarah Bernhardt a Carltheaterben *Hamlet*-ben.

** **A nagyváradi szinház diszitése.** *Nagyváradról* irják nekünk: *Nagyvárad* városa uj szinházát tudvalevőleg a *Hellmer* és *Fellner* bécsi céggel építteti. A cég egyik tagja, *Hellmer* Herman tegnap megjelent a szinház épitésére felügyelő bizottság ülésén s azt kivánta, hogy a huszonhétezer forint költséggel tervezett diszitő munkát bécsi iparosokkal végeztessék, mert a magyar munkások nem oly ügyesek, mint a németek. A törvényhatósági ülésen azonban *Rimler* Károly főkapitány hivatkozott arra, hogy ha a magyar munkások elkészithették a király palotájának diszitését, megcsinálhatják a nagyváradi szinházét is. A többség erre nem fogadta el *Hellmer* javaslatát, hanem pályázatot ir ki a diszités munkálataira.

** **A Népszinház premièrje.** A *Népszinház*ban szeptember huszonkilencedikén, pénteken lesz *Varney* énekes bohózatának, *A tüzoltó*nak, a bemutatója. A darab szereposztása a következő lesz:

Bodard Fanny énekesnő — *Küry* Klára: Fabienne, Parchmin báró neje — Z. *Bárdy* Gabi; Misike, borfiu — *Gazsi* Mariska; Adele — *Blaha* Sárika; Grabould August tüzoltó — *Vidor*; Parchmin Oszkár báró, attasé — *Szirmai*; Impevidoso — *Németh*; Lipót — *Raskó*; Ede — *Kenedich*; Labinette — *Ujvári*.

Az ujdonság főpróbáját csütörtökön délelőtt tiz órakor tartják meg.

** **Perosi Délamerikában.** A *Carriere di Napoli* jelenti, hogy *Perosi* legközelebb Délamerikába megy, ahol legujabb oratóriumát előadják.

** **Angol zeneszerző a királyné emlékére.** Marquis de *Lenville*, akinek előkelő neve van az angol zeneszerzői világban, *Ave Mariá*-t szerzett, a mely *Erzsébet* királyné emlékének van szentelve. A zenedarab a Guilahall music publishing Co. kiadásában jelent meg.

** **Vámos Gizella zeneiskolája.** *Vámos* Gizella zeneiskolájában, amely az Erzsebet-körut 8. szám alatt van, most folynak a beiratkozások. A beiratási dij 2 forint, a tandij az énekre 7 forint, a többi szakokra 5 forint havonta. Az intézetben a legelőkelőbb tanárok tanitanak.

** **Szulamit a Magyar Szinházban.** A *Kisfaludy Szinház*ból átköltözködő *Szulamit*, amely a héten éri meg az ó-budai szinházban századik előadását, szeptember huszonnyolcadikán kerül először szinre a *Magyar Szinház*ban. A dalmü szövegét *Beöthy* László és *Makai* Emil, zenei részét pedig *Fekete* és *Kőnig* dolgozták át. Szereposztása a következő lesz:

Szulamit — L. *Komáromi* Mariska, Abigail — *Ledofsky* Gizella, Absolon — *Beöthy*, Cingitang — *Rózsahegyi*, A három kérő — *Sziklai*, *Boross*, *Bessenyei*, A négy táncos leány — *Hében* Anna, *Rózsa* Lili, *Gombaszögi* Margit, *Fenyvessy* Erna, Monáchus — *Szilágyi*, Főpap — *Mátrai*.

A dalmühöz készülő uj diszletek és jelmezek nagyrészt *Doré* bibliájának illusztrációi után készültek. A *Szulamit* előadásaira vasárnaptól fogva válthatók jegyek a szinház pénztáránál.

** **Vlád Gizella bucsuja.** *Vlád* Gizella, a *Magyar Szinház* primadonnája, akiről megirtuk, hogy október elsejétől megválik a szinháztól, szerdán lép fel utoljára a *B. A. L. E. K.* cimü énekes bohózat Zenaide szerepében. A müvésznő, aki három évig volt tagja a szinháznak, amelynek szinpadán sok szép sikort aratott, értesülésünk szerint egyelőre sehová sem szerződik, hanem férjhez megy.

** **Uj szinház Bécsben.** Az osztrák császárvárosban uj szinházat terveznek, amely a Stuben-Ringen épülne. A tervezett szinházhoz még csak — hétszázezer forint hiányzik!

** **Strausz hátramaradt balletje.** A *Hamupipőke*t a bécsi keringőkirálynak sokat emlegetett, hátramaradt balletje, egy bécsi ujság értesülése szerint, nem három, hanem csak kétfelvonásos és zenéjét teljesen készen találták *Strausz* hagyatékában. A ballet szövegét maga *Strausz* választotta ama hatszáz szövegkönyv közül, amely az általa kiirott pályázatra érkezett. Szerzője még most is álnév alatt rejtőzik s a pályadijat, amely egy bécsi ügyvédnél van letéve, még mindig nem vette fel. A ballet ujév után kerül bemutatóra a bécsi operában.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** A budai szinkörben kedden kerül bemutatóra *Verne* Gyula látványos szinmüve: *Grant kapitány gyermekei*. A jelmezes főpróbát hétfőn tartják meg. A sok szebbnél szebb diszlet közül leghatásosabb a *Dunkan* hajó. Festői szép lesz a matróz-tánc, amelyet a társulat balerinája *Tóth* Böske tanit be. Ő maga a szólót táncolja. Október 2-án lesz a szezón utolsó előadésa. Harmadikán indul a társulat téli állomáshelyére, Temesvárra, ahol október 6-án nyitja meg az első magyar szezónját.

** **A kovácsok sztrájkja.** *Beer* M. József *A kovácsok sztrájkja* egyfelvonásos operájából a próbák serényen folynak. Ebben az ujdonságban közre fognak müködni: *Vasquez* grófné, *Váradi* Margit, *Arányi*, *Beck*, *Kornai*.

** **A Városligeti Szinkörben** holnap vasárnap délután fél négykor *A haramiák*at, este fél nyolckor *Németh* József és *Ujvári* vendégszereplésével *A peleskei nótáriust* adják. Hétfőn *Gézi* Ida lép föl először a *Nebántsvirág* cimszerepében. Kedden kezdődnek a gyermekelőadások az *Ezeregyéj* cimü varázsregével.

** **Vidéki szinházak.** *Molnár* László, a *Magyar Szinház* tagja, szeptember 19., 20. és 21-ikén a *szarvasi* szinházban vendégszerepelt *Micsey* György kecskeméti szintársulatánál. Bánk bánt, Hamletet és a Gyurkovics lányokban Radványi ezredest játszotta zsufolt házak előtt. — Mármaros-Szigeten *Komjáthy* János, debreceni szintársulata a közönség élénk pártfogásának örvend. Legközelebb *Bödi* Ella, a társulat ujonnan szerződtetett drámai szoprán énekesnője lépett fel a Parasztbecsületben s a Cigánybáróban zsufolt házak előtt, jól iskolázott szép hangjával és kifejező játékával zajos tapsokat aratott. *Fái* Flóra jutalomjátékán a Vasgyárosban is telt ház volt, s müvészi alakitásban mutatta be Clairet. *Komjáthy* igen jó Derblay volt. *Komjáthyné*. *Follinusné*, *Szabó* Irma, *Atonai*. *Ferenczy* Pál, *Sárosi* Paula, *Kis* Irén, *Egri* Rózsi és *Szacsvai* e kiváló társulat jobb erői. A szinház pártolásában báró *Roszner* Ervin főispán és neje *Forgách* Klotild grófnő járnak elől és a müvészet iránti lelkesedésüknek azzal is jelét adták, hogy a társulat huszonkét tagja tiszteletére fényes ebédet adtak.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház*. Hétfőn: *Másodvirágzás. Házi béke.* Kedden: *Romeo és Julia.* Szerdán: *Váljunk el.* Csütörtökön: *Fehér nász.* Pénteken: *A proletárok.* Szombaton: *Az egér.* Vasárnap: *A kaméliás hölgy.*

Magyar királyi Opera: Hétfőn nincs előadás. Kedden: *Fidelió.* Szerdán: *Bűvös vadász.* Csütörtökön: *Aida.* Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *Fekete dominó. — Nap és föld.* Vasárnap: *A hugonották.*

Vigszinház. Vasárnap délután: *Niobe.* Este: *Utazás a válás körül.* Hétfőn: *A hálókocsik ellenőre.* Kedden: *Blaha* Lujza vendégfölléptével: Az *Arany kakas.* Szerdán: *Utazás a válás körül.* Csütörtökön: Az *Arany kakas.* Ötvenedszer. Pénteken: *A férj vadászni jár.* Szombaton: *Blaha* Lujza vendégfölléptével: Az *Arany kakas.* Vasárnap délután: *Mozgó fényképek.* Este: *Blaha* Lujza vendégfölléptével: Az *Arany kakas.*

Népszinház. Vasárnap délután: *Gyimesi vadvirág.* Este: *Toledad.* Hétfőn: *Görög rabszolga.* Kedden: *Nap és Hold.* Szerdán: *Boszorkányvár.* Csütörtökön: *Tót leány.* Pénteken: *A tüzoltó* (először). Szombaton: *A tüzoltó* (másodszor.) Vasárnap délután: *Huszárcsiny.* Este: *A tüzoltó* (harmadszor.)

Magyar Szinház. Vasárnap délután: *A Gyurkovics-lányok.* Este: *A bolond.* Hétfőn: *A Gésák.* (M. Mary Halton mint vendég.) Kedden: *A Gésák.* (M. Mary Halton mint vendég.) Szerdán: *B. A. L. E. K.* (Vlád Gizella bucsuja.) Csütörtökön: *Szulamit* (először.) Pénteken: *Szulamit.* Szombaton: *Szulamit.* Vasárnap délután: *Tilos a bemenet.* Este: *Szulamit.*

Fővárosi Nyári Szinház. Vasárnap délután: *Magdolna.* Este: *A szökött katona.* Hétfőn: *Virágcsata.* Kedden: *Grant kapitány gyermekei* (először.) Szerdán: *Grant kapitány gyermekei.* Csütörtökön: *Grant kapitány gyermekei.* Pénteken: *Grant kapitány gyermekei*: Szombaton (a karszemélyzet jutalomjátékául: *Grant kapitány gyermekei.* Vasárnap délután: *Három feleség.* Este: *Grant kapitány gyermekei.* Hétfőn (utolsó előadásul): *Grant kapitány gyermekei.*

Kisfaludy Szinház. Vasárnap és a hét többi napján: *Sulamith.*

** **Uj zenemüvek.** Megjelent és kaphatók *Bárd Ferenc és Testvére* zenemükereskedésében (IV. Kossuth Lajos-utca 17.): Görög rabszolga operette, teljes zongorakivonat 3 frt. Ki engem akar feleségül, Többet észszel, Gólya-dal, a Görög rabszolga legszebb számai, egy-egynek ára 1 frt. Sulamith, keleti opera 2 füzetben, ének és zongorára, magyar szöveggel, füzetje 1 frt 50 kr. Operette-Album, tartalmazza a 10 legnépszerübb opera legszebb számait, ára 2 frt. Elsie Leslie induló 1 frt. Ich bin keine English Lady, kuplé 1 frt. Ja die Männer sind treu, kuplé 75 kr. Mézeshetek induló 80 kr. Rapoli angol patrol induló 1 frt 20. Ja so ein Schleicher, keringő 80 kr. Gaál, Magyar rhapsodia, 3-ik, 1 frt 20 kr. Huber Csárdás-album, 12 legszebb csárdás 1 kötetben, 1 frt 50 kr. Huber Sir a nóta, 10 legszebb dal, 1 frt 50 kr. Bloch, 1 magyar rhapsodia hegedü és zongorára, első fekvésben 1 frt 20 kr. Bloch Miniatures, 6 kis előadási darab hegedü és zongorára, első fekvésben, ára 60 kr. és 1 frt között.

** **Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (vasárnap) este *Lehár* Ferenc dalmüve, a *Kukuska* kerül szinre. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig felváltva *cigányzene* és *katonamuzsika* lesz hallható a kagylókon.

Három müvésznő.

— *Bernhardt* Sarah, *Duse* Eleonóra, *Desclée* Aimée. —

Budapest, szeptember 23.

Három nagy müvésznőről szól egyszerre az ének, nem párhuzam okáért, csak intim életükről, lényükről mondok el egyetmást, amiről hiszem, hogy érdekli a közönséget.

Sehogy sem tudnám eldönteni, melyik a legnagyobb; különösen az első kettő közül. *Bernhardt* Sarah és *Duse* Eleonóra mndenben különböznek egymástól, minden legapróbb tulajdonságuk homlokegyenest ellenkező, csak a talentumuk egyformán csodás.

Az *isteni Sarah* hire már régen bejárta a világot, egy másodrangu nápolyi szinházban feltünést keltett játékával egy fiatal szinésznő: *Duse* Eleonóra. *Nápoly*ból *Milánó*ba került, ahol csakhamar lángra gyujtotta a várost. A *Porta Romana* máskor kietlen tájékát elözönlötték a fogatok és a legválogatottabb közönség sietett az igénytelen külsejü *Teatro Cascanó*ba, melyet különben csak a külváros munkásközönsége tölt meg szombat esténkint.

Ezekben a napokban, mikor még csak Milánó város közönsége énekelte hirnevének bölcsődalát, ösmerkedtem meg *Duse* Eleonórával. Még látom, amint egyszerü, szerény lakásában, kávébarna gyapjuruhában, egy tapasztalatlan polgárasszonyka félszegségével fogad. Gyenge, susogó hangján, melankolikus fájdalommal mondta:

— Igen, első látásra a közönség mindig azt találja, hogy csunya vagyok, sőt sok emberre visszataszitó benyomást tesz a megjelenésem!

Ellentmondtam, de titokban ugy éreztem, hogy igaza van. Se a sovány asszonyok kacér gráciája, se a valküri termetek bujasága nincs lényében; nem filigrán és nem erős, nem bájos, és nem méltóságteljes. Arca sem szép. Erős, határozott vonások, leirhatatlan, sápadt fájdalom, és mély ráncok, melyek ösmeretlen multja sok titkos gyötrelmét sejtetik. *Duse* Eleonora után senki sem fordul ma meg az utcán, ha nem volna Duse Eleonora.

És még is van két megbecsülhetetlen tulajdona, két sajátság amely az elsőrangu szépségek sorába emeli: a szeme és a mosolya. Mikor hallgat, fénytelen a szeme, de mikor beszél, kigyullad, és vakitó, részegitő fényben ég. És ajka körül megjelenik az a bizonyos bátortalan mosoly, mely mintha attól tartana, hogy a következő percben ismét belefullad a fájdalomba, és éppen ezért siet élni, siet elbájolni és gyönyörü, mint minden, aminek arasznyi létet szabott a sors, mint a világ, mint a szerelem!

Egyszer jelen voltam Duse Eleonora öltözőjében, mikor *Fedora* szerepére készült. Pompás ruhája a fogason lógott, ő maga pedig füzőben és egyszerü perkál szoknyában ült a tükör előtt és ideges kézzel fésülte rakoncátlan sötét hajfürtjeit. És közbe sohajtva szólt hátra:

— Bár csak volnék parasztasszony és hámozhatnék burgonyát egy kis csendes faluvégen!

Sehol egyetlen egy festéktégely, se szén, se rizspor! Az öltöztetőnő rádobta a ruháját, bekapcsolta és egy pillantást sem vetve a tükörbe, kisietett a szinpadra, meghóditani a közönséget.

Milyen különbség közte és nagy vetélytársnője között!

Bernhardt Sarah szép, noha sokan állitják az ellenkezőjét. Testtartása büszke, termete talán több, mint filigrán, de lágy, simulékony mozdulatai végtelen graciózitást kölcsönöznek szikár megjelenésének. A hatalmas oroszlánsörény elől megnyerően kandikál elő az arca és azt a kevés szépséget, melylyel a természet megáldotta, hihetetlen módon tudja sokszorozni. Nincs mozdulata, nincs tekintete, melynek hatását alaposan ne tanulmányozta volna a tükör előtt. A ruhája szine, rajza, formája, mind raffinált számitás eredménye és utánozhatatlan művészettel festi ki esténkint az arcát. Órákhosszat készül minden előadásra, megifjitja, megszépiti, ujjá teremti magát, ahogy önmaga mondani szokta: „*Corriger la nature!*"

*

Mialatt igy fejtegetem a különbségeket e két nagy asszony között, emlékembe jön egy harmadik, egy elhunyt művésznő, akinek a talentuma nem volt kisebb e kettőénél és akinek a lelkivilága csodálatosan hasonlitott a *Duse* lelkivilágához.

Két arcképét láttam *Desclée* Aiméenek; különben csak akkor irott kritikákból és az emlékirataiból ismerem. De ennyi elég!

Lettres à Fanfan, ez a cime emlékiratainak, minden sorából az a világfájdalom szól, mely a Duse lényén elömlik. Azt irja egy helyen:

— Kedves Fanfanom, engem az élet összetört, összezuzott, megviselt!...

Mintha csak Duse Eleonóra emlékiratait olvasnók. Mind a kettő azért facsart már annyi könnyet mások szeméből, mert maga is átzokogta az életet. A sok fájdalom, a sok küzdés tulfeszitette minden idegét és mint az aëol-hárfa hurjain szivhez szóló, mély, csodálatos akkordok születnek minden leggyengébb fuvalomra.

Desclée Aimée *asszony* volt, meggyötört, mély, szenvedelmes asszonylélek, akinek nagy fájdalmakon szürődött át a művészete; és *ezt* a művészetet *Duse* Eleonora örökölte.

Bernhardt Sarah nagy művésznő, — de semmi egyéb.

F. B.

MÜVÉSZET.

A berlini szecesszió kiállitása.

— A *Budapesti Napló* levelezőjétől. —

Berlin, szeptember 15.

A *Theater des Westens* mellett, Berlin legujabb keletü, de egyszersmind legszebb városrészében áll a szecesszionisták mücsarnoka. Igénytelen kis földszintes szürke palota, de oly müvésziesen berendezve, hogy mintaképül szolgálhatna a mücsarnokok épitőinek. Természetes, hogy felső világitásu az egész épület, amely különben mindössze *egy*, teremnek nevezhető nagyobb helyiséget és öt szobát foglal magában.

Az ember eleinte bizonyos kétségekkel lép a kiállitási termekbe, várva, hogy a szecesszionizmusnak legvadabb fattyuhajtásait fogja látni. Mily csalódás! Mese, közönséges mese az, hogy a modernek kék arcokat zöld hajjal és bibor szemekkel festenek. Sőt tovább megyek: a szecesszionizmus budapesti értelemben itt nincs is meg. Nincs egyetlen egy kép se, amelynek szineit, tárgyát és teljes egészét az ember ne találná természetesnek.

A kiállitáson a figurális képek dominálnak. Első sorban persze *Böcklin* Arnold képei érdekelnek bennünket. Az ősz mester *tiz* remek festménynyel szerepel a katalogusban. Három ezek közül legujabb keletü. Kettőt — ha jól tudom — a budapesti közönség is ismer: az *Italienische Landschaft* és *Gefilde der Seligen* cimüeket. Az ujabbak közül talán legremekebb a *Nessus und Daianeira* cimü hatalmas vászon. A vöröses barna Kentaur ellenállhatatlan erővel rabolja el a szép, de a félelemtől eltorzitott arcu Daianeirat. A háttérből azonban hirtelen előtör egy őszhaju óriás, aki biztos lándzsadobással ártalmatlanná teszi a lóembert. A kép azt a pillanatot rögziti meg, amidőn Nessus Daianeirával küzd és Herkules lándzsáját éppen dobásra emeli. Valóban mesteri mü, amelyben *Böcklin* önönmagát multa felül. A legbámulatosabb egyszerüséggel van az egész megrajzolva és festve és mégis erőteljesen hat a nézőre. Egy másodpercnek cselekedete lekapva és mégis mozog az egész. Érezzük a Kentaur forró lehelletát és hallink a nő hörgését. Igen érdekes *Böcklin*nek egy másik festménye: *Cimbernschlacht*. Száguldozó paripákon meztelen férfiak vágtatnak egy hidon át a rómaiak ellen, akik páncélokban a folyó partján már küzdenek a legelőbb oda értekkel. *Par excellence* csatakép ez. Széles vonásokban kezelve látni az egészen, hogy összetartozik.

Franz *Stuck* minden extravaganciája mellett is a halhatatlanság felé halad. Megfesti az ő remek, szindus képeit, beléjük fekteti lelkének, eszének és szivének minden erejét és nem hogy belefáradna, sőt marad akkora potenciája, hogy elsőrangu szobormüveket mintáz. A budapesti tavaszi tárlaton kiállitott Kentauron kivül itt még egy reliefet is kiállitott: *Táncosnők* cimmel. Természetes, hogy ezer kép közül is rögtön szembetünik *Stuck* festménye. Az ő *Bachantenzugja* valóságos orgiája a szineknek és mégis annyi báj van benne, olyan összhangzatos az egész, hogy a pompás kiállitás legszebb képének nevezhető. A *Scherzende Faune* nem áll mögötte e képnek. Még egy *Studienkopf*-ot is küldött Stuck. Egyszerü, szürke csomagoló papirra van festve szépiával. Velasquez óta ilyen domboru arcot aligha festett valaki.

A titkos tanácsossá emelt *Menzel* Adolf szintén részt vesz nehány kisebb müvével a tárlaton. Egy öreg zsidót ábrázoló tanulmánya valóban méltó az ősz mester nagy hirnevéhez. Meglátni ezen, hogy ő csak saját tanitványa és talán éppen ő legjobb bizonyitéka annak, hogy a szecesszionisták mindenkit befogadnak, aki müvészete magaslatán áll és eredeti, mentes minden copftól. Két egyszerü tollrajzot is küldött Menzel, amelyeket még 1848-ban készitett előtanulmányul az ő Nagy Frigyes-ciklusához. Mindkettőnek sok a nézője.

Első rangu müvekkel van képviselve Heinrich *Zugel*, a hires állatfestő. Egy déli pihenőjét tartó juhnyájját megnézhetné *Pállik* Béla és meglátná rögtön, mennyire szükségtelen minden egyes juh gyapját kikefélni. *Zugel* csak hatalmas szinfoltokat rak a vászonra, de hatása annál nagyobb.

Max *Slevogt Todtentanzja* kiváló munka. Egy beteges arcu fin de siècle-leány belebódul a táncba. Tudja, hogy halálát okozza, de azért tovább táncol, sőt belekapaszkodik a fekete köpenyes halálba és a legszörnyübb bitófa-jókedvvel cipeli magával. Rajzban és szinekben egyaránt érdekes mü. A magyarok közül leginkább *Márk* Lajos hasonlit hozzá.

Hans *Thoma* egyike a nagyok legnagyobbikának, akiről Gerhard *Hauptmann* azt irta, hogy képeit nem is festi, hanem *elénekli*. Az igaz is, hogy az egész kiállitáson nincsen kép, amely szinekben és rajzban annyi keresetlen egyszerüséggel ugy szivhez szóljon, mint *Thoma*nak *Landschaft mit pflugendem Bauer* cimü kis vászna.

Ludvig *von Hoffmann*, a német Puvis de Chavannes. *Ádám és Éva* cimü festménye a maga klaszszikus nemességével a régi nagy mesterekre emlékeztet.

Uhde, aki hozzánk magyarokhoz különösen közel áll, minthogy ő éveken át *Munkácsy*nak leghivebb tanitványa volt, talán az egyedüli, aki nem a legjavát küldte munkáinak. *Meine Töchter* cimü plenair csoportarcképe ugyan határozottan érdekes és szép mü, azonban *Uhde* inkább a bibliai jelenetek megfestésében nagy.

Még egy kiválóan érdekes müvész-csoportról kell megemlékeznünk, a német nagybányaiakról, akik magukat *worpwedei*eknek nevezik. Első ezek közt *Hans Am Ende*, egyike a legkiválóbb német tájképfestőknek. A magyarok közül senkit sem hasonlithatunk hozzá. Leginkább *Ferenczy* Károly áll hozzá közel, de *Am Ende* még egyszerübb, még ideálisabb, még többet nyujt, mint Ferenczy. Carl *Vinnen* és Hans *Olde* még a kiválóbbak Worpwedeből. Mindkettő figurálista.

*

E tárlat egy irányban müködő, egy iskolához tartozó müvészeket nem mutat be. Itt önálló egyéniségek sorakoznak egymás mellé. Itt nem hasonlit egyik sem a másikhoz. Önálló az utolsó ecsetvonásig mindenki. És müvész legyen a talpán, aki ide bejut. A szecesszionisták titkára mondotta nekem, hogy a beküldött müveknek több mint két harmadát visszautasitották. És az itt refüzált képeknek egész sorozata látható most a másik, sokkal nagyobb, de kevésbé értékes kiállitáson.

Nem az választja külön ezt a kiállitást a többitől, ami a termeiben látható, hanem az, ami künn rekedt azokból.

Sólyom Gyula.

VIDÉK.

— (**Arad város**) 1900. évi költségvetését ma megállapitották. A bevétel 499.430 forint, a kiadás 710.860 forint. A 211.430 forint hiány fedezésére 53%-os pótadót vetnek ki.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Tolongásban.** Ezen a cimen adott ki egy kötet prózával elegy verset *Méry* Károly, aki már sok éve munkása a magyar irodalomnak. Az idegen, jelesül a német lira *kis virágait* ő ültette át magyar talajba, müvészi érzékkel és nem mindennapi verselő tehetséggel. Mostani kötete eredeti munkássága legjavát foglalja magában: aforizmákat és apró verseket, amelyek mindarról tanuskodnak, hogy gondolatos, bölcselkedő, rendkivül olvasott elme, mélyen és nemesen érző szivvel a szerzőjük. *Méry* Károly ereje a filigrán munka, az irodalmi csecse-becse, amely nagy mügonddal készült, formára mindig kecses és tartalomra is komolyan értékes.

○ **Törvényszéki és Rendőri Ujság** cimen november 5-én uj szaklap indul meg. Tartalmát, célját mutatja a cime. Januárig hetenkint egyszer, azután kétszer jelenik meg. Dr. *Guthi* Soma fogja szerkeszteni.

SPORT.

⁂ **Atletikai versenyek.** Nemzetközi atletikai és országos kerékpárversenyt rendez október 8-ikán a Magyar Testgyakorlók Köre a csömöri-uti versenypályán. A programm hét pontból áll, nevezni a Barcsay-utca 5-ik szám alatt levő egyesületi helyiségben lehet.

⁂ **Don José.** A hires német kétéves *Don José*, mely Saphir példáját lenne hivatva a jövő évi bécsi Derbyben követni, a német Derbynek már most olyan favoritja, akár csak a legjobb kétéves tél közepén. Legjobb oddsa 6 : 1, mig a bécsi Derbyre most már 12-vel kinálják. A bécsi Derbynek *Pilátus* a favoritja 8-szoros pénzzel.

⁂ **Őszi lóversenyek.** Soha több joggal nem hivták *őszinek* a Leger-meetinget, mint most, amikor *Galifard* és kifáradt társai térdig vizben, barátságtalan hidegben futják utolsó próbagaloppjaikat a jövő heti szenzációra. Az eső egyelőre még szakad, mind puhább lesz a talaj, akár csak a Freudenauban volt s igy megesik még az a csuda, hogy a Legert is *Inländer* nyeri meg, mely az árvizes Freudenauban olyan kiváló jelét adta a mult vasárnap uszótalentumának. Máskülönben is őszies a hangulata a meetingnek. A Legerből fogynak az első rangu crackek; most már csak a jó másodklasszis várható a starthoz, mert *Galifard*ról nem bizonyos, hogy indul-e és ha valami jobb konjunkturák nem támadnak a turf szomoru világában, akkor a többi nagyobb versenyek is gyöngébb ügyek lesznek a régi hires őszi meeting szokásos nagy eseményeinél. Pedig a programm bővelkedik a szép számokban. Mindjárt holnap, ha nem is dől el valami szenzáció, a 11.000 koronás őszi kisérleti verseny gyönyörü futás lehet, mert olyan jó kétévesek találkoznak benne, mint *Bohó*, *Attila*, *Dundi* és *Culture*. Másrészt pedig olyan kisérleti versenyt sem látott még a világ, mint a milyennek ez igérkezik: három éves alkalmasint egyetlen egy sem fut s igy a kétévesek együtt „kisérleteznek." A kisérlet pedig alkalmasint a *Bohó* győzelmével fog végződni, amely igen jó is s e mellett inkább van a mély talajhoz szokva, mint a többi. A legerősebb konkurrense *Attila* és *Dundi*. Nagyon szép lesz még az államdij is, itt *Kisasszony*, *Nickerl* és *Áldomás* a legjobbak. A többi verseny apróbb handikap és eladóverseny, itt csak tipjeinkre utalunk:

I. *Rio Tinto—Chryseis.*
II. *Beauharnais—Casque.*
III. *Nickerl—Kisasszony.*
IV. *Bohó—Dundi.*
V. *Diva—Rózsi.*
VI. *Khismet—Lady May.*

⁂ **A beszélő ujság a lóversenyekről.** A *Telefon Hirmondó* a hoinapi (vasárnapi) lóversenyek eredményeiről már délután 4 órától ¼ 5-ig, 5 órától ½ 6-ig és 6 órától ½ 7-ig részletes tudósitást olvastat fel. Igy tehát azok, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatart attól, hogy a lóversenytérre kimenjenek, a *Hirmondó* révén szerezhetnek legharamarabb tudomást az odakünn történtekről.

EGYESÜLETEK.

(**A magyar heraldikai és genealogiai társaság**) e hó 28-án délután öt órakor a muzeum tanácstermében igazgató választmányi ülést tart.

(**A magyar tisztviselők országos egyesülete**) e hó 28-án délután 6 órakor tartja *Rakovszky* István elnöklete alatt a nyári szünet után első választmányi ülését az egyesület helyiségében (Esterházy-utca 4. sz.). Az ülés tárgyai: 1. Tagok felvétele. 2. Folyó ügyek. Este 8 órakor társasvacsora lesz.

(**A Magyar vasuti és hajózási klub**), amelynek ünnepélyes megnyitása a jövő hó közepe táján lesz, szaklapot ad ki *Vasuti és Hajózási Hetilap* cimen. A lapot dr. *Szabolcsu* Antal szerkeszti.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Az első sajtópör.** A nyári szünet után a sajtóbiróság legelőször *Seper* Kajetán ügyével fog foglalkozni. *Seper* ur a „Kispest-Szent-Lőrinci Lapok“ öles cimü ujságjában azzal vádolta a kispesti jegyzőt, birót, segédjegyzőt s a megyei számvevőség egyik tagját, hogy azok a villamos vasut társaságtól ezer és kétezer forint közt váltakozó összegeket fogadtak el, apró szolgálatokért. Magyarán, *Seper* szerkesztő ur azt irta, hogy a kispesti hatóságot egyenként és összevéve megyesztegették. A meghurcolt tisztviselők ezért sajtópört inditottak Seper Kajetán ellen. Minthogy Seper védője bejelentette, hogy az inkriminált állításokat be is bizonyitja, valószinü, hogy az első sajtótárgyalás máris elég érdekes s elég mozgalmas lesz.

§§ **Orvosok harca.** Dr. *Dobozy* Istvánt, Halas város főorvosát a közgyülésen egy interpellációra adott válasza miatt dr. *Beck* Sándor gyakorló orvos becsületsértésért beperelte. A biróság a dr. *Beck*ről állitottak bizonyitását nem rendelte el, Beck pedig a róla mondottak bizonyitását nem is engedte meg s a biróság a főorvost a becsületsértés miatt elmarasztalta. A tábla azonban Dobozyt fölmentette. A *kalocsai* ügyészség most Beck ellen hamis orvosi bizonyitványok kiállitása, gondatlanságból okozott sulyos testi sértés, sikkasztás, közegészség és testi épség elleni kihágás miatt panaszt emelt. A bejelentett tanuknak nagy serege — több mint hatvan — várja a biróság idézőjét, hogy ott vallomást tehessen.

§§ **Dr. Simonovics Milán.** Tegnapig az a hir tartotta magát a romantikus hirek szokásos szivósságával, hogy Simonovics Milánt a Belgrádban folyó összeesküvési pörből kifolyólag, *Barlovác* szerb főkonzul följelentése alapján tartóztatták le. Simonovics állitólag azt az ajánlatot tette a szerb konzulnak, hogy 10,000 forintért hajlandó a szerb kormánynak tudtára adni olyan politikai adatokat, melyek Karagyorgyevics Sándor hercegre és a szerb összeesküvőkre vonatkoznak. Az adatokat Milinkovics-Alavanticsné tudja, akit a szerb konzul el is hivatott s figyelmeztette arra, hogy vallomásainak sulyos következményei lehetnek. Az asszony mesélt is egyetmást a konzulnak, mit az jegyzőkönyvbe is vett. Másnap azonban Milinkovicsné avval állitott be ujból a konzulhoz, hogy mindaz, amit eddig mondott, elejétől végig merő *hazugság* s csak azért mondta, mert dr. *Simonovics* és *Pajanotovics* szerb kereskedő ötezer forintot igért neki, ha ezeket a dolgokat Barlovácnak elmondja. Ennek a történetnek *Simonovics* letartóztatásához semmi köze nincsen, mert Simonovicsot, akit tegnap délután *Puskariu* vizsgálóbiró letartóztatott, *nem a szerb főkonzul* feljelentésére, hanem a mitrovici törvényszéknek sürgős megkeresésére tartóztatták le. A megkeresésben el van mondva hogy Simonovics mint mitrovici gyakorló ügyvéd egyik ügyfelének pénzét *elsikkasztotta*. A szerb főkonzul lakásán megkisérlett csalásról a vizsgálóbiró előtt egy szó sem esett.

§§ **A gyilkos testvér.** *Tóth* János munkás nagy vacsorát adott. Meginvitálta rá *Tóth* Sándort. Tóth Sándor elfogadta a meghivást s arra kérte barátját, hogy hadd hozza magával bátyját, Tóth Józsefet is. Tóth József akkor tájban abból élt, amit hébe-hóba a Duna-parton keresett. Tóth János csakhamar rá is akadt bátyjára a Berkovits-féle pálinkamérésben a Csömöri-uton s elvitte Tóth Sándorhoz. Vacsora után teázás következett, amelyhez 8 tagu társaság 13 deciliter rumot fogyasztott el. Éjféltájban Tóth János inditványára a Kömlössy-féle korcsmába mentek, ahol szintén 3—4 liter borral oltották szomjukat. Amikor innen eltávoztak, a Csömöri-uton a két testvér között szóváltás, majd verekedés támadt. A küzdelem hevében az idősebb testvér Tóth József kiráncotta kését s öccsét Tóth Sándort mellbe szurta, aki rögtön kiszenvedett. Szándékos emberölés büntettével vádolta az ügyészség Tóth Józsefet s a tárgyalást ma tárgyalta az itélő tanács. A vádhatóságot dr. Keserü alügyész képviselte. A vádlott kihallgatása folyamán azzal védekezett, hogy részeg volt, s azt állitotta, hogy semmire sem emlékszik vissza. A tanuk vallomásai után a törvényszék Tóth Józsefet halált okozó sulyos testi sértés büntettében mondotta ki bünösnek s ezért három évi börtönre itélte. Az itélet ellen a felek felebbeztek.

§§ **Goromba levél.** A *Foncière* biztositó-társaság budapesti igazgatóságának *Konc* István beregszászi ügyvéd irt egy kis levelet. Modoros, kedves kis levél lett volna különben, ha az ügyvéd ur tollába bele nem szalad a gorombáskodó ördög lelke s azt nem iratja többek közt, hogy:

Az az eljárás, melyet Farkas Hermann ügyfelemmel szemben elkövettek, valóságos csalás. Tegyék jóvá a hibát, mert kénytelen leszek a társaságot följelenteni a büntetőbiróságnál.

A társaság azonban nem várta meg, amig *Konc* István megy el panaszra, hanem feljelentette *Konc* urat a járásbiróságnál. *Kürthy* biró ma tárgyalta a biztositó-társaság panaszát. A tárgyaláson azonban az ügyvéd kijelentette, hogy visszavonja a sértő kifejezését s mélyen sajnálja a gorombáskodását. A társaság visszavonta a panaszt, a biró pedig megszüntette a további eljárást.

§§ **Osztálysorsjegy-pör.** Ausztriában tudvalevőleg mindent szivesen fogadnak tőlünk, amiből ott hasznot lehet huzni; amiből ellenben miénk volna a haszon, azt okosan kidobálják. Az osztálysorsjegyünk is ilyen portéka, amiért is természetes, hogy nemrégiben a gráci postahivatalnál egy egész csomó osztálysorsjegyet foglaltak le. Ezeket a sorsjegyeket egy bécsi nagykereskedő cimére küldték Grácba, aki minden huzásnál nagyobb összegü sorsjegyet vásárolt és eddig Grácban lakott. Időközben a lefoglalt sorsjegyek egyikét *negyvenezer* koronás nyereménynyel kihuzták, de a sorsjegy tulajdonosa nem veheti át a pénzt, mert a nyerő sorsjegy nincs a birtokában s igy most a sorsjegyigazgatóságnak kell pert inditania az osztrák kormány ellen a sorsjegyek kiadatása miatt.

Kis káté

a szerb igazságszolgáltatásról.

— Mire fogatta el Milán a szerb radikálisokat?

= Milán a legelső gyanura fogatta el a szerb radikálisokat.

— Mit veretett az elfogottak részére?

= Az elfogottak részére vasláncokat veretett.

— És mit hirdetett ki azonnal?

= Azonnal kihirdette a statáriumot.

— Miben részesitette azután az elfogottakat?

= Az elfogottakat azután embertelen bánásmódban részesitette.

— És mit folytatott az egész országban?

= Az egész országban folytatta az elfogatásokat.

— Mit akart röviden a radikális párttal?

= A radikális párttal röviden végezni akart,

— Adott-e a biráknak valamit?

= A biráknak csak néhány utasitást adott.

— És a birák mit nem adtak a vádlottaknak?

= A birák a vádlottaknak hitelt nem adtak.

— Mivel dicsekedhettek a birák az egész tárgyalás alatt?

= A birák Milán bizalmával dicsekedhettek az egész tárgyalás alatt.

— És mivel nem dicsekedhetnek a birák?

= A birák pártatlansággal nem dicsekedhetnek.

— Mire lehetnek a vádlottak elkészülve?

= A vádlottak a legrosszabbra lehetnek elkészülve.

— Minek fognak a radikálisok állni?

= A radikálisok kötélnek fognak állni.

— És mivel fog a pör befejezést nyerni?

= A pör vesztőhelylyel fog bejezést nyerni.

TÁVIRATOK.

Lussinpiccolo, szeptember 23. A gróf Montecuccoli ellentengernagy parancsnoksága alatt álló téli hajóraj tegnap délután az itteni kikötőbe érkezett.

Darmstadt, szeptember 23. A cári pár ma délben Egelsbachba érkezett. Az állomást rendőrség zárta el. A cár és a hesszeni nagyherceg fekete polgári ruhát viselt. A cár olyan jó szinben van, hogy nyoma sincs rajta a betegségnek.

A bolgár fejedelem Bécsben.

Bécs, szeptember 23. *Ferdinánd* fejedelem holnapután ideérkezik s a Burgban fog megszállani. Most először történik, hogy a bolgár fejedelmet az uralkodókat megillető módon fogadják az udvarnál Ferdinánd fejedelem tiszteletére udvari ebéd lesz Schönbrunnban.

Prága érseke.

Bécs, szeptember 23. A pápa megerősitette báró *Skrobenszky*nek prágai érsekké való kinevezését. (*N. W. T.*)

A Delagoa-öböl bérbeadása.

London, szeptember 23. A *Reuter*-ügynökség jelentése szerint a Cityben tartja magát az a hir, hogy Anglia kieszközli Portugáliától a Delagoa-öbölnek október 1-től való bérbeadását és hogy az tanácskozás, amely tegnap a kabinettanács előtt *Balfour* és *Rothschild* között folyt, e körül forgott.

Francia hadihajók a Levantén.

Páris, szeptember 23. Lanessan tengerészeti miniszter a jövő hónapban a Levantére küldi a középtengeri hajórajnak egy részét. A hajóraj meglátogatja a fontosabb kikötőket, amit már évek óta nem tett.

Nincs szerb kormányválság.

Belgrád, szeptember 23. Szerb forrásból megcáfolják a szerbiai miniszterválság hirét. Sándor király teljesen bizik a Gyorgyevics-kabinetben, amely az uralkodóval minden kérdésben teljesen egyetért.

A khinaiak a Fülöp-szigeteken.

New York, szeptember 23. A *New York Herald* és a *World* jelentése szerint a kormány utasitotta *Otis* tábornokot, hogy a *khinaiakat bocsássa be* a Fülöp-szigetekre és egyuttal értésére adta, hogy a *khinaiakat kitiltó rendeletével átlépte hatáskörét.*

A belgrádi összeesküvők pöre.

Belgrád, szeptember 23. Ma Pasics és Pavicsevics vádlottak jelenlétében két mentő tanut hallgattak ki. *Jokszimovics* és *Matics* tanár mint tanuk hit alatt vallják, hogy Pasics nem is ismerte Pavisevics vádlottat, tehát egyetértés nem is lehetett közöttük. Azután felolvasták azt a jegyzőkönyvet, amelyet a mitrovicai törvényszék vett föl Novákovics Dusán és Teodorovics Lázár tanuk kihallgatásáról. Mind a két tanu azt vallotta hit alatt, hogy Radonics vádlott a merénylet előtt néhány héttel Alavantics-Milinkovicsné előtt ugy nyilatkozott, hogy Milánt megölik, Sándor királyt megfosztják a tróntól és Karagyorgyevics Pétert ültetik Szerbia trónjára.

Belgrád, szeptember 23. (Szerb forrásból.) *Knezevics* vádlott, aki a merénylet és a felségsértés pörének tárgyalása folyamán néhány nappal ezelőtt kijelentette volt, hogy a merényletet minden felbujtás nélkül követte el, azt vallja, hogy ezt a vallomást a fogház felügyeletével megbizott *Gyorgyevics* csendőrkapitány kényszeritésére tette. *Gyorgyevics* egy tőrt adott át neki és felszólitotta, hogy *Nikolics* ezredest, aki négy gyermek atyja, és a többi bujtogatókat ártatlanoknak jelentse ki és önmagát ölje meg, mert ugyis halálra itélik. Knezevics átadta a hatóságoknak a tőrt, amelyet néhány napig kabátjának bélésében rejtegetett. A csendőrkapitányt letartóztatták és törvényszék elé állitják.

A francia bányász-sztrájk.

Le Creusot, szeptember 23. *Schneider* bányatulajdonos és a sztrájkolók között nem volt összejövetel, mert Schneider vonakodott a bányához nem tartozó munkásszindikátus titkárát fogadni. A munkások ma délelőtt tartott gyülésükön elhatározták, hogy ha a bányatulajdonos a szindikátus titkárát és küldöttségét nem fogadja, folytatják a sztrájkot.

Expresszvonatok közlekedése.

Bécs, szeptember 23. Az osztrák államvasutak igazgatósága ma a következő hirdetményt teszi közzé: A mai 7. számu vonattal ujra megkezdődött az ostendei expresszvonat közlekedése Ostende felől. Az ellenkező irányból már ma Bécsbe érkezik a 8. sz. vonat. Ezzel a keleti expresszvonatok forgalma teljesen helyreállt. Azonkivül a bécs-amstetteni vonalon is megkezdődött a mai napon a 101. és 102. sz. gyorsvonatok forgalma.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, szeptember 23. Az észak-amerikai árak ujabb nagy emelkedése következtében buza októberre ½ márkával, májusra 1 márkával, rozs októberre 1 márkával, december-májusra 1 márkával emelkedett. Zab csak finámabb fajtákban volt szilárd. Az idő szép.

LODEN Iskola-öltöny ... 3.50
LODEN Fiu-mencsikoff ... 7.—
LODEN Férfi-köpeny ... 12.—
LODEN Kocsis-köpeny ... 10.—
LODEN Havelok ... 8.—
LODEN Rövid kabát ... 8.—
LODEN Vadász-öltöny ... 16.—
LODEN Turista-öltöny ... 14.—
Sacco vattával bélelve ... 6.—
Szőrme-sacco ... 10.—
Vadász-sacco ... 9.—
Vadász-bunda ... 18.—
Kocsis-bunda ... 20 —
Utazó-bunda ... 35.—
Szőrme-mencsikoff ... 40.—
Gazdászati bunda ... 16.—

RENDELJENEK CK
a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékket ingyen és bérmentve.

LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN LODEN

Frankfurt, szeptember 23. Árfolyamok szeptemberre. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 232.40. Osztrák-magyar államvasut 146.—. Déli vasut 32.75. Osztrák aranyjáradék 92.85. Olasz járadék —.—. Laura-kohó —.—. Harpeni —.—. Discont —.—. Alpesi 257.60. Bécsi bankegyesület —.—.

Berlin, szept. 23. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 222.20. Osztrák-magyar államvasut 145.75. Déli vasut 32.75. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, szeptember 23. *Liszt* helyben 2.70. *Buza* szeptemberre ——, októberre 74.—, májusra 76.⅝, *Tengeri* szeptemberre 39.⅜.

Chicago, szeptember 23. *Buza* szeptemberre 73.⅛. *Tengeri* szeptemberre 34.⅜.

Legujabb.

Az ausztriai helyzet.

Bécs, szeptember 23.

Egy ujabb kommüniké szerint a baloldal mai elnökkonferenciája tiltakozott a Magyarországgal való kiegyezésnek a 14. szakasz alapján való kihirdetése ellen, kiemelve, hogy a kihirdetés olyan időben történt, amikor ugy látszott, hogy mindenki alkotmányos állapot helyreállítására törekszik.

Bécs, szeptember 23.

Hir szerint ma a jobboldal különféle pártjainak több tagja *Jaworski* lovag meghivására értekezletre ült össze. Az értekezlet azonban abbahagyta tanácskozását, mert értesitést kapott a kormány lemondásáról és a képviselőház elnöke által kitüzött elnök-konferencia elmaradásáról. Jövő hétre összehivták a jobboldal parlamenti konferenciáját és végrehajtó bizottságát, továbbá a jobboldalnak egyes csoportjait.

Nyilttér.

Egyéves önkéntesek elegánsan, izléssel és olcsón felszereltetnek. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Sorozókötelesek díjmentesen kapnak oly könyvecskét, mely az egyéves önkéntesi év elnyerésére vonatkozó magyar-német szövegü védtörvénycikkeket, utasitásokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.

WEINER és GRÜNBAUM
cs. és kir. udvari szabók.
II. Vilmos német császár udvari szállitói, portug. kir. udvari szabók. József főherceg udv. szállitói. József Agost főh. kamarai szállitói
BUDAPEST, IV., Váci-utca 27. sz.

Szt. Lukácsfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN, Nagy kénes iszapfürdő, melynek 520□ méter nagyságu természetes forrásmedencéiben a forrásvíz naponként négyszer megujul. Mindennemü gyógy és üditő fürdők. Külön szállodák. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság

KLEINO-SCHEG ELYSE A LEGJOBB PEZSGŐ

Royal Vivóterem Erzsébet-körut 45—47., mely a mai kornak megfelelően van berendezve, megnyilt. Oktatás kitünő szakférfiak által. Tiszta olasz módszer. Kényelmes öltözők, angol fürdőszobák.
POTYE, vivómester.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

N. A. *Sztára.* Közjogi és hatalmi tekintetben semmi különbség sincs a két cim között; *császár* mégis nagyobb cim és rang, mint *király*. Európában ma csak négy császár van, a német, az osztrák, az orosz és a török; ezenkivül Ázsiában még négy: a persa, a khinai, a japáni és India császárnője, mely utóbbi cimet Viktória angol királynő vette fel az 1871. évben. Császárság volt még a közelmultban: Mexiko, Brazilia és kétszer (a két Napoleon alatt) Franciaország. Sorsjegyei nem nyertek.

W. J. *B.-Diószeg.* A központi statisztikai hivatal által kiadott *Tiszti cim- és névtár* cimü könyvben valamennyi nagykövetünknek megtalálja a nevét, közelebbi cimét és hivatalos székhelyét. Ezeket itt lenyomtatni lehetetlen. De ha megirja, melyik nagykövetünkre kiváncsi, szivesen eleget teszünk a kivánságának.

W. F. G. *Baranyavár-Monostor.* **V. L.** *Zsarkovác* és **Szombathelyi előfizető.** Ha megirják sorsjegyeiknek a számait, szivesen utánuk nézetünk, hogy nyertek-e.

Előfizető leánya. Magánlevelet — különösen ilyen ügyben — nem irunk. Irja meg, hogy akar-e ebben a rovatban feleletet, s akkor szivesen válaszolunk.

Sch. H. *Ó-Becse.* Nem lehet megfelebbezni, hanem fizetni kell. Máskor ne legyen feledékeny, még ünnepnapon sem.

Myra. E helyen nem tehetünk mást, mint hogy levele minden szavának igazat adunk. A dologról annak idején mi is elmondottuk a véleményünket s ön — ugy látszik — velünk érez. Igy tehát adjunk egymásnak kölcsönösen igazat.

B. J. *Vác.* Községi és körjegyzői tanfolyam Nagybecskereken van. A tanfolyam egy évre terjed. Az előadások szeptemberben kezdődnek s junius végéig tartanak. Tandij 10 forint. Fölvételért csak azok folyamodhatnak, akik bat középiskolai bizonyitványnyal birnak. Az ön kvalifikációja tehát nem elégséges. A folyamodások Torontál vármegye alispáni hivatalához, Nagy-Becskerekre intézendők.

Thuya. 1. Sajtó alá irhat akármilyen szinü papirosra, de legjobb, ha fehér szinüt használ, ez legkevésbé rontja olvasásnál a szemet. A papirnak sem a hossza, sem a szélessége nem határoz; mindenki olyan alaku papirosra irhat, amilyen éppen kéznél van. Az azonban igenis kivánatos, hogy a papirosnak csak egyik oldalára irjon. 2. Molière *Dandin György* cimü vigjátékában. 3. Ossip Schubin egy *osztrák* regény irónő, *Kirschner* Lola álneve. Az irónő prágai születésü. 4. *Bere* (születni) a *bear* igének félmultja, a jelen idő particípiumában *bearing*. 5. A jókedv (dévajság) országa.

Uj előfizető. 1. A belügyminisztérium, föltéve, hogy valamelyes akadály nem merül föl, rendszerint egy hónap alatt szokta a névmagyarositási kérvényeket elintézni. Melléklendők a születési és illetőségi bizonyitványok. Hivatalos elintézés, illetőleg a miniszteri engedélynek a *Budapesti Közlönyben* való megjelenése előtt, az uj nevet használni nem szabad. Kiskoruak helyett csak az apa vagy a törvényes gyám kérheti a névmagyarositást. 2. Miután ön a jövő évben sorozásra kerül, helyesen cselekszik, ha elutazása előtt jelentkezik a katonai ügyosztalynál s bejelenti uj lakását, hogy a sorozásra való meghivást kézbesithessék. Novemberben mint katonakötelesnek, amugy is jelentkeznie kellene az összeirásnál. Ha akarja, uj lakóhelyén is soroztathatja magát, de akkor erre engedélyt kell kérni az illetékes hatóságnál,

Dr. G. S. *Budapest.* Sziveskedjék fölfáradni a Népszinház titkári hivatalába, ott Fáy Béla kollégánk szivesen nyujt alkalmat önnek, hogy a dal szövegét leirhassa. Ami pedig azt a megjegyzését illeti, hogy most már harmadszor fordul hozzánk, mert két levelére nem kapott választ, az az észrevételünk, hogy mi csak olyan levelekre adhatunk választ, amelyek kezeinkhez jutnak. Az ön állitólagos két leveléről nincsen semmi tudomásunk.

S. M. *Szöllös.* Beiratkozhatik egyelőre rendkivüli hallgatónak. De akkor rögtön tegye meg a lépéseket az eredeti bizonyitvány megsemmisitése s egy másodlat kiállitása iránt. Ha a másodlati példány kiállitása nehézségekkel jár, kérjen az illető gimnázium igazgatóságától egyszerü *másolatot*, amit a közoktatásügyi miniszter 3038/1895. sz. rendelete értelmében, a másolati dij (1 korona) lefizetése ellenében, azonnal kötelesek kiállitani. Az egyetemen ideiglenesen, mig az eredetit pótlólag bemutathatja, beirják a hitelesitett másolat alapján is. A másolat dija 4 korona.

Hü előfizető. Annak a versszaknak forditása a következő:

Rózsából legyen vetve az ágyad,
Mosolygósak legyenek álmaid
És senki soha ne merészelje megzavarni
Szemednek nyugodt tekintetét.

N. F. *Sopron-Bánfalva.* 1. A tártli-játék semmiesetre sem római és bajosan zsidó eredetü. E játék elnevezései arra utalnak, hogy valamelyik középkori latin néptől származik. 2. Sorsjegyei nem nyertek.

P. *Szt.-Gotthárd.* Nápolyban olyan szanatóriumot nem tudunk. De minek is menne külföldre, mikor a monarkián belül is vannak ilyen szanatóriumok: Görbersdorfban, Hallban, Gleichenbergben, Tátrafüreden, Marilla-völgyben, Meránban, Arcóban. Tessék ezek közül választani. Az utóbbi kettő téli tartózkodásra különösen ajánlható tüdőbetegeknek.

Haragos. Szivesen kiengeszteljük a haragját és válaszolunk, ha megirja, mit akar tőlünk tudni. Mert a levelét nem kaptuk meg. A szerkesztőségben senki sem emlékszik reá.

Kiváncsi. A belényesi kerületet Beöthy Algernon, a kun-szent-mártonit Hajdu József, a marosvásárhelyit Dózsa Elek, a nyárád-szeredait Szentiványi Kálmán, a szász-régenit báró Kemény Ákos, a husztit Nyegre László, az ökörmezőit Szaplonczay Miklós, a tecsőit Rétyi Mihály képviselik az országgyülésen.

Kismarton. 1. Magyarországon egyáltalában csak akkor használhatja a diplomáját és működhetik, ha a külföldön szerzett diplomát nosztrifikáltatja. Államszolgálatba pedig akkor léphet, ha a magyar állampolgárságot is megszerzi. 2. A vegytannak külön tanszéke van a müegyetemen. 3. A müegyetem vegyészi szakosztályát el kell végezni, különben mint vegyész nem működhetik.

W. N. *Szombathely.* A *Droits de l'homme* (az ember jogai) épp ugy, mint az *Aurore*, a Dreyfus-revizió kivivására megalakult párisi ujság. Ez a kettő a legkiválóbb a közt a sok ujság közt, amely mind a Dreyfus-pör alkalmából született meg.

T. J. *Szent-György-Ábrány.* Miután önök még kiskoruak, névmagyarositási kérvényüket özvegy anyjuknak vagy törvényes gyámjuknak kell beadni. Ez pótolja a szülői, illetőleg gyámi beleegyezést. A kérvény a belügyminiszterhez intézendő s illetőségi vagy állandó lakóhelyük szerint első közigazgatási tisztviselőjénél (az önök esetében: a főszolgabirónál) nyujtandó be. Ott reávezetik az erkölcsi bizonylatot s ugy küldik föl a belügyminisztériumhoz. Mellékelni kell a családi értesitőt és az illetőségi bizonyitványokat. A belügyminisztérium, ha valami akadály nem jő közbe, rendszerint egy hónap alatt elintézi a kérvényt.

Kiváncsi. Ha három biró szavazott volna Dreyfus mellett, akkor fölmentették volna — mint a törvény mondja — *en faveur de la minorité*. Ez a kedvező kisebbség fölment, de nem engedi meg a hadseregbe való visszalépést.

L. M. *Nyitra.* 1. Annak a hölgynek bizony igaza volt. A férfinak mindig meg kell várni, hogy a hölgy nyujtson neki kezet. 2. Ha rokon vagy bizalmas ismerőse a családnak, nevezheti keresztnevén a házi kisasszonyt, máskülönben nem. A rendreutasitás tehát nagyon is jogos volt.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, szeptember 24. — Római katolikus: Gellért. — Protestáns: Gellért. — Görög-orosz: (szeptember 12.) Anton. — Zsidó: Tisri 20. — A nap kél reggel 5 óra 35 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 35 perckor. — A hold kél este 8 óra 15 perckor. — Nyugszik délelőtt 11 óra 33 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

A magyar atletikai klub csónakházának felavatása délután 4 órakor.

Az őszi lóversenyek I. napja. Kezdete délután egynegyed 3 órakor.

A székesfővárosi V. kerületi munkás-kaszinó mulatsága Szemere-utca 10. szám alatt levő helyiségében.

Népgyülés az Ujvásár-téren délután 3 órakor.

A magyar tanitók turista-egyesületének kirándulása a szent-endrei szigetre.

A budapesti kocsigyártó-segédek jubileumi mulatsága a terézvárosi kaszinóban.

A budapesti katholikus népkör rendes ülése délután 5 órakor saját helyiségében.

Az állatorvosi főiskola felavató ünnepélye délelőtt 11 órakor a főiskola sebészeti tantermében.

Angol istentisztelet a Hold-utcai református templomban délelőtt fél 12 órakor.

Zenés mise a belvárosi templomban délelőtt 10 órakor.

Wagner-kiállitás a Nemzeti Szalon termeiben (Ferenciektere 9. sz.) nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépő-dij 20 krajcár.

Nemzeti muzeum: Régiségtára, nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1-ig

Közlekedési Muzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 8—12-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész uj szenzációs müsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes müsor.

Ós-Budavára. Uj szeptemberi variété müsor.

Circus Henry. Naponta változatos müsor.

Europa kávéház. Ferenc-József-tér, Farkas Pista és fiai zenekara.

Budapest kávéház, Andrássy-ut, Rácz Laci hires zenekara.

Miakits M. bor és sörcsarnoka az Urania szinház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zeneestély. Saját termésü borok.

Walter kávéház. Sárbogárdi Farkas Sándor hangversenye.

Páris szálloda. Váci-körut. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Szinház-épület. Banda Marci hangversenye.

Münchení valódi Pschorr malátasör mindenütt kapható.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince öt-termekben Schrammel hangverseny.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csóka József zenekarának hangversenye.

Gregorits Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene.

Margithid-kávéház. Lipót-körut 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenyez.

Kerékpár-iskola: Legnagyobb és elegáns berendezéssel Révai-utca 18. szám alatt. (Dénes és Társa tulajdonosok.)

Union-Szálloda diszes nagy étterem, villanyvilágitás, specialitás *kerékpárterem*.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A zöld virág.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak volt három lánya. Mind a három lányát nagyon szerette s mikor egyszer vásárra akart menni, megkérdezte a legidősebbiket:

— Mit hozzak neked vásárfiát, édes lányom?

— Nekem, édes apám, ezüstös ruhát hozzon.

Azután a középsőt:

— Nekem aranyos ruhát, édes apám.

Aztán a legkisebbiket:

— Hát neked, édes lányom, mi vásárfiát hozzak?

— Oh, nekem nem kell semmi egyéb, hanem álmomban egy szál gyönyörü zöld virágot láttam; azt hozzon nekem, édes apám.

Jól van, elment a király a vásárra. Megvette a legnagyobbik leányának az ezüstös ruhát, a középsőnek az aranyos ruhát, de zöld virágot, akármerre keresett, sehol se kaphatott.

Nagy volt e miatt a szegény király bubánata. Ugy szerette volna a legkisebbik leányának is megtenni a kivánságát! Iszen csak zöld virágot kért tőle.

Szomoruan nyargalt hazafelé. Nyargalt, nyargalt, utoljára ráesteledett s egészen egyedül volt egy rengeteg erdőben. Nem volt ut, nem volt semmi; hej, merre forduljon, merre kanyaradjon?

Leszállt a lováról, fölmászott egy fára, hát messziről ici-pici világosságot látott. Megörült ennek is, arra forditotta az utját s nemsokára odaért egy kis házikóhoz. Kint megkötötte a lovát, aztán bement.

Ki volt abban a házikóban? Egy öreg-öreg kilencvenkilenc esztendős asszony. Ott üldögélt az asztal mellett és bóbiskolt. A király oda köszönt neki:

— Jó estét, öreganyám!

— Adjon isten neked is, fölséges király uram, hát te hogy kerülsz ide, szegény asszony házába?

Amint elmondta a király, hogyan járt, egyszerre csak meglát az asztalon egy arany poharat, az arany pohárban gyönyörü zöld virágot.

— Jaj, azt mondja, hogyan kerül ide ez a zöld virág? Iszen éppen ilyen kellene nekem, hogy haza vigyem a szépséges lányomnak! Nem adnád el?

— Nem eladó, — azt mondja az öregasszony, — mert csak ez az egyetlen egy szál zöld virág van az egész világon. Senkinek sincs annyi pénze, amennyit ez megér. Hanem tudod mit, neked ingyen odaadom, vidd haza a lányodnak.

Megörült a király és másnap nagy vigan ment hazafelé. A legidősebbik leányának odaadta az ezüstös ruhát, a középsőnek az aranyos ruhát, a legkisebbiknek pedig a zöld virágot.

Jaj, de boldog volt a legfiatalabbik királykisasszony, hogy a zöld virágot megkapta! Egészen olyan volt, mint ahogyan álmában látta. Bevitte a szobájába és ott tartogatta az asztalon. Órák hosszat elnézte, szagolgatta és ugy örült neki, hogy ki se mondhatom.

No aztán egy darabig szépen megvoltak. A legkisebb királykisasszony szobája mellett volt még egy szoba, ott aludt a szobalánya. A szobalány egyszer éjjel fölébred, hát látja, hogy a zöld virág hirtelen megrázkódik s gyönyörü szép legény lesz belőle. Fehér volt az arca, piros volt az ajka, zöld a ruhája.

A királykisasszony mélyen aludt, a legény pedig odatérdelt az ágya elé és azt mondta:

— Virág vagyok, virág
Nem igazi virág.
Hej, ha engem megláthatnál,
Velem csak egy szót váltanál,
Mindjárt megválthatnál!

Megijedt a szobalány, hogy mi ez, de nem mert egy szót se szólni, nem merte a királylányt fölkelteni, csak nézte a nagy csodát.

A virágból lett legény ott könyörgött egy álló óráig, de hiába, a királykisasszony nem ébredt föl. Mikor eltelt az egy óra, a legény megrázkódott és megint zöld virág lett belőle.

Mikor reggel lett, a szobalány azt hitte, hogy csak álmodott. Nem szólt senkinek, hanem várta az estét, hogy máma is itt lesz-e a legény.

Éjféltájban csakugyan megrázkódott a virág, kiperdült belőle a gyönyörü legény, odatérdepelt az alvó királylány ágya elé és megint mondta:

— Virág vagyok, virág,
Nem igazi virág.
Hej ha engem megláthatnál,
Velem csak egy szót váltanál,
Mindjárt megválthatnál!

Ott könyörgött megint egy álló óráig, de hiába, a királylány nem ébredt föl s a szobalány nem merte fölkelteni. Pedig most már tudta, hogy nem álmodik.

Reggel fölment a királyhoz és elmondta neki, hogy mit látott, a maga kisasszonyának azonban nem szólt egy szót se.

A király azt hitte, hogy a szobalány csak tréfál, de azért mire este lett, odament a másik két lányával a legkisebbiknek az ajtajához és lesték hogy mi lesz.

Éjféltájban csakugyan megrázkódott a zöld virág, gyönyörü szép legény lett belőle, odatérdepelt az alvó királylány ágya elé és azt mondta:

— Virág vagyok, virág,
Nem igazi virág.
Hej, ha engem megláthatnál,
Velem csak egy szót váltanál,
Mindjárt megválthatnál!

Ott könyörgött jó darabig. Mikor a király látta, hogy ennek fele se tréfa, berohant a szobába a két lányával együtt és azt mondta:

— No most megvagy, szép virág!

Erre eljajdult a szép legény:

— Jaj végem, végem!

A nagy jajgatásra fölébredt az alvó királylány, meglátta a gyönyü vitézt, meg az apját, meg a két testvérét, nem tudta, mire vélje a dolgot, csak nézett, nézett.

Az apja meg akarta a legényt fogni, de abban a szempillantásban nem volt többet a szobában sem szép vitéz, sem zöld virág. Ugy eltünt, mintha soha ott se lett volna. Az ablakból csak ezt a szót hallotta a legkisebb királylány:

— Gyere utánam, a zöld király országába!

Mikor a királykisasszony megtudta, mi történt már három este, szörnyen elszomorodott és nem volt többet otthon nyugta. Az apja, a testvérei sehogy sem akarták elengedni, de annyit sirt, annyit jajgatott, hogy nem birtak vele és eleresztették.

Ment, mendegélt hegyen, völgyön, árkon, bokron keresztül, uttalan utakon, egyre kereste a Zöld országot.

Ment három esztendeig éjjel-nappal, utoljára odaért egy város elé, az csupa feketével volt behuzva. A város előtt ott volt egy öreg-öreg ember, attól megkérdezte:

— Mért van ez a város földig gyászban?

— Oh, azt mondja, ez a zöld király városa. Sokáig oda volt a királyfink zöld virág képében elátkozva, meg is váltotta valahol egy királylyány, de csak félig, mert amióta hazakerült, halálos nyavalya bántja. Azért van a mi városunk talpig gyászban.

— Hát nem lehetne rajta segiteni?

— Jaj, dehogy lehet. Nem segithet rajta senki más, csak az a királylány, aki már félig megváltotta. Ha az eljönne és a kezével a fejét megsimogatná, egyszerre vége volna minden bajának. De hát hogyan jönne az el, mikor nem is tudja, hogy beteg a királyfi. Aztán ha tudná is, ha el is jönne, akkor se segithetne rajta, mert senkinek se szabad megmondani, hogyan tegyen a beteggel.

A királyleány nem szólt egy szót sem, hanem ugy örült, hogy ki se mondhatom.

Bement a városba, vett magának doktorruhát és fölment a kastélyba, hogy ő meggyógyitja a királyfit.

— Óh, azt mondják, dehogy gyógyitja meg! Járt itt már annyi doktor, hogy se szere, se száma.

— De csak engedjék.

— No jól van, hát próbálja meg.

A doktor végigsimogatta a kezével a beteg királyfinak a fejét s amint végigsimitotta, olyan egészséges lett, mint a makk.

— Jaj, de jól érzem magamat! Olyan egészséges vagyok, mintha a mennyasszonyom simogatta volna meg a fejemet.

REGÉNY.

A verebek.

— REGÉNY. —

Irta: KABOS EDE.

ELSŐ KÖNYV.

Toilette-titkok.

A házmester-kisasszony a tükör előtt ült és puderezte magát. Az ablakon, mely a kapu alá nyilt, vajmi kevés világosság szürődött a szobába, de a kisasszony a homályban is elég jól boldogult. A puderezéshez különben is nem világosság kell, hanem puder, szokta Wéber papa mondani.

Hirtelen beszélgetést hallott. Megismerte a Korniss Géza hangját.

— Házmesterné, nincs egy kis fekete tintája?

— Fekete? Azt hiszem, a miénk lila.

— De nekem fekete tinta kellene.

A házmester-kisasszony hamarosan begombolta a bluzát és átment a másik szobába. Korniss Géza elvörösödött, ahogy meglátta. Ahogy a nyitott ajtóban állott, az első pillanatban hátralépett, mintha menekülni akarna. De az ajkán már kiszökött a dadogó beszéd.

— Azt hittem, már elment az akadémiára.

A leány minden zavar nélkül ment hozzá közelebb.

— Csak tizkor van órám. Mért nem jön be egy kicsit?

— Szaplonczay vár odaát.

— Neki kell a tinta?

— Neki. Azaz .... igen.

— Irni akar?

— Azt hiszem, Angéla kisasszony.

— Korniss, maga most hazudik.

— Mért gondolja? — kérdezte a fiatal ember és nevetni próbált.

— Mert verseket lila tintával is lehet irni.

— Verseket. De hátha pályázatra akar valamit letisztázni.

— Az nem volna olyan sietős. Még a vers se volna olyan sietős. Tudok poétákat, akik megtartják a fejükbe a friss verset és akár hetekig se irják le. Megmondjam, hogy mire kell maguknak a fekete tinta?

Erőltetve nevetett a fiatal ember:

— Kiváncsi vagyok.

— Maguk gálázni akarnak. A cipőjük azonban csöppet sem titoktartó s az első lépésnél elárulná, hogy milyen szine van a — harisnyájuknak. Kérem, ne rázza a fejét. Fogadok magával, hogy én meghozatom azt a fekete tintát és holnap meg fogom ismerni a harisnyájukon.

El se nevette magát a kis házmester-leány, ahogy ezeket a fiatal embernek szemébe mondotta. Csak a szeme csuszott le odáig, ahol Korniss Géza nagyon szerette volna hirtelen maga alá dugni a lábait, ha az ilyesmit állva is meg lehetne tenni. Kivörösödött arccal nézte ő maga is, hogy a harisnya fehérsége csakugyan nagyon indiskrét módon ütközik ki a cipők kissé hiányos folytonosságán. No itt körülbelül hiábavaló minden dadogás. Mikor egy házmesterkisasszony tulságosan őszinte akar lenni, akkor bizony napszinre tudja hurcolni a féltett toilette-titkokat. Mert ismeri őket, azért nőtt fel a házmester-kuckóban. Mit is ne tudnának odalenn a házmesterék lakásán?

A leány nem is várt feleletre. Egyenest az anyjához fordult:

— Add oda neki a suvikszot.

Aztán mosolyogva szólt Kornissnak:

— Máskor pedig ne szégyelje magát. Legalább előttem ne. Megesett az már velem is, hogy a harisnyámat kellett tönkretennem, mert a cipőm lyukas volt. Vigye a macska, mért vagyunk olyan szegények!

Kezet nyujtott a fiatal embernek és visszament a sötét szobába, hogy a maga toilettjét végezze. Korniss égő arccal bámult utána s csak akkor ocsudott fel, mikor az öreg házmesterné morogva nyomta kezébe a fénymázas skatulyát. Dadogva köszönte meg s valami ösztön kergette, hogy egy pillanatra bemenjen a leányhoz. De a házmesterné egy kicsit hangosan találta morogni:

— A lakást se fizetik s az ember még a subickot is pazarolja rájuk . . .

Korniss föleszmélt és gyorsan elsietett. Keresztül vágott az udvaron, ahol a házmester éppen akkor srófolta a gummi-csövet a viztartóra, hogy a sárga kövezetet tisztára öntözze. Egy szolgáló-leány tréceselt az öreggel és ahogy meglátta Kornisst, sugva kérdezte a házmestertől:

— Hát ezek meddig fognak még a kávéházban lakni?

— No nem sokáig. Nyárra mindig akad kávés, aki tönkre akar menni. Már kérdezősködtek a kávéház után. A jövő hónapban talán már kibérlik. Akkor aztán huss, elkotródhatik a két éhenkórász.

A két éhenkórász, az természetesen Korniss meg Szaplonczay. Februárban költözködtek abba a játékszobába, melyet az üresen maradt kávéházi helyiségekből a házmester ideiglenes lakásnak rendezett be. A berendezés alatt nem kell valami nagy dolgot képzelni. Egyszerüen ugy volt, hogy a házmester januárban véletlenül benézett a kávéház sötét helyiségeibe s ugy találta, hogy az egyik játékszoba nem is olyan sötét. Az udvarról kap világosságot. S mivel a játékszobába valamikor kemencét is állitott a háziur, szükség esetén tehát füteni is lehetett, a házmester egyet gondolt. A háziur Arcoban tölti az egész telet s körülbelül megnyugodott már benne, hogy a kávéház télen át zárva legyen és semmi bért se hozzon. Ha most a házmester egy ágyat és egy divánt állit a játékszobába, meglehetős udvari szoba lesz belőle, még pedig butorozott. Asztal és szék szinte sok is van benne. Ilyenformán a háziur akár ne is tudjon róla, szegény diákoknak ki lehet adni

— Iszen én vagyok a menyasszonyod! — azt mondta a doktor.

Avval ledobta a doktorruhát és ott volt a szép királykisasszony.

No volt aztán öröm meg öröm. Akkora lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országra elment a hire. Meghivták a királylány apját meg a két nénjét is s akkora örömben volt mindnyája, hogy majd kirugták a ház falát.

Aztán sokáig boldogan éltek s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hallottam...

Hallottam, egyszer volt egy nagy tudós
Aki tanulva töltött éjt, napot,
A boldogságról egyszer könyvet irt,
Amit tán senki el nem olvasott.

Az asztalán egy koponya hevert
S szerelmetes, hő nyári éjeken
Virrasztva ült a könyvei között
S kutatta, hogy mi az a szerelem?...

Mikor meghalt, jöttek komoly urak
És eltemették ünnepélyesen...
... De sírja felett régen dudva nő,
Mert nem szerette soha senkisem.

Szentessy Gyula.

+ **Uj könyv Bismarckról.** A vaskancellárról ujra megjelent egy könyv, s természetes, hogy ez is tele van Bismarck-anekdotákkal. Ime néhány: Bismarck herceg tudvalevőleg nem nagyon szerette a titkos tanácsosokat. Egyszer ebédnél, amikor a levest már föltálalták, Hoffmann minisztertől egy irat felől kérdezősködött.

— Azt hiszem, hogy valamelyik tanácsosnál van — mondotta a miniszter.

A kancellár halkan, de mégis ugy, hogy mindenki meghallhatta, igy szólt erre:

— Nálunk nem lesz addig rend, amig ki nem pusztitják a titkos tanácsosokat. Lengyelország nem lehet el zsidó nélkül, Poroszország meg titkos tanácsosok nélkül.

A herceg jól evett, jól ivott és sokat dohányzott. Osztrigafogyasztásáról 1878-ban egy ebédnél a következőket beszélte el:

— A legtöbb osztrigát harminchat évvel ezelőtt huszonhatéves koromban fogyasztottam el Liègesben, amikor Angolországból tértem haza. Százhetvenöt darabot fogyasztottam el. Először huszonötöt rendeltem s mert izlett, még ötvenet. Mialatt az ötvenet megettem, elhatároztam, hogy semmi egyebet sem fogok enni és a jelenlevők nagy mulatságára még száz darabot rendeltem.

1879-ben valaki azt kérdezte a hercegtől, sokat dohányzik-e még. Bismarck ezt felelte:

— Szivart egyáltalán nem szivok többé. A multkoriban megpróbálkoztam a szivarral, de már nem birtam vele. Egyáltalán azt hiszem, hogy minden ember számára egy bizonyos mennyiségü szivar van kiosztva, s ha ezt a mennyiséget elfogyasztotta, nem tud többé szivarozni. Magamat tizezer szivarra és ötezer üveg pezsgőre taksálom.

*

+ **Anglia és Transvaal hadereje.** Ugy lehet, hogy nemsokára ismét háboru-rovatjuk lesz az ujságoknak. Lent Afrikában erősen gyüjti az erőit a két harcias fél, az angol és boer. Most még csak farkasszemet néz egymással a két harci kedv. Angolország még függőben tartja a végleges döntést, egyre halasztgatja, bizonyára azért, hogy ezalatt kellő haderőt összepontositthasson lent Transvaalban. Ez időszerint a két félnek a küszöbön lévő háborura mozgósitható ereje a következő: Anglia délafrikai katonáivak száma huszonötezer lesz, amikor megérkeznek a jelenleg utban levő indiai, gibraltári és máltai csapatok. Ezt a hadsereget George White, az indiai hadsereg volt feje, fogja vezetni. A huszonötezer emberhez még harmincezer csatlakozik, ha az események ugy kivánják majd. Eme harmincezer katonából álló csapat gyors mozgósitására az előkészületeket már megtették. Transvaal jelenlegi hadereje harmincezer emberből áll. Oranje köztársaság a szövetségesét huszonötezer emberből álló sereggel támogatja. Összesen tehát hatvanezer emberből álló haderővel kell majd az angoloknak megküzdeniök.

*

+ **Kettős én.** Boroszlóban különös esettel volt dolguk az orvosoknak. Egy fiatal nevelőnőben, aki nagymértékben hiszterikus, ugyszólván, kettős *én* kezdett élni hirtelen. Ebben az állapotban szerelmi viszony fejlődött ki közte és egy képzelt alak között, aki állitólag Nizzában élt mint ügyvéd. Gyöngéd leveleket irt neki, s azután irt magának szerelmes leveleket a képzelt vőlegénytől, és pedig elváltoztatott, férfias irással. Aztán küldött önmagának virágot és ezt a históriát a rokonságával szemben is végigcsinálta, ugy hogy rokonai hitelt is adtak neki. De egyszer hiszterikus állapotában a rendőrséggel került össze s akkor a klinika pszichiátriai osztályára vitték, ahol annyira enyhitették a baját, ugy kiölték belőle a képzelődést, hogy mint nevelőnő, ujra beállhatott egy családhoz.

*

+ **Londoni kutyastatisztika.** Augusztus hónapjában Londonban 2127 kóbor kutyát fogtak be. Ezek közül ezeret a *Kutya otthonba* szállitottak be. Augusztusban különben egy hiján száz embert martak meg a kóbor ebek. De ami a legfontosabb, veszett ebek nincsenek Londonban.

*

+ **A világ legszebb utcája.** A jövő esztendei párisi kiállitásra természetesen nagyon sok olyan dolgot is összehordanak, ami még sehol sem volt és egyáltalában arra törekednek a franciák, hogy az eddigi világkiállitásoknál különbet mutassanak be. A kiállitás képe szépen kibontakozik már a beavatottak előtt. A kiállitás főavenueje keresztül fogja szelni az egész óriás Champ de Marsot, az egész kiállitást. Szélessége nagyobb lesz, mint Páris bármely utcájáé. A baloldalon mozgó gyalogjáró lesz, amely kocogó kocsi gyorsaságával fogja szállitani az embereket. Ezt a gyalogjárót egy amerikai mérnök találmánya és tervei szerint készitik. A jobboldalon keskeny, csinos villamos kocsik vágtatnak majd végig. Este az avenuet hat sor villamos ivlámpa fogja kivilágitani. Ez lesz a világ legszebb utcája.

*

+ **A sarkcsillag — csillagcsoport.** A tudományban is megesik, hogy ma még áll rendületlenül valamelyik igazsága, s másnap már megrendül, vagy módosul. San Franciskoból most azt döntötték meg hir szerint, hogy a sarkcsillag egy csillag, mint azt eddig tudták és hitték. A Lick csillagvizsgálóban fedezték fel a nagy Lick-féle messzelátóval, hogy a sarkcsillag egy három tagu csillagrendszer. A rendszer két csillaga a saját tengelye körül forog négy nap alatt, s azonkivül mind a ketten a harmadik, mint főnap körül.

*

+ **Sztrájk babonából.** A sztrájkoknak ilyen fajtájával aligha volt még dolgunk. Pedig megtörtént most Doverben. Az ottani krétabányák munkásai beszüntették a munkát. A minap történt, hogy az egyik munkást egy leomló szikladarab olyan sulyosan megsebesitette, hogy nemsokára azután meghalt. Hogy, hogy nem, a többi munkás között csakhamar az a babona terjedt el, hogy mindazok, akik a bányában a legközelebbi időben dolgozni fognak, ugyanugy pusztulnak el, mint a sziklától sujtott munkástársuk. Abba hagyták tehát a munkát és semmi ékesszólással őket rábirni arra nem lehetett, hogy ujra munkába álljanak. Sőt hamarosan oda is hagyták Dovert.

*

+ **A szakértő.** *A.*: Higyje meg, hogy egyetlen egy asszonyt sem lehet kiismerni.

B.: Csakugyan azt hiszi?

A.: Nekem elhiheti, mert alaposan kiismertem az asszonyokat.

*

+ **Manapság.** *A leány*: És mikor kapom meg meg a karikagyürüt?

Az ifju: Mihelyt megkapom volt menyasszonyomtól.

---

a hónapos szobát s ha időközben valami bolond pincérnek kedve jönne a kávéházra, a diákok szürét akármikor ki lehet tenni. Addig ellenben legalább a házmesternek hoz valamit a játékszoba. (Denique még a becsukott kávéházakban is legtöbbet ér a játékszoba.)

A ház lakói mindig rá vannak szorulva a házmesterre, aki minden háztartásnak ismeri az apró toilette-titkait. A lakók tehát nem igen árulkodnak rá. Azonfelül a cselédségnek is megvannak a takarni való toilette-titkai és mindig keresi a jó viszonyt a házmesterrel, aki szemet tud hunyni, ha kapuzárás előtt, sőt után is rejtélyes alakok suhangatnak az udvaron és a folyosókon. A cselédség árulkodásától sem kell tehát tartani. Marad a házmester-család saját külön lelkiismerete, amely esetleg ágaskodni talál ellene, hogy a háziur háta mögött adassék bérbe bizonyos játékszoba. De a házmester-családnak az ilyen dologban nincsen saját külön lelkiismerete. Ez már az ő toilette-titka.

Mikor tehát a játékszoba zöld asztalai és könnyü nádszékei közé be volt állitva az ágy és a diván, a házmester ki akarta tenni a kapura a csalogató cédulát: „Itt egy butorozott udvari szoba két urnak azonnal kiadó. Külön bejárás.“

A véletlen azonban megkimélte ettől a fáradságtól.

Angéla kisasszony ugyanis meglátta a cédulát és megszólalt:

— Én tudnék két urat, aki azt a szobát kivenné.

— Kicsodák?

— Csak az egyiket ismerem. Az egyetemre jár és ujságot csinál. Találkozom vele néha a szini tanoda udvarán. Jóravaló fiu és szegény. Ha szólnék neki, hogy jöjjön hozzánk lakni, okvetetlenül eljönne. Azt hiszem, szeret egy kicsit. És sokat beszél egy barátjáról, akivel évek óta mindig együtt lakik.

A házmester azt gondolta, hogy egy szinitanodai növendéknek csak hasznára lehet, ha leköt magának egy ujságirót. Összetépte hát a cédulát s azt mondta:

— Jó lesz. Beszélj vele.

Harmadnap Korniss Géza már beköltözött Szaplonczay Adámmal a játékszobába. Egy kis koffer, sok könyv, néhány nyaláb kézirat — ez volt az egész cók-mókjuk. A házmesterék nem is voltak tulságosan elragadtatva.

— Csigák ezek — mondták Angéla kisasszonynak, ami házmesternyelven azt teszi, hogy hátukon a házuk s ha sétálni mennek, annyi sem marad utánuk, ami a házbértartozást fedezné.

De Angéla kisasszony hamar elütötte a dolgot.

— Mondom, hogy az egyik szerelmes belém. S ebben a házmester csakugyan garanciát látott. Mert először is a szerelmes ember nem szökős természetü, másodszor pedig ritkán marad ottan adós, ahol az ideálja megtudná.

Az uj lakók különben senkinek sem alkalmatlankodtak. Szaplonczay Ádám délelőtt látható lett az udvari ablaknál s a cselédek, akik leghamarabb tudnak meg mindent, nagy tisztelettel emlegették, hogy olyankor verseket ir. Szép, sugár, barna fiu volt, egy kicsit bujnyikos hajjal, mely szinte lecreszkedett néhol a szeméig. A cigányosan sötét arcbőr még elevenebbnek mutatta a pirosságot, mely az arcot elöntötte. Szakállt nem viselt, de az erős bajsza férfiassá tette az egész fejet. S ebből a cigányfejből mély szemek lövelték a tüzet, ami sokszor egészen elkábitotta azokat a heves cselédleányokat, akik az emeleti gangról bámultak le reá.

— Micsoda szeme van! — suttogta olyik babonásan és mindenről meg tudott volna feledkezni, hogy tovább érezze magán annak a szemnek a tüzét. Hogy verseket ir, az is fokozta a varázst a cselédek világában. Mert sohasem vész ki a versek tisztelete, csak helyet cserél s most a várkisasszonyok magasságából odaköltözött a cselédlányok közé. Nagyon szeretik ott a verseket. A verseket és a katonaságot.

Délután Szaplonczay elment hazulról és csak későn este jött haza. Olyankor Korniss Géza foglalta el helyét az ablaknál és ő irt. De sokkal kevesebb volt a bámulója, sőt ilyenkor egy kis gunyolódás is végig nyelvelt a gangokon. Valahol kipattant, aztán mindenfelé mondogatták, hogy a két diáknak csak egy ablaka van és egy tintatartója, azért osztozkodnak ugy meg a napon, ha irni akarnak. Amiben volt is tán valami igazság. Az udvart azonban nem az igazság érdekelte, hanem a szép Szaplonczay, akivel Korniss Géza csöppet sem vetekedhetett. Az ilyen piszkos szőke haj, kicsit szeplős madárfej és nagyon is keskeny vállak nem igen szokták ingerelni az udvari hölgyek sziveit. És Korniss pipázni is szeretett irás közben.

Mig azonban az udvar kissé igazságtalanul mért a „csigák“-nak, ők ketten sok szeretettel fértek meg egymás mellett. Korniss volt a vigabb természetü és néha még erőltette is a vigságot, hogy Szaplonczay homlokáról elkergesse a felhőket. Szivesen is tette. Valami érzése volt, hogy neki missziója van a „bősz gentry“ mellett, a hogy ő a poétát elkeresztelte. Önként meghajolt neki s a thurzói asztalos fia majdnem őszinte tisztelettel is nézett fel az elszegényedett gentryivadékhoz, akinek ugyancsak olyan rongyos a cipője, mint az övé, de nem kilincsel a nagy nevével, hanem versekkel akarja ujból bearanyozni a megkopott nevet. Éjszaka, amikor megbujt a divánon, (mert az ágyat mindjárt Szaplonczaynak engedte át) néha megszólalt:

— Ádám!

— Mit akarsz?

— Tudod, mi jutott az eszembe? Mi közönséges fráterek, ha egyszer valami nagy gondolat világossága ki is gyullad bennünk, ugy festünk vele, mint a tolvajlámpa. Előre világitunk, de vissza nem. Mit is mutogatnánk a világossággal ott hátul? Talán azt az asztalost, akinek például én köszönhetem, hogy a világon vagyok? Jobb azt eltakarni.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, szeptember 23.

Gabonaüzlet. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a hét elejével még derült és meleg volt, később a hőmérséklet tetemes sülyedésével együtt borus, esős idő következett be és bár a hét vége felé az égboltozat ismét kiderült, az idő továbbra is ősziesen hüvös maradt. A hátralevő mezei munkálatok zavartalanul folynak. A hét utolsó napján ismét esős idő következett be. A vizállás rohamosan emelkedett és a Dunának különösen felső vidékén bekövetkezett áradása nagy károkat okozott. A hajózás is akadályozva van és különösen az átvételi munkálatok vannak megnehezítve. Külföldön ugyancsak esős, hüvös idő uralkodott.

A külföldi piacok üzletmenetéről alig jelenthetünk ujat. Az irányzat inkább tartott, a forgalom gyenge és a spekuláció nagyobbára tartózkodó. Amerikából (Chicago) jelentik, hogy ismét „ring“ van keletkezőben, amely nagymennyiségü buza átvételével az árak felhajtását célozza. Természetes, hogy a további hirek bevárandók. Egyelőre a hozatalok nagyon tekintélyesek és épp ez akasztja meg az árak gyorsabb javulását. A látható készletek e héten 3,193.000 bushellel gyarapodtak. Az árak a mult héthez viszonyitva 1¾ c. emelkedtek. A tavalyi terméshez viszonyitott hiányon kivül panaszkodtak a felől is, hogy a buza tulsok esőzés folytán minőségében is szenvedett. Angliában a fogyasztás továbbra is tartózkodó, az árakban azonban nincs változás. Franciaországban az árak gyakrabbi, habár mérsékelt ingadozásnak voltak alávetve, egyenlegképpen azonban alig van változás. A többi kontinentális piacokon a hangulat nagyobbára nyugodt és a fogyasztás továbbra is csak a legszükségesebb bevásárlásokat eszközli. Romániából a beérkező jelentések változatlanul kedvezőtlenek és a tengeri terméseredménye sem elégit ki.

Nálunk a kenyérmagvak iránti élénk kereslet tovább tartott, bárha a szükséglet könnyen volt fedezhető és az irányzat igy inkább csökkenő volt. Takarmányczikkek mérsékelt forgalom mellett szilárdan tartottak.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza a hét elején igen élénk keresletre talált, melyen a kedvező lisztüzlet hatása alatt az összes malmok vettek részt. A lebonyolitásokra ellanyhult határidőpiac a malmokat azonban később tartózkodásra birta, mert nemcsak a vasutaknál beérkező és összetorlodó előre vásárolt vaggonáru veszi teljes idejüket igénybe, hanem a rohamosan emelkedő vizállás is a hajótelelek átvételét megakasztotta. A tulajdonosok kénytelenek voltak tehát árengedményeket tenni és bárha átmenetileg szállitási áru ugy tételekben mint vaggonáruban jobb érdeklődésre talált, az irányzat később is lanyha maradt és a malmok jó vételkedve dacára az árak fokozatosan circa 10 krajczárral csökkentek. Finom buzák szállitásra inkább tartottak maradtak, azonban szintén néhány krajcárt vesztettek. Az összforgalmat 300.000 métermázsára, a hetihozatalokat 370.000 métermázsára teszszük. Szerb buzákból csak kisebb mennyiség adatott el.

Rozs csak mérsékelten volt forgalomban és bár a hangulat kezdetben lanyha volt, később kedvezőbbre fordult az irányzat és az árak is némileg emelkedtek. Ugy a helyi fogyasztás mint elszállitási és a kivitel céljaira ca. 6000 mm. volt forgalomban, melyekért minőség szerint budapesti paritásra 6.40—6.55, és helyben 6.60 frtig fizettek. A hét vegével az irányzat nyugodtabb és 6.50 paritásra, illetve 6.55 frtnál több helyben el nem érhető.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) gyengén van kinálva és változatlanul tartott maradt. Minőség szerint hizlalók és gyárosok egyaránt 6.10 frtig fizettek helyben. Szerb árpákból néhány kisebb tétel 5.90—5.95 frt között kelt el elvámolatlan, helyben. Állomásokon átvéve a kereslet mérsékelt és csupán erőteljes tiszavidéki áruk iránt volt a belföldi fogyasztás és csak kis mértékben az export részéről érdeklődés. Az árak keveset változtak és tiszavidéki állomásokon 5.50—5.85, jobb minőségüek 6.——6.50 frt, prima áru 6.75 frtig jegyez. Felvidéki árpák, melyek középminőségü áruban nem voltak forgalomban, 6.——650, jobb áru, mely csak olcsóbban volt elhelyezhető, 6.80, és prima áru ugyancsak névlegesen 7.50 frtig jegyez. A déli vasut és a buda-pécsi vonalmenti számazékokért 5.75—6.—, jobb 6—6.25, urasági áru 6.25, jobb és prima 6.50—7.25 forintig jegyez.

Zab elég bőven van kinálva, a fogyasztás azonban jobb érdeklődést tanusitott és igy az árak fokozatosa 10—15 krral emelkedtek. Szin és tisztaság szerint 5.10—5.40 frton, finom árut 5.45—5.50 frton jegyzünk.

Tengeri kisebb tételekben részben a vidékre, részben a Duna felső részébe való elszállitás céljaira 5.10—5.20 frtos árakon kelt el hajóba vagy vasuti kocsiba téve helyben.

Olajmagvak: *Káposztarepce.* Forgalom alig van és 11.——11.80 frtos árjegyzésünk egészséges, jó áruért inkább névleges. A melléktikkek teljesen hiányzanak. *Vadrepce* 6.——6.50 frt. *Gomborka* 10.50 frt. *Lenmag* 12.——12.50 frton jegyez.

Hüvelyesek: *Bab* (uj) gyengén volt forgalomban, mi mellett az árak csökkenőek. Trieurt aprószemü babot Gyöngyösön—Félegyházán 7.— frt, nagyot 6.75. Dunamenti babot Baja-Zomborban gömbölyüt 6.60 frton. Barna babot Kalocsán 6.70 frton jegyzünk.

A *határidőpiacon* az üzlet tekintettel az őszi buza szállitásának néhány nap mulva beállandó esedékességére, nagyobb élénkségre tett szert, mit a készáruüzlet ingazása nagyban elősegitett. Buzatulajdonosok őszi kötéseiket most már tömegesebben dobták piacra, hogy a helyett tavaszit vegyenek. A hangulat alapjában véve még sem mondható azonban lanyhának, mert a nagy haussierk abban reménykednek, hogy nem lesz elegendő szállitásra kerülő áru, ami tekintettel az árviz által befolyásolt rossz szállitási viszonyokra talán nem egészen indokolatlan.

Részleteink különben a következők:

Buza októberre 8.50—8.54—8.39—8.52—8.35—8.39 forint után 8.39—8.41 forinton zárult.

Buza áprilisra 8.86—8.75—8.86—8.76 forint árfolyamok után 8.80—8.81 forinton zárult.

Rozs októberre 6.62—6.56—6.66—6.56—6.59 forint után 6.58—6.59 forinton zárult.

Rozs áprilisra 6.96—6.90—7.——6.98— forint után 6.96—6.97 forinton zárult.

Tengeri májusra 5.14—5.05—5.14—5.08— forint után 5.10—5.12 forinton zárult.

Zab októberre 5.18—5.02 forint után 5.02—5.03 forinton zárult.

Zab áprilisra 5.56—5.45 forint után 5.44—5.45 forinton zárult.

Denaturált szesz. (*Kalmár* Sándor jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az elmult héten kezdett kibontakozni a denaturált szeszüzlet azon visszatartott üzletmenetből, melyet az uj rendelkezések kezdeti nehézségei és a felemelt jegyzések okoztak. Gyárosaink ugyanis a bécsi tőzsde példájára a denaturált szesz árát némileg redukálták, továbbá a gyakorlat kezdi megközeliteni az uj törvények kettős célját: a füszerkereskedők az italmérés helyett mindinkább különösen a denaturált szeszre fordítják főgondjukat; a fogyasztás pedig nagy mértékben emelkedni fog, mert a vevőközönség bizalma visszatér, minthogy 90%-nál kevesebb alkohol tartalmu denaturált szeszt forgalomba hozni nem szabad és igy eleje van véve a vizzel való higitásnak. Későbbi határidőre ugyancsak kisebb kötések létesültek, de a prompt szállitás nagyobb mérveket öltött. Mai nagybani jegyzések: 18.50—19.— forint, 10,000 literfokonkint ingyen hordóban, ab budapesti állomás, készpénz fizetésre engedmény nélkül.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank ez idei első félévi osztalékainak kifizetése alkalmával kibocsátott hirdetés értelmében a bank bécsi és budapesti főintézetei, valamint az összes fiókintézetek október hó 2-ikán kezdik meg az uj szelvényivek kiadását. Az uj szelvényivek a 41—60. számig terjedő, vagyis az 1899. év második felétől bezárólag 1900. év első feléig érvényes szelvényeket tartalmazzák. Az uj szelvényivek átvételéhez a szelvényutalványok kimutatással együtt adandók be, amihez ürlapok ingyen kaphatók.

A szászok gazdasági egylete. Az ország egyik tekintélyesebb gazdatársadalmi faktora, a tizezer tagból álló szász gazdasági egylet, ma tartotta meg Medgyesen évi nagygyülését, melyen a földmivelésügyi miniszter képviseletében *Pirkner* országos főfelügyelő volt jelen. A gyülésen megjelent 500 egyesületi tag *Darányi* miniszterhez a nagy lelkesedéssel és egyhangulag hozott határozat folytán a következő feliratot intézte táviratilag:

> Medgyesen megtartott nagygyülésünkön való képviseltetését megköszönve, fogadja Excellenciád kegyesen hálánkat a szász gazdák müködése iránt tanusitott meleg érdeklődéséért és azon sokoldalu támogatásért, melyben bennünket mindenkor jóakarattal részesiteni méltóztatott. Ugy mint eddig, ezentul is hiven ragaszkodunk Excellenciádhoz és tántorithatlanul követjük az ország gazdasági felvirágzását és jólétét biztositó müködésében“.

Grubbe Mária.

(42) — Dán regény. —

Irta: JACOBSEN J. P.

Nem szerencse volt ez én rám nézve, hanem valóságos boldogtalanság, amit az én kedves testvérem bizonyosan régen meg is sejtett már, avagy meg is tudott, mert lehetetlen, hogy kedves férje el ne mondta volna, aki nagyon jól tudja, hogy seelandi tartózkodásunk alatt meghidegült viszony állott fent köztem s drágalátos férjem között. Aggershuusban sem változtak meg a dolgok, mivelhogy itt is ugy bánt velem, hogy azt elhinni is bajos, elbeszélni pedig teljesen lehetetlen. Én azonban nem sokat törődöm az ő piszkos szerelmi ügyeivel, mert nekem semmi közöm hozzá; nincsen pedig azért, mert már hosszu idő óta nincs iránta anynyi szerelem sem a szivemben, amelylyel egy beteg kacsát meg lehetne gyógyitani s még azt sem bánom, ha a kutyapecér felesége után szaladgál, ha erre szottyanna kedve. Csak arra vigyázok, hogy valamiképpen ne jusson a közelembe, amint most is azon mesterkedik, hogy ezt megtegye. Azon kezdte, hogy szép szóval és mindenféle igérettel jött hozzám s azt akarta, hogy minden ugy legyen, mint régen volt. Én azonban azt feleltem, hogy tiszta szivemből gyülölöm s hogy nem tartom őt méltónak magamhoz. Természetes, hogy ez csak olaj volt a tüzre, mert azt szokták mondani, hogy az ördög is befüti az oduját, mikor fázik. Azt tette tehát, hogy egész sereg bitang népet, piszkos lányokat és feslett asszonyokat csődített a kastélyba s nagy evéseket, még nagyobb ivásokat rendezett velük. Diszes asztalt terittetett, mint a fejedelmi vendégek számára szokás s azt akarta, hogy azt a gyönyörü damaszteritőt, melyet boldogult anyánktól örököltem, tegyék az asztalra. Csakhogy abból nem lett semmi, mert jól bezártam szekrényembe, ugy, hogy kénytelen volt a terítéket a városban kölcsönkérni.

Szivemnek kedves, drága testvérem! Nem akarom most tovább folytatni s untatni az ilyen hozzánk nem illő társasággal, de felforr a vérem, ha arra gondolok, hogy ennek a sok piszkos cafatnak a pellengéren volna a helye, nem pedig a felséges királynak szobáiban. Azt gondolom, hogy ezek a dolgok olyan aljasak, olyannyira botrányosak, hogy felséges királyunk a drágalátos Frederik Ulriknak ugyancsak odamondogatna, ha a füléhez jutnának azok a dolgok, melyek itt történnek. Az ellenem elkövetett gazságok közül el is feledtem a legnagyobbat. Igaz, hogy csak tegnap történt ez a dolog, de mégis elmondom már ma. Tegnap átküldtem a boltoshoz, hogy hozzon számomra egypár darab brabanti selyemcsipkét. A boltos azt izente vissza, hogy szivesen ad, ha leküldöm az árát, de mivel a kormányzó ur megtiltotta, hogy nekem hitelbe adjon, tehát addig nem adhat csipkét, amig pénzt nem küldök. Ugyanezt a választ nyertem a kalaposomtól is, amiből azt következtetem, hogy Frederik Ulrik az egész város előtt elvette a hitelemet. Pedig te tudod, hogy ezer meg ezer tallért hoztam magammal, mikor a felesége lettem. Mostanra talán elég lesz ennyi is. A jó Isten kezébe ajánllak téged, vezesse minden jóra tolladat, mikor válaszodat irod.

Aggershuus kastély, Anno 1665. Decembris 12.

Mindenkor leghivebb hugod
Grubbe Mária.

Grubbe Anna Mária urasszonynak, a laalandi kormányzó, Hőegh Styge ur nejének, az én szivem előtt kedves testvéremnek adassék kezébe!“

„ISTEN oltalmazza most és mindenkor az én édes kis testvéremet. Ezt kivánom én tiszta szivemből s ezért imádkozom áhitatosan. Legyen ereje, hogy elviselje a rámért csapásokat, mert mindenkinek megvan a maga nyomorusága.

Levele sértetlenül s felbontatlan jutott kezembe édes pipiském, szomoru szivvel olvasom belőle, hogy milyen szégyent és gyalázatot zudit fejére saját hites ura. Mégis azt tanácslom, édes pipiském, hogy viselje türelemmel ezeket a csapásokat, mivelhogy olyan nagyon előkelő helyet foglal el, amelyet sehogy sem szabad feladnia s amelyért bizony érdemes egy kis kellemetlenséget eltürni. Mert ha a maga férje dorbézol és költi is a vagyont, mindig a sajátját költi, mig ellenben az én férjem elköltötte a sajátját is, az enyémet is. Az pedig szintén nagy szerencsétlenség, mikor a férfi eltékozolja azt, amit ISTEN azért adott, hogy szépen összetartogassuk. Ha a jó ISTEN valamiképpen elválasztana tőle, az valóságos nagy szerencse volna rám, szegény asszonyra nézve. Sohasem tudnám eléggé meghálálni ISTENNEK, épp ugy, mint azért sem tudok eleget imádkozni, hogy egy esztendő óta nem is voltunk együtt. Ebből pedig azt láthatja édes pipiském, hogy biz' az én utaimra sem hintettek csupa rózsát s meggondolhatná, hogy a maga férje is csak jó utra fog térni valamikor s hogy azt a sok jövedelmet nem fogja eltékozolni a sok feslett fehérnépre. Ezért ne is szomorkodjék a mostani állapotokon s ne nyugtalankodjék miattuk. ISTEN mindig javát akarja az embernek. Erről biztositom. Édes pipiskémet ezerszer szivesen üdvözlöm s a mig élek, mindig hüséges

testvére maradok
Grubbe Anna Mária.

Vang, Anno 1666. februari 6.

A Madame

Madame Gyldenleu, jó barátnőm és édes testvéremnek.

A jó Isten terjeszsze ki kezét teletted édes testvérem s adjon neked minden jót és nemeset s mindazt, ami üdvös lelkednek és testednek. Ezt kivánom én tiszta szivemből.

(Folytatása következik.)

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 19.25 frt, áruban 19.75 frt. Bécsben az irányzat valamivel gyengébb. A nyersszesz ára pénzben 19.90 forint, áruban 20.10 forint; októberre 19.60 forint pénzben, 19.90 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. szept. 22-én. Készlet 438 darab. Érkezett 1418 darab. Összesen: 1856 darab. Eladatott 1242 darab. Maradt 614 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 41½—43½ krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 41½—43½ krajcárig. 320—380 klgr. sulyban 41—43½ krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 38—40 krajcárig. Malacok 36—41 krajcár kilónkint. A vásár hangulat élénk volt.

Mezőgazdaság.

Az állatforgalom szabályozása. A földmivelésügyi miniszter most tette közzé rendeletét, amely az osztrák kormánynyal létrejött megállapodások alapján az állatok, állati nyerstermények és ragályfogó tárgyak kölcsönös forgalmát szabályozza.

Az állatforgalom szabályozásánál a magyar kormány kezdettől fogva abból az alapvető irányelvből indult ki, hogy a vám- és kereskedelmi közösség természetéből folyik, hogy valamint az áruk és iparcikkek, ugy az állatok és állati nyerstermények is (az állategészségügyi rendészet szabta korlátok mellett) kölcsönösen teljesen szabad forgalomban részesüljenek. A létrejött megállapodások tényleg nem képeznek egyebet mint ez elv gyakorlati érvényesitésének biztositását; olyan állategészségügyi intézkedéseket, amelyek nem terjednek tul a törvény egyszerü végrehajtásán s e szerint a magyar kormány által rendeleti uton voltak életbeléptetendők.

A magyarországi állatok és állati nyerstermények forgalma ehhez képest ezentul a monárkia mindkét államában a szoros értelemben vett belföldi hasonló cikkek forgalmával teljesen azonos elbánás alá fog esni. Mindazok a külön intézkedések és korlátozások, amelyeket az érdekelt államok kormányai egymással szemben eddigelé érvényesitettek, mostantól kezdve hatályukat veszitik s jövőben is mindkét fél a most közzétett rendeletekben körülirt azonos elvek szerint fog eljárni.

Mindkét félre nézve kiváló fontosságu az a megállapodás, hogy az eddig nagyobb területekre (vármegyékre, Ausztriában: tartományokra) kimondott korlátozások és tilalmak a határmenti járások kivételével ezentul a központi kormányzat, tehát itt is, odaát is az illetékes miniszter által csupán a fertőzött járásra, tehát kisebb területre és csupán abban az esetben érvényesithetők, ha a betegség a másik államba tényleg áthurcoltatott.

A betegség megállapitása körül követendő eljárás is részletesen szabályozva van: a kormánynak módjában áll a kórisme helyességéről állandó vagy ideiglenes küldöttjei utján meggyőződést szerezni. A tilalom csak addig érvényes, mig a származási hely kormánya a betegséget hivatalosan megszüntnek nem nyilvánitja.

A 350 km²-nél nagyobb határral biró községek — minők nálunk tudvalevőleg különösen az Alföldön nagyobb számban fordulnak elő — kisebb állategészségügyi kerületekre oszthatók. Az elkülönitett nagyobb állattelepek (különösen sertéshizlaló telepek) pedig az előirt feltételek fennforgása esetén környezetüktől független, önálló állategészségügyi egységül tekinthetők.

Az állatforgalom különös szabályozásának érintett főbb rendelkezéseiből kitünik, hogy Ausztriába irányuló állatforgalmunk az eddiginél biztosabb alapra fektetve, ezentul mindkét állam közgazdasági érdekeinek megfelelően zavartalanul lesz lebonyolitható. Ennek egyik előfeltétele azonban abban rejlik, hogy az e részben fennálló törvényeket, rendelkezéseket és szabályokat az érdekelt közönség minden rétege szorosan megtartja. A szabályozás közgazdasági sikerét tehát első sorban maga a gazdaközönség biztosithatja, ha beteggyanus állatok forgalomba hozatalától gondosan tartózkodik, s minden előforduló állati betegséget, az óvó- és elfojtó intézkedések idejekorán való megtétele céljából a hatóságnak azonnal bejelenteni. Másodsorban biztosithatják a sikert a hatóságoknak mindazon közegei (marhalevél-kezelők, vasuti szakértők), akik az állatforgalom lebonyolitásánál eljárni hivatottak, abban az esetben, ha a kiadott részletes utasitás szerint őket illető teendőket mindenkor lelkiismeretes pontossággal teljesitik.

Közlekedés.

A m. kir. államvasutak pénztári fölöslegeiből szeptember 20-án ismét 500.000 forintot szállitott be a központi állampénztárba az igazgatóság. Ezzel a folyó évi beszállitás összege 11,800.000 frtra rug.

Szállitások. A budapesti kereskedelmi és iparkamara irodájában a következő pályázati hirdetmények tekinthetők meg: Bolgár kereskedelmi és földmivelésügyi miniszterium: a *perinki* szénbánya üzeméhez szükséges *sinek, kutyák, fordítókorongok* és *kapcsék* szállitására; a 4. hadtest hadbiztossága: a kecskeméti, székesfehérvári és zombori *csapatkórházak élelmezése.* A m. kir. államvasutak igazgatósága: *villanyberendezési cikkek,* továbbá *szurokfáklyák, rézgálic, lenolajkence* és *fénymázak* szállitására. A budapesti I. és székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokságok: *rozs, zab* és *kőszén* szállitására. A budapesti m. kir. államépitészeti hivatal: *hengerelési hintő anyag* (utépitéshez) szállitása. A m. kir. államvasutak igazgatósága: az 1900. évben összegyülő *üres hordók eladása.*

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, szeptember 23.

A malmoknak a vásárlástól való tartózkodása következtében nem fejlődött ki nagyobb forgalom. A kinálat jó volt, az irányzat csendes volt. Forgalomba került 24.000 métermázsa buza 2½—5 krajcárral alacsonyabb árakon.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 8 frt 85 kr, 350 mm. 80·5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 200 mm. 81 k. 8 frt 70 kr, 150 mm. 80·5 k. 8 frt 70 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 300 mm. 79·5 k. 8 frt 80 kr, 700 mm. 79·3 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79·5 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 75 kr, 150 mm. 79 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 200 mm. 79·5 k. 8 frt 67½ kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 150 mm. 79 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79·8 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79·8 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 60 kr, 330 mm. 79·8 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 800 mm. 79·5 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 250 mm. 78·5 k. 8 frt 75 kr, 200 mm. 78·5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 60 kr, 200 mm. 78·8 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 78·8 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 78·5 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 75·8 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 77·5 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 76·5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 40 kr.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 82 k. 8 85 kr, 1000 mm. 80·5 k. 8 frt 65 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 400 mm. 78·5 k. 8 frt 45 kr, 150 mm. 76·3 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 450 mm. 76·5 k. k. 8 frt 60 kr, 200 mm. 74·5 k. 8 frt 25 kr.

Becskereki: 4000 mm. 77 k. 8 frt 75 krajcáron.

H.-M.-Vásárhelyi: 4000 mm. 78 k. 8 frt 75 krajcár.

Fehérmegyei: 200 mm. 77 k. 8 frt 52½ krajcáron.

Szerbiai: 4800 mm. 76·3 k. 7 frt 37½ krajcáron.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 5 frt 47½ krajcáron.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (ő)									
bánsági	75 k.	8.50	8.85	73 k.	8.35	8.40	77 k.	8.44	8.70
	78 k.	8.50	8.60	70 k.	8.55	8.70	80 k.	8.70	8.75
tiszavidéki	75 k.	8.35	8.35	75 k.	8.35	8.45	77 k.	8.45	8.55
	78 k.	8.35	8.65	78 k.	8.60	8.75	80 k.	8.75	8.80
pestvidéki	75 k.	8.25	8.30	70 k.	8.30	8.40	77 k.	8.40	8.50
	78 k.	8.50	8.60	73 k.	8.55	8.70	80 k.	8.70	8.75
fejérmegyei	75 k.	8.30	8.35	76 k.	8.35	8.45	77 k.	8.45	8.55
	78 k.	8.35	8.55	79 k.	8.60	8.75	80 k.	8.75	8.80
bácskai	73 k.	8.20	8.50	74 k.	8.35	8.40	75 k.	8.50	8.60
	76 k.	8.40	8.65	77 k.	8.55	8.75	78 k.	—.—	—.—
román	— k.	—.—	—.—	— k.	—.—	—.—	— k.	—.—	—.—
	— k.	—.—	—.—	— k.	—.—	—.—	— k.	—.—	—.—
szerb	74 k.	—.—	—.—	75 k.	—.—	—.—	76 k.	—.—	—.—
	77 k.	—.—	—.—	78 k.	—.—	—.—	79 k.	—.—	—.—
bolgár	73 k.	—.—	—.—	76 k.	—.—	—.—	77 k.	—.—	—.—
	79 k.	—.—	—.—	81 k.	—.—	—.—	80 k.	—.—	—.—
Rozs (ő)	I. r.	70—72 k.		6.55—6.65	II. r.		— k.	6.45—6.55	
Árpa (ő)	tak.	60—62 k.		6.— —6.20	ágetni	62—64 k.		5.70—5.80	
„ (ő)	sörfőz.	64—66 k.		6.60— 7.—	való			7.05—8.10	
Zab (ő)		39—41 k.		5.40—5.50	(ő)			5.15—5.35	
Tengeri (uj)	bánsági	— k.		—.— —.—	(ő)			—.— —.—	
Repce	káposzta			11.20—11.80	másn.	— k.		—.— —.—	
Köles (ő)				4.15—4.45	(uj) bánsági			—.— —.—	

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	8.39—8.38—8.37—8.40—8.41
Buza (1900.) áprilisra	8.79—8.80—8.77—8.76—8.79
Rozs októb.	6.58—6.59
Rozs áprilisra	6.93—6.94—6.96
Zab októberre	5.01—5.02—5.03
Zab áprilisra	5.44—5.45—5.46
Tengeri szept.	5.20
Tengeri 1900. májusra	5.08—5.09—5.11—5.12
Repce augusztusra	—.—.—.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	8.37 pénz	8.38 áru
Buza (1900.) áprilisra	8.78 „	8.79 „
Rozs októberre	6.57 „	6.58 „
Rozs áprilisra	6.94 „	6.95 „
Tengeri szeptemberre	—.— „	—.— „
Tengeri (1900.) máj.-ra	5.10 „	5.11 „
Zab októberre	5.01 „	5.02 „
Zab (1900) áprilisra	5.45 „	5.46 „
Repce szeptemberre	—.— „	—.— „

Délután fél 5 órakor záról:

Buza októberre	8.39— 8.40
Buza áprilisra (1900.)	8.80— 8.81
Rozs októberre	6.59— 6.61
Rozs áprilisra	6.96— 6.97
Zab októberre	5.02— 5.03
Zab áprilisra	5.44— 5.45
Tengeri szeptemberre	5.15— 5.20
Tengeri májusra 1900.	5.10— 5.12
Repce augusztusra	—.—.—.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai értéktőzsde kezdettől végig szerény forgalom és csekély árváltozások mellett folyt le. Az internacionális értékek árfolyama csaknem érintetlenül megmaradt.

A helyi piac csendes, de nyugodt lefolyásu volt.

A déli tőzsdén semmi változás sem állott be, dacára, hogy az osztrák minisztérium leköszöneséről hirek voltak elterjedve.

Valuták és érvcáltók változatlanok.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 371.25—371.50. Jelzálogbank-részvény 238.——238.75. Közuti villamos vasut részvény 353.——354.50.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 379.——380.—. Osztrák hitelrészvény 371.10—371.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 341.——341.50. Ipar- és keresk. bank részvény 97.50—98.—. Rimamurányi vasmü 338.25—338.50. Közuti vasut 353.——355.

Az *utótőzsde* csekély üzlet mellett nyugodt irányzattal folyt le.

Zárul: Osztrák hitelrészvény 370.90. Magyar hitelrészvény 379.50. Leszámitolóbank 253.25. Rimamurányi vasmü részvény 338.25. Osztrák-magyar államvasut 341.50. Közuti vaspálya 355.—. Városi villamos vasut 195.— forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	381.—
Osztrák hitelintézet	371.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1425.—
Egyes. Budap. föv. takarékpénztár	1188.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	330.—
Schlick-féle vasönt.	200.—
Adria m. kir. tengerhajózási r. t.	249.—
Városi villamos vasutrészvény	201.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	117.50	118.—	Magyar nyereménykölcsön (50 frt)	162.—	163.—
Koronajáradék 4%	95.05	95.45	Magyar regálekötvény 4½%	99.65	100.05
Keleti vasuti kötvények 5%	120.—	121.—	Horv.-szlav. regálekötvény 4½%	100.—	100.50
Államvasuti aranykölcsön 4½%	120.25	121.25	Magyar földtehermentesitési 4%	94.25	95.35
Államvasuti ezüstkölcsön 4½%	102.—	101.—	Horv.-szlav. földtehermentesitési 4%	96.—	97.75
Vaskapukölcsön 5%	81.—	82.—	Tiszai sorsjegy 4%	140.—	141.—
Magyar nyereménykölcsön (100 frt)	162.—	163.—			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4½%	99.75	100.25	Koronajáradék 4%	100.25	100.75
Egyes. ezüstjáradék 4½%	99.60	100.10	1854-es sorsjegy 4%	171.10	172.25
Aranyjáradék 4%	117.75	118.25	1860-as sorsjegy (100 frt) 5%	156.50	157.50
			1864-es sorsjegy	195.50	196.50

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	104.50	105.50	Szerb 100 frankos sorsjegy 2%	34.—	35.—

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4%	95.—	96.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	98.10	99.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	98.50	99.50	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	93.75	94.25

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötvény 4%	121.50	122.50
Egyes. föv. takarékp. zálogl. 4½%	99.75	100.75	Jelzálogbank nyer. jegy	—.—	—.—
Egyes. föv. takarékp. zálogl. 4%	94.25	94.50	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	102.—	103.—	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	99.75	100.75
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	102.—	103.—	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	95.—	96.—
Földhitelintézet zálogl. 4½%	99.75	100.75	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	99.50	100.50
Földhitelintézet (5 éves) 4%	93.70	94.—	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	93.—	93.50
Földhitelintézet (3 éves) 3½%	83.70	84.70	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	97.50	98.50	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	93.—	93.50
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	99.70	100.70
Helyi érdekü vasuti (vf. 105%) 4%	97.—	98.—	Hazai takp. közs. kötv. 4%	95.—	96.50
Jelzálogbank záloglevél 4½%	101.—	102.—	Hazai takp. záloglevél 4%	96.75	97.75
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.—	101.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	97.75	98.75	Keresk. bank zálogl. 4%	96.75	97.75
Jelzálogb. közs. kötv. (vf. 110%) 4%	100.—	101.—	Keresk. bank (vf. 110 frt) közs. kötvény 4½%	103.50	104.50
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	97.25	98.25	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	98.75	99.75
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	99.—	100.—			

Elsőbbségi kötvények.

Ádria elsőbbségi kötvény 4½%	100.—	100.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	96.50	96.50	Magyar-galiciai I. kibocs. 5%	107.—	108.—
Budapest-pécsi vasut 4%	94.—	95.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	97.50	98.50			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	96.50	96.50			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	92.—	93.—	Kereskedelmi részvénytársaság	195.—	198.—
Első m. iparbank	171.—	172.—	Magyar takp. közp. jelzálogbank	506.—	505.—
Fiumei hitelbank	89.—	90.—	Osztrák-magyar bank	905.—	910.—
Fővárosi bank r. t.	62.—	64.—	Kereskedelmi bank	1417.—	1420.—
Hazai bank	108.—	109.—			
Horvát-szlavon jelzálogbank	114.—	115.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	103.—	104.—	Egyes. fővárosi	1186.—	1190.—
III. kerületi	119.—	122.—	Magyar általános	298.—	300.—
Erzsébetvárosi	82.—	83.—	Országos központi	772.—	775.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	224.—	226.—	Pesti hazai	8400.—	8410.—

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	260.—	Hengermalom	565.—	575.—
Első budapesti	650.—	655.—	Molnárok és sütők	224.—	226.—
Erzsébet	255.—	256.—	Viktória	139.—	140.—
Lujza	162.—	165.—			

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbányai gőzteg.	570.—	580.—
Budapesti téglás és mészeg.	160.—	161.—	Kő-zénb. és tégla (Drasche)	224.—	226.—
Egyesült tégla és cement	68.—	70.—	Aszfaltgyár	204.—	209.—
Északnagy-kőszén.	138.—	140.—	Általános kőszénb.	92.—	93.—
Felsőnagy-bánya	100.—	101.—	Keramiai gyár	139.—	141.—
István téglagyár	67.—	68.—	Salgótarjáni	322.—	324.—
Kassa-somodi	19.50	21.50	Újlaki téglagyár	160.—	165.—

Biztositó társaságok részvényei.

Bécsi biztositó trs.	190.—	200.—	Fonciere	100.—	102.—
Bécsi élet- és járadék-biztositási intézet	270.—	280.—	Lloyd viszontbizt.	80.—	85.—
			M. jég- és viszontb.	114.—	116.—
			Nemzeti baleset	115.—	117.—
Első magy. által.	3225.—	3275.—	Pannonia viszontb.	795.—	810.—

Vasmüvek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	140.—	145.—	Nicholson	108.—	111.—
Danubius	92.—	93.—	Schlick	200.—	201.—
Ganz	1730.—	1750.—	Weitzner waggon	204.—	206.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	350.—	360.—	Pallas	190.—	195.—
Franklin	262.—	267.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1450.—
Kosmos	90.—	95.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-kölcs.	568.—	572.—	Király serfőződe	45.—	—.—
Bpesti villamos.	126.75	127.75	Polgári serfőződe	89.—	90.—
Első magyar serfőzde	1290.—	1300.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elöj.	1035.—	1058.—
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	280.—	Magyar villamos.	142.—	144.—
			Nemzetközi vill.	303.—	306.—
Első magy. száll.	225.—	228.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	638.—	648.—
Elsőmagy. spódium	145.—	150.—			
Gschwindt szeszgy.	478.—	481.—	Telefon-Hirmondó	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	245.—	247.—	Ujpest-rákospalotai villamos	70.—	71.—
Bpesti közuti vas.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	184.—	186.—
" ideigl. részv.	—.—	—.—	Magyar-galiciai	210.—	212.—
" élv. jegy	255.—	260.—	" nyugoti	214.—	216.—
" villam. vas.	195.—	196.—			
" élv. jegy	70.—	71.—			

Sorsjegyek.

Bazilika	6.50	7.—	Magyar vöröskereszt	9.50	10.—
" osztr. felülb.	7.—	7.50	Ugyanaz osztr. flb.	10.50	11.—
" nyer. jegy.	—.—	—.—	" nyer. jegy.	—.—	—.—
Bécsvárosi	184.50	186.50	Olasz vör. ker.	11.50	12.—
Budavárosi	62.—	64.—	Ugyanaz osztr. felb.	12.75	13.25
" osztr. felülb.	64.—	66.—	Osztrák vör. ker.	21.—	21.50
Sziv	3.40	3.80	Osztrák hitelint.	197.25	199.25
" osztr. felülb.	3.80	4.20	Pálffy	65.—	66.—

Pénznemek.

Vert arany	5.70	5.75	Német bankjegy	58.97	59.07
20 frkos arany	9.57	9.61	Olasz lira	44.42	44.52
20 márkás	11.78	11.83			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.60	99.80	Olasz piac	44.40	44.50
London	120.72	120.92	Páris	47.75	47.85
Német piac	59.—	59.12			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	117.50	117.75	Leszámit. bank	253.25	253.75
Koronajáradék	95.05	95.25	Rimamurányi	338.25	338.75
Magy. hitelbank	379.75	380.—	Osztr. hitelrészvény	371.—	371.25
M. ip. és ker. bank	98.—	99.—	Déli vasut	72.50	73.—
Magy. jelzálogbank	238.—	238.50	Osztr.-m. államv.	341.—	341.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 44.——48.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.——46.— forint. Vörös erdélyi —.———.— Vörös bánsági —.———.— forint. Középszemü 50.—54.—. Nagyszemü 56.—53.—. Disznózsir: budapesti 50.——50.50 forint, vidéki —.——.—— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— városi 4 darabos 42.50—43.— forint, 3 darabos 43.50—44.— forint, füstölt 47.50—48.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— forint. 120 darabos —.———.— forint, 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— forint, 100 darabos —.———.— forint, 85 darabos —.———.— forint. Szilvaiz: szlavóniai 17.50—18.— forint, szerbiai 15.——16.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, szeptember 23. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Őszi buza 8.53, tavaszi buza 8.89, őszi rozs 6.88, tavaszi rozs 7.27, őszi zab 5.30, tavaszi zab 5.71, tengeri szeptember-októberre 5.49, tengeri május—juniusra 5.40, repce szept.-re 13.50—12.60 frt.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén kedvező volt az irányzat, de az árfolyamok nem tartották sokáig magukat a kormányválság folytán, de hatással volt erre az ultimoprolongációnak is.

A déli tőzsdén változatlan gyengék voltak az árfolyamok.

Zárlatkor gyenge maradt az irányzat.

Bécs, szeptember 23. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% aranyjáradék 117.35. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 139.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.80. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.75. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 253.—. Rimamurányi vasmürészvény 337.15. Magyar koronajáradék 95.10. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 93.30. Magyar hitelbank részvény 379.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 161.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény 183.50. Magyar kereskedelmi bank 1423.

Bécs, szeptember 23. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-papirjáradék 100.05. 4%-os osztrák aranyjáradék 117.85. 1860-iki sorsjegy 136.75. Osztrák hitelsorsjegy 196.75. Angol-osztrák bank 150.50. Bécsi bankegyesület 271.25. Osztrák-magyar bank 907.—. Déli vasut 72.63. Dunagőzhajózási részvény 393.—. Dohányrészvény 136.50. Császári és királyi arany 5.69—. Német bankváltók 58.97. 4·2% ezüst járadék 99.95. Osztrák koronajáradék 100.25. 1864-iki sorsjegy 195.50. Osztrák hitelintézeti részvény 371.25. Unionbank 305.—. Osztrák Länderbank 238.—. Osztrák-magyar államvasut 341.75. Elbavölgyi vasut 254.—. Alpesi bányarészveny 282.75. 20 frankos arany 958.—. Londoni váltóár 120.70. Bécsi Tramway 435.—. Az irányzat üzlettelen.

Bécs, szeptember 23. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 371.25 Magyar hitelrészvény 379.50. Angol-Osztrák bank 150.50 Union bank 271.50, Länderbank 305.50, bankegyesület 238.50, osztrák-magyar államvasut részvény 342.—, északnyugati vasut részv. 72.75, elbavölgyi vasut 254.—. dunagőzhajós részv. 242.—, alpesi bányarészvény 136.50, májusi járadék 338.50, osztrák koronajáradék 282.60, magyar aranyj. 100.05, magyar koronajáradék 95.10 német birodalmi márka készpénz 59.70, ultimóra —.—, török sorsjegyek 59.80, rimamurányi vasmü —.— déli vasut —.— dohányrészvény —.—. Napoleon d'or —.— Lombard 9.56½.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, szeptember 23. (*Tőzsdei tudósitás.*) A transvaali kérdés megoldásának bizonytalansága dacára a tőzsde hangulata szilárdabb volt a Londonból jelentett magasabb aranybányakurzusokra. A helyi értékek közül a bánya- és kohórészv. meglehetős élénk vételkedv mellett 1—1½%-kal emelkedtek. Vasutak nagyobbrészt tartották magukat, transvaali vasut emelkedett, Prinz Heinrich vasut szintén. Magánleszámitolási kamatláb 4¾%. Ultimópénz 6%.

Berlin, szeptember 23. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 99.90. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 94.90. Osztrák-magyar államvasut 145.75. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 202.25. Általános villamossági Edison 256.25. Gelsenkircheni 198.—. Laurakohó 258.25. 4·2% ezüstjáradék 99.40. 4% magyar aranyjáradék 98.25. Osztrák hitelrészvény 232.30. Déli vasut 32.75. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.25. 4% uj orosz kölcsön 99.60. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 92.90. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 155.75. Harpeni 194.90. Az irányzat szilárd.

Hamburg, szeptember 23. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 99.40. 1860. sorsjegy 140.—. Déli vasut 32.50. 4% osztrák aranyjáradék 99.75. Osztrák hitelrészvény 232.35. Osztrák-magyar államvasut 145.50. Olasz járadék 92.60. 4% magyar aranyjáradék 98.60. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, szeptember 23. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 99.60. 4% osztrák aranyjáradék 99.95. Magyar koronajáradék 95.—. Osztrák-magyar bank 150.90. Déli vasut 32.90. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.50. Bécsi bankegyesület 135.85. Villamos részvény 150.80. 3%-os magyar aranykölcsön 82.—. 4·2%-os ezüstjáradék 99.50. 4% magyar aranyjáradék 98.30. Osztrák hitelrészvény 232.50. Osztrák-magyar államvasut 146.—. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.42. Párisi váltóár 809.33. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 248.—. Az irányzat szilárd.

Páris, szept. 23. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 100.77. Olasz járadék 99.—. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék 100.95. 4% magyar aranyjáradék 100.90. Török dohányrészvény 300.—. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 102.85. Osztrák földhitelintézeti részvény ——. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.90. Ottomanbank 566.—. Párisi bankrészvény 1080.— Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 23. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban ——— krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 41½—42½ krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 43—43½ krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 44—44½ krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 42½—43 krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 43—43½— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 43½——44 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. szept. 21. napján volt készlet 39.612 darab, 1899. szeptember hó 22. napján felhajtatott 100 darab, 1899. évi szeptember 22. napján elszállittatott 599 darab, 1899. szeptember 23. napjára maradt készletben 39.113 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Kapható mindenütt. Vidékre csomagolás önköltségen számittatik. Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat részv.-társ.
Telefon 43—90.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 23. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter az ogulini pénzügyigazgatósághoz Radic Márk zágrábi pénzügyi fogalmazó gyakornokot és Raverta János zábrábi pénzügyi számtisztet pénzügyi fogalmazókká, a pozsegai pénzügyigazgatósághoz Masic Dusán végzett joghallgatót pénzügyi fogalmazó gyakornokká, Mirkov Lyubomir török-kanizsai adóhivatali segélydijas gyakornokot a kisjenői adóhivatalhoz ideiglenes minőségü adótisztté nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Máté (Matejka) Károly és Omeisz Ida tolnai községi okleveles tanitót, illetve tanitónőt a tolnai állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, illetve tanitónővé nevezte ki.

Megerősités. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Farkas Ignác temesvári kat. főgimnáziumi ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megerősitette.

Névváltoztatások. Stern Imre budapesti illetőségü magánhivatalnok ugyanottani lakos Sebőre, kiskoru Izsák Teréz nagy-sármási illetőségü budapesti lakos Nagyra, Öszterreicher Gyula nagykátai illetőségü ugyanottani lakos, valamint kiskoru György fia Faragóra változtatták nevüket belügyminiszteri engedélylyel.

Pályázatok. Egy főszolgabirói és két szolgabirói állásra Szolnok-Doboka vármegyénél október 10-éig, — három pénzügyőri fővigyázói állásra az ungvári pénzügyigazgatóságnál 4 hét alatt, — számgyakornoki állásra a pécsi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt, — számtiszti állásra a miskolci pénzügyigazgatóságnál két hét alatt, — joggyakornoki állásra a szegedi itélőtábla kerületébe 15 nap alatt, — egy ellenőri és egy mázsatiszti állásra a rónaszéki sóhivatalnál 4 hét alatt, — postamesteri állásra Petrományban (Temes vármegye) szeptember 28-áig.

ÚTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók **Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Zongora-termek** Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarok) Zenepalota. **Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA,** melynek segélyével a tilinkón tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab. **Ára 1 frt 50 kr.**

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 2 millió forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulánsabb visszafizetési feltételek mellett.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. **Alapittatott 1863. évben.** Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig **1.600,000 frt.** Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra **300 frttól 10,00 frtig.**

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; Európai osztály: Berlin, Leipzigerplatz 12. (a társaság saját házában). Nem kölcsönös.
1899. végén érvényben levő biztositások: 355 millió korona.
" " tényleges vagyon: 111 " "
" " tiszta fölösleg biztositottak javára 7½ " "
Ingyen háboru-biztositás. Magyarországi vezérképviselőség **Budapest VII., Erzsébetkörut 50. sz.**

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, szeptember 23.

Mig egyrészről délnyugaton a magas nyomás ujból erősödött a biscayai öböl felett, addig az északi depresszió tegnapi helyén vesztegel, a maximum pedig, amely tegnap hazánk felett záródott, ma keletebbre vonult és kiterjeszkedett. Az idő Európában szórványosan esős; viharos szelek fujnak Anglia nyugati szélén és az észak-német partokon.

A hőmérséklet eloszlása nem változott.

Hazánkban az idő a tengerpartot kivéve derült és száraz volt s ma reggel is még az ország keleti felében és déli részein teljesen felhőtlen és száraz, mig a délelőtti órákban az esőzés délnyugat felől terjeszkedőben van.

Kilátás: Hüvös és esős idő várható.

Vizállás.

		szept. 23. méter	szept. 22. méter			szept. 23. méter	szept. 22. méter
Inn	Schärding	2.55	2.60	Tisza	M.-Sziget	0.78	0.58
Duna	Passau	3.95	4.32	"	Tekeháza	0.56	0.50
"	Linz	1.75	2.15	"	V.-Namény	1.74	1.54
"	Bécs	2.50	3.24	"	Tokaj	1.73	1.98
"	Pozsony	5.46	5.40	"	Tisza-Füred	2.50	2.84
"	Komárom	6.22	6.05	"	Szolnok	2.98	3.20
"	Budapest	6.54	6.68	"	Csongrád	3.42	3.63
"	Paks	6.69	5.92	"	Szeged	3.86	4.01
"	Mohács	6.45	6.23	"	Török-Becse	2.99	2.98
"	Gombos	4.32	5.09	"	Titel	3.78	3.68
"	Ujvidék	3.97	3.75	Ondova	Bártfa	0.48	0.51
"	Pancsova	2.88	2.70	Topolya	Hoór	0.60	0.62
"	Orsova	3.13	3.12	Bodrog	Zemplén	2.17	1.80
Morva	Magyarfalva	1.95	2.24	Sajó	Zsolca	1.86	1.90
Vág	Zsolna	0.80	1.06	Hernád	H.-Németi	0.46	0.53
"	Trencsén	0.70	0.76	Berettyó	Margita	0.50	0.44
"	Szered	0.94	0.96	"	B.-Ujfalu	0.12	0.06
Rába	Sz.-Gotthárd	0.16	0.10	Körös	Csucsa	0.—	0.10
"	Sárvár	0.43	0.35	"	N.-Várad	0.—	0.—
"	Győr	5.52	5.85	"	Belényes	0.60	0.62
Dráva	Pettau	1.15	1.10	"	Tenke	0.32	0.40
"	Zákány	0.42	0.10	"	Gurahonc	0.48	0.50
"	Barcs	0.62	0.56	"	Borosjenő	0.32	0.42
"	Eszék	2.52	2.32	"	Békés	1.74	2.30
Mura	M.-Szerdah.	0.—	0.—	"	Gyoma	2.72	3.32
Száva	Zágráb	1.30	0.72	Maros	Gy.-Fehérvár	0.63	0.70
"	Sziszek	1.04	1.70	"	Branyicska	1.18	1.52
"	Mitrovica	3.24	3.24	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.50	0.57	"	Arad	0.04	0.14
"	Szatmár	1.38	1.47	"	Makó	1.56	1.82
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	0.93	1.02
Latorca	Munkács	0.28	0.56	Béga	Kiszető	1.00	1.00
Laborca	Homonna	0.—	0.10	"	Temesvár	0.32	0.42
Ung	Ungvár	0.—	0.—	"	Becskerek	0.68	0.43

GŐZEKE.

Egy használt, jól javitott gőzeke-szerelvény, Fowler kétgép-rendszere, jutányos áron eladó. Érdeklődők sziveskedjenek alanti czimhez fordulni:

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföld.

Káros hamisitások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Törvényesen védve.

Szépség gazdagság!!

Csakis ezen véljegyvel valódi.

Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállitónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakitó fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. — A ráncokat és redőket kisimitja, a káros szépitőszerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal szint kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilett-viz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkint 1 frt 50 krért és a **„Savon-Ravissante"** kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krért.

Központi raktár: ROSA SCHAFFER, Bécs, I., Graben 14. szám.

Katona puskamüvesek altal kipróbált.

REVOLVEREKET és FEGYVEREKET

ajánlunk.

Lefaucheux

7m/m	9m/m	12m/m
2.—	3.—	4.—

Angol buldog

7m/m	9m/m	12m/m
3.—	4.—	5.—

Revolver börtáska 1.—, 1·50, 2.—

Vidéki szétküldés naponta utánvét mellett. Képes árjegyzéket revolverek fegyverek, lőszerek és vadászfelszerelésekről kivánságra ingyen és bérmentve küldünk.

Tiller Mór és Társa
cász. és kir. udvari egyenruha szállitók
Budapest, Károly-laktanya.

Most jelent meg!

Második bővitett kiadásban, csinos kiállitásban és tetszetős alakban

„MIRJAM"

Irta:

Dr. KISS ARNOLD

vesznrémi főrabbi.

Remek nyelvezettel nők számára irott magyar nyelvü zsidó

Imádságos Könyv.

ARA: Vászonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrkötés 3 frt 50 kr. Csontutánzatu díszes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrkötés 6 frt.

Kapható

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18. szám.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a

SPIRITIZMUS,

mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megujuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.

Magyarországon a következő müvek jelentek meg és részben leszállitott áron kaphatók:

TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
„ „ Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.

HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. **Ujdonság!!** 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hirneves iró rejlik).

NÉREI ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kisérletezéséről. Ára 30 kr.

ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó **családi kört** megalakitani? Ara 1 frt 20 kr.

Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvostanár, a legnagyobb szkeptikus spiritualiszta? Közli B. Mikos János. Ára **60 kr.**

Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett

Szilágyi Béla könyvkereskedésében és antiquariumában **Budapesten, IV., Károly-körut 26. szám.**

Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza", melyből az uj kiadás **sajtó alatt van,** kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Keleti SZŐNYEGEK

I. m. SMYRNA- és PERZSIAI,

a legnagyobb választék minden nagyságban.

Függönyök és belföldi szőnyegek

valamint minden e szakmába vágó cikkek gyári raktára.

Kitünő minőség mellett a legjutányosabb árak.

ZACCHIRI N. ÉS G.

IV., Mária Valéria-utca 5. sz.

Salamon Odön

Kocsinés Gyalog

(Szatirikus társadalmi rajzok)

czimü könyve megjelent

második kiadásban.

Ára: 1 forint.

Megrendelhető a

Budapesti Napló

kiadóhivatalában

Budapest, József-körut 18.

Eppen most jelent meg!

Peterdi Sándor:

Jefte leányai

Bolti ára 1 frt.

és egyéb

ELBESZÉLÉSEK.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában

József-körut 18. sz.

Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv

Szegedi uj szakácskönyv legujabb (4.) bővitett kiadásirta: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett.

csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában.

József-körut 18.

Kávé és Tea

Fiuméból.

most érkezett idei termés. — Szétküldés közvetlen a tengeri hajóról.

A legjobb keverékkek.

I zsák 2 kgr. Salvador-kávé	5.—
I zsák 2 kgr. Rió lave gyöngy kávé	
I zsák 2 kgr. Szultán Mocca-kávé	5.80
I zsák 2 kgr. Aranyjávakávé feregtől rágot	
I zsák 2 kgr. Kuba-kávé	5.94
I zsák 2 kgr. Portorico gyöngykávé	
I zsák 2 kgr. Neligherry-kávé	6.60
I zsák 2 kgr. Kékjáva gyöngykávé	
I zsák 2 kgr. Ceylon-kávé	6.80
I zsák 2 kgr. Menado-kávé	

A kávéhoz csomagolható

I doboz 1/4 kgr. legfin. Császár keverék.-tea	1.60
I doboz 1/4 kgr. legfin. Orosz karaván-tea	1.29
I doboz 1/4 kgr. legfin. Csász. kev.t örm.-tea	—.85
I Demijohn 4 liter Király-rum	7.80

Az árak elvámolva, bérmentve és csomagolva minden más költség nélkül értendők, 25 kgr. vételnél vasuton szállitva minden kiló 10 krral olcsóbb. Árlapot ingyen küld

Fratelli Deisinger

Fiume.

BUTOR

jó, szolid kivitelben,

előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára

VII. ker. Erzsébet-körut 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen [illegible]

Zálogházi

cédulákat veszek.

Eladok

13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, haltálakat, ftálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frttól kezdve, dus választék mindennemü ezüst müvtvös tárgyakban, **arany férfilánczok** kőlöggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyürük 2 frt 40 krtól, tula remontoir órák 6 frt.

Grünberger Armin Béla

örökösei Budapesten, IV., Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbazár.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Édes csemegeszőllő

directe telepemről szállitva, keverve a legf. fajokat egy 5 kilós postakosár bárhova 1 frt 50. Gelérthegyi őszi barack egy postakosár 3 frt. Édes zöld füge egy postakosár . . . . . 2 frt. 5 kilós postakosár csemege almá 1 frt 30.

Rendelmények, a jól megérkezésért garantia mellett szállittatnak, mivel telepemen arra szakavatott emberek csomagolnak.

Rendelmények budapesti központba intézendők. Viszonteladóknak tetemes árengedmény.

Frommer Elemér

Budapest, váci-körut 30.

Ritka vételtel! Raktáromat felhagyása miatt eladok még soha sem kinált csak

3 frt 40 krért

1 prima uri remontoir-óra 3 évi jótállással, szép ujaranyláncczal, 1 pár kézelőgomb simili-arany, 1 finom aranyozott gyürü, 1 nyakkendőtü drágakőutánzattal, 1 csinos nyaktü, 1 egészségi szivarszipka, elegáns zsebirószer, 1 finom nickel-dohánytárcza és **ajándékba** 1 pár nagyon finom ezüstbuton. Ugyanez a kiváló gyüjtemény div. oxidált acélórával uraknak vagy hölgyeknek **5 frt 10 kr.** utánvéttel. **Jos. Kessler gyári raktárában Bécs, IX., Porzellangasse 18.** Valamennyi áru valódi, nemtetsző vagy kicseréltetik, vagy a pénz visszaadatik. **A ki nem vesz, önmagát kárositja.**

Hyacinthen (jetzt zu pflanzen!) Prachtsortimente v. 10 Sort. f. Töpfe 3,— Mk., f. Gläser 4,— Mk., empfiehlt als Specialität: **Hyacinthen-Huck, Erfurt** (Kultur-Anleitung gratis.)

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcson ad

KÖVÁRY ÁRMIN

bank- és váltóüzlete osztálysorsjáték-főraktára. IV. ker. Ferenciek-tere Gróf Dzieráky-palota.

Magy. kir. államvasutak. Igazgatóság.
83889. szám.
99.

Árlejtési hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a vonatnai mentén levő állomásai helyiségekben, fütőházakban, mühelyekben, szertárakban és egyebütt elhelyezett hordozható ugyszintén a helyhez kötött (vágány, szekér stb.) alább felsorolt mérlegek fenntartása időszakos (negyedéveskénti) megvizsgálása esetről-esetre szükséges javitása és a mérleghitelesités közvetitése iránt árlejtést hirdet.

Jelen árlejtés keretébe tartozik:

352	drb hordozható	Schember-féle
130	„ helyhez kötött	
345	„ hordozható	Fuchs-féle
36	„ helyhez kötött	
272	„ hordozható	egyébb gyártmányu, d
43	„ helyhez kötött	nem Farisbanks rendszer
összesen tehát		970 drb hordozható és
		172 „ helyhez kötött mérleg.

Az összes mérlegek időszakos megvizsgálása é a hordozható mérlegek javitások kivéve az (erőszakos rongálások helyreállitását) átalány összegér lesz ajánlattevő által teljesitendő, mig ellenben a hordozható mérlegek erőszakos rongálásainnk helyreállitási költségei, a helyhez kötött mérlegek javitási költségei az ezen mérlegek javitása és hitelesitése céljából a helyszinéte küldendő szerelők napibéreivel valamint az összes mérlegeknek javitás utáni hitelesitésére a mérsékhiteldsitő hivatalnak fizetendő illetékekkel együtt fognak megtéritettetni.

Ajánlattevő alkalmazottai részére egy II. oszt. és öt III. oszt. évi szabadjegy adatik ki, a azerszámok anyagok mérlegek és mérleg alkatrészek pedig díjmentesen szállittatnak.

Azzal az ajánlattevővel, kinek ajánlata elfogadtatik, szerződés fog köttetni. E szerződés részletes határozmányai alulirt igazgatóság forgalmi szakosztályában (Andrássy-ut 73. sz., II. em., 61. ajtó) a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A szerződés határozmányainak elfogadása irásbeli kötelezettséget kifejező és évi átalányösszeget kitüntető, valamint a helyhez kötött hidmérlegek javitására kiküldendő szerelők napibéreire vonatkozó egységárakat kitüntető és az erőszakos törés vagy erőhatalom (vis major) folytán megrongált hordozható mérlegekre vonatkozó kg.-kénti egységárat kitüntető ajánlatok f. évi szeptember hó 30-án d. e. 10 óráig az igazgatóság forgalmi (A. IV.) szakosztályához nyujtandók be.

Budapest, 1899. évi szeptember hó 31-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-franczió kötelék.

(Dijkedvezmények az 1900-iki párisi világkiállitás alkalmából:)

F. évi szeptember hó 15-ével „Ausztria és Magyarországból, továbbá azon tul fekvő államokból, valamint Bosznia és Hercegovinából az 1900-ki világkiállitásra Párisba vagy viszont szállitandó tárgyakra nézve engedélyezett szállitási dijkedvezményeket tartalmazó összeállitás" czimü füzet jelent meg. Ezen füzet a fel- és leadó vasutak igazgatóságainál példányonkint 10 kr. = 20 fillérért kapható.

Budapest, 1899. év szeptember havában.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.

Kukuska.

Lirai dráma 3 felvonásban, 4 képben. Zenéjét szerzette **Lehár** Ferenc. Szövegét irta Falzari Félix. Forditotta Várady Sándor.

Személyek:

Szergéj'	Ney D.	I.		Kertész
Annuska	Kaczér	II.		Zolnay
Alexéj	Arányi	III.	számüzött	Szabó
Szasa) pusztai	Beck	IV.		Nyiregyházi
Djerid) kirgizek	Várady	V.		Pokorny
I.) halász	Juhász	I.		Kiss
II.)	Ney B.	II.	kozák	Ney B.
Pimen	Hegedüs	III.		Kárpát
Punin	Szalay	Katinka		Berts
Raisza	R. Hilgermann	Parasztleány		Bakonyi I.
Nikolajev	Mihályi	Katona		Strósz
Az uzloni sztaroszt	Szendrői			

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.

Az ember tragédiája.

Drámai költemény, irta Madách Imre. Szinre alkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	* * *	Éva	Márkus
Rafael	Nagy	A szellem	Bakó
Gábor	Gerő L.	Rabszolga	Náday
Mihály	Paulayné	A császár	Szigeti
Lucifer	Gyenes	Arthur	Mihályfi
Ádám	Pálfi	Elitélt	Abonyi

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.

Délután 2½ órakor bérleten kivül, mérsékelt helyárakkal: Blaha Lujza asszony mint vendég.

A gyimesi vadvirág.

Az 1000 frtos dijjal jutalmazott népszinmü 3 felvonásban. Irta Géczy István.

Személyek:

Balánka János	Horváth	Magdolna	Blaha L.
A felesége	Izsóné	Plébános	Delli
Imre	Hidvégi	Törpe Csura	Szabó A.
Mária	Gazsi	Csuráné	M. Csatai
Fábiánné	Siposné	Marci	Ujvári
Gyurka	Vidor	Bigyó	Tollagi
Rab-Prezsmer	Lubinszki	Bigyóné	Borándi H

Este:

Toledad.

Operette 3 felvonásban. Irta Fabrice Carré. Forditották Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Edmond Audran.

Személyek:

Toledad	Küry Klára	Pitou	Ujvári
Maracona	Kreesányi S.	Marius	Delli
Antonio	Vidor	Mélie	Radványi
Lombard	Szirmai	Agatha	Eötvös Stefánia
Trippmann	Raskó	Sophie	S. Harmath I.
Báróné	Blaha Sárika	Diana	Szőllősi R.
Poulet	Kovács M.	Felicienne	Tallián Ida

Kezdete 7½ órakor.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.

Délután 3 órakor félhelyárakkal:

NIOBE.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Harry Paulton és E. A. Paulton. Forditotta: Szomahány István.

Személyek:

Niobe,	Harasztthy	Siloks Péter	Kazalicky
Dunn Péter	Hegedüs	Beatrice lánya	Nógrádi
Karolin	Hunyadi	Mifton Magda	Berzetei
Griffin Helén	Nikó L.	Mary szobalány	Munkácsi
Griffin Hetty	Varsányi	Innings	Fülöp Gábor
Griffin Kornél	Tapolczai		
Lord Hamilton	Balassa		

Este:

Utazás a válás körül.

Vigjáték 4 felv. Irta Hennequin.

Személyek:

Verdisson	Góth	Flouchenc.	Gál
Lucienne	Lánczy I.	Clérambois	Szerémy
Evangeline	Rostagni.	Pigeon	Bárdi

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.

Délután 2½ órakor, mérsékelt helyárakkal:

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Gombaszögi
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyossy	Radványi	Molnár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsahegyi
Mici	Ráskai	Horkay	Füredi
Terka	Galambos	Sándorffy	Szilágyi

Este:

L. Komáromi Mariska asszony felléptével.

A bolond.

Énekes legenda 3 felvonásban, egy nyilt változással Malonyay Dezső meséjéből irta: Rákosi Jenő. Zenéjét szerzette: Szabados Béla.

Személyek:

Deli lovag	Beöthy	Böngér	Rózsahegyi
Pimpó	Szilágyi	Csudamér	Odry Zuárd
Piroska	Serlegi	Dirigó	Boross
Fehérke	Rózsa	Bimbó	Sziklai
Kékike	Bilkei	Bimbilla	L. Komáromi M.
Ellák	Kalmár	Földesasszony	Varga

Kezdete 7½ órakor.

EURÓPA kávéház V., Ferenc József-tér 5. (Mérleg-utca sarkán).

Naponta első rendő hires zenekarok hangversenye. — Hideg buffet Idegenek találkozó helye. — Egész éjjel nyitva.

Szomory és Landauer, kávéházi tulajdonosok.

Budapest kávéház Andrássy-ut 27. sz.

Ma és minden este **Rácz Laci**, Rácz Pali 36-ik fia zenekarának **Hangversenye.**

„Páris" szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 frttól felj. Fürdőszobák és villamvilágitás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachusz-pince, látványosság.

Ehm János éttermei a Nemzeti Szinház épületében **(azelőtt Szikszay Ferenc).**

Ma és mindennap Banda Marci és fiai kedvelt zenekara hangversenyez. Szinház után friss étlap.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarok.

Hetenkint kétszer nagy katona-hangverseny,

Szabad bemenet. Kezdete 7 órakor. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgálat.

Orient szálloda és kávéház

Kerepesi-ut 42. szám.

Ma és minden este Csóka József hires zenekara hangversenye.

Foltin Antal tulajdonos.

Veres Sándor népdal énekes (a M. kir. opera volt tagja) 26 tagból álló magyar daltársulatával naponta a

WEKERLE kávéházban

hangversenyez. A zenekiséretet Hegedüs Gyula közkedvelt zenekara szolgáltatja. Szabad bemenet.

Putzer György pince-éttermei ujonnan átalakitva és kitünően ventilálva. Deák Ferenc-tér.

Naponta a honvédzenekarból átalakk — hangversenye.

Szinház után friss étlap.

MIAKITS M. bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz, az URANIA szinház mellett, Kerepesi ut 19., a Népszinház és Nemzeti szinház között. Kitünő magyar konyha. — Saját termésü tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgálat. — Mérsékelt árak.

Napouta friss bajor és udvari sörök csapolása.

Szinház után friss konyha. — Mindennap zeneestély.

Gfelner József éttermei „a sashoz"

VIII., József- és Rökk Szilárd-utcák sarkán.

Részvény-, udvari és dupla márciusi sör, kitünő konyha, asztali- és csemegeborok, palacksörök, külön termek lakodalmak és zártkörü társaságok részére.

Margithid-kávéház Lipót-körut 2. szám. Ma és minden este nagy zenehangverseny BALOGH LAJOS és Dobroni Géza vezetése alatt.

Silberer Ede, kávés.

„Union-Szálloda"

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitünő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világitás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározóterem 450 □ mtr. — Olvasóterem.

Kávé! Németh Viktor Budapest, VIII., József-körut 44/BN. Szállit bárhova bármentve 4½ kg. gyöngy vagy honduras kávét 6 frt 30 krért, 4½ kg. afr. mocca vagy jáva kávét 6 frt 25 krért. — A postacsomag esetleg vegyes fajokból is összeállitható.

Kerékpár-iskola,

a legnagyobb és legelegánsabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve, (1000 □ m.)

Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

Horváth Ferenc és Társa

palack. bornagykereskedése VI. ker., Teréz-körut 7. (Az Abbázia-kávéházzal szemben.)

Kiváló magyar fajborok, cognac és francia pezsgők, vörös gyógyborok, különlegességek raktára.

Münchení val. Tschorr malátasör,

valamint DREHER-féle koronasör

mindenütt kapható.

Szétküldés minden irányban. Dijmentes házhoz szállitás.

A Kőbányai Király Sörfőző

részvénytársaság tekintetes igazgatóságának

BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

A Kőbányai Királysörfőző részvénytársaság által gyártott és forgalomba hozott, ugynevezett **„Góliát"** *malátasörnek már több mint egy éve állandó fogyasztója lévén, azt tapasztalom, hogy ezen sörgyártmány nemcsak kellemes italul szolgál, de nálam üditő és gyógyhatásunak is bizonyult, mert az emésztést és anyagcserét telemesen elömozditja, s a gyomor és bélhurutos bántalmamat hathatósan mérsékli.*

Jász-Kisér, 1899. aug 20. **Barócs János.**

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint sajáit készitmények, melyek zenemüvészek által a zene gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében,

Budapest, Váci-körut 21. sz.

Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

Teljes gazdasági- és iparvasutak berendezése, kéz-, ló-, gőz- vagy villamos üzemre.

Sikló-, függő- vagy sodrony-**kötélpályák** szab. rendszer szerint.

Szab. gőzcsapágyak 50% vonóerő- és kenőanyag megtakaritással.

ROESSEMANN ÉS KÜHNEMANN KOPPEL ARTHUR-FÉLE VASUTAK.

BUDAPEST, VI., Külső Váci-ut 79.

Mozdonyok, mozdonyjavitások. Billenő-, tégla-, bánya- és személykocsik. Váltók, kerékpárok, forditókorongok, sinek, vágányok, sinkapcsoló szerek. Teljes vasuti berendezések bérbeadása.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz

reklamációkat,

megszerez **tüleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominke János** v. cs. kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Magyar kard- és francia vitőr-vivás

Boczvölgyi Vizy Károly, Lónyay-utca 7. sz. alatti legnagyobb kényelemmel berendezett földszinti vivótermében az oktatás szeptember 1-től kezdetét vette.

Vivó-leckék és szabad-mérkőzésekre való előkészitő órák a nap bármely szakában adatnak.

A dijak egyetemi polgárok és társas csoportok részére mérsékeltek.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT

MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyuttal

Legkellemesebb üditő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-kben is.

Szinházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.
a Krisztinavárosban.
Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.
Délután 3 órakor félhelyárakkal:
Magdolna.
Paraszt tragédia 5 felvonásban
Este:
Szökött katona.
Eredeti népszinmü dalokkal és tánccal 3 szakaszban. Irta Szigligeti Ede.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.
Délután 1/24 órakor félhelyárakkal:
A haramiák.
Szomorujáték 5 felvonásban.
Este:
Német József és Ujvári Károly urak, a Népszinház tagjai közreműködéseivel:
A peleskei notárus.
Eredeti énekes bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.
Ó-Budán.
Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.
Délután 3 órakor rendes helyárakkal.
A cigány.
Eredeti énekes népszinmü 3 felvonásban.
Este:
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Dávidsohn Emánuel
Személyek:

Monaoch,	Radó S.	Ábigail	Kápolnai
Sulamit	Kövessynó	Zigitang	Tukoray
Absolon	Erczkövy	Ezriel	Tarján

Kezdete 7 1/2 órakor.

DALOS SZINHÁZ.
Vasárnap, 1899. évi szeptember hó 24-én.
Két előadás.
Eszter.
Bibliai melodráma 3 képben.
Irta Zöldi Márton, a zenésitett bibliai dalokat irta Mérei Andor, a zenét szerzette és összeállitotta Singer Nándor.
Kezdete 4 és 6 órakor.

Ős-Budavára.

Utolsó vasárnap. Nagy népünnepély.
8 előadás a nyilt szinpadokon 8
Délután 6 órakor és 10 órakor
Mirza Golem
perzsa akrob. csoportja élő tevékkel,
Belépődij délután 6 óráig 20 krajcár, azután 50 kr.
Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytőzsdékben kaphatók.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, bérlő.
Pénztárnyitás 7, — kezdete 8 órakor.
Csak még néhány napig fellépte az amerikai ének és táncosnőnek
La belle Miss Deyo
az ő uj szenzációs táncaiban, ugymint szenzációs jelenetében,
„Lepkeébredés."
A világhirü
Tom Belling
a „Dummer August" mint varázsparodista.
Mr. Fred Hermann
Az ered. Barrison nővérek, Olly-Joly, továbbá Bruder Martin énekes bohózat, Costa Károlytól, Teloni Paula k. a. és Sachs Oszkár ur a bécsi Raimund szinház tagjai mint vendégek, ugymint a nagy szeptemberi műsor.
A mulató villanyos világitása Wüste és Rupprecht cég által épült saját gépei által eszközöltetik.
Jegyek elővételben kaphatók **Weiss A.** nyag dohánytőzsdéjében Károly-körut 26.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. sz.
Die Champagnernymphe.
Leitner H.-tól.
9 órakor. Ezt megelőzi: **9 órakor.**
Csendélet az államfogházban.
Eredeti énekes bohózat.

300.000 kor. nyerhető:
1 drb 3%-os **Magyar jelzálogigérvénynyel.** Huzás okt. 25. Főnyeremény 100.000 kor. Ára 2 frt.
1 drb **Tisza-sorsjegy igérvénynyel.** Huzás október 1-én. Főnyeremény 200.000 korona. Ára 3 frt 50 kr. A kettő együtt csak 5 forint.
kapható
BEIFELD JÓZSEF
bankházában Károly-körut 1. sz.
az összeg előleges beküldése mellett.

CIRCUS HENRIK

Igazgató és tulajdonos Kosztka Henrik
a városligeti állatkertben.
Ma vasárnap szeptember 24-én,
2 nagy diszelőadás 2
délután 4 órakor és este 7 és fél órakor. Mindkét előadásban föllépnek a **4 The Noisetts** a világ legjobb mükerékpárosai. A délutáni előadás befejezéséül **Mazeppa,** az esti előadásban a nagy látványos némajáték
A szerencsevadászat
előadása több mint 200 személy által. Rendezi és betanitotta Henry igazgató.
Holnap hétfőn este fél 8 órakor nagy előadás. Szinrekerül
A szerencsevadászat.

Homlokzat-festék-gyár
Első cs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120.
(Saját házában.)
Kitüntetve aranyérmekkel.
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. — E homlokzatfestékek, melyek mészben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól felfelé szállittatnak és ami a festék szürtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Megnyitási jelentés.

Van szerencsém a t. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy Bérczi D. Sándor cégtől 12 évi tevékenység után kiléptem és Budapest, Kerepesi-ut 17. sz. a.
Preisach G. Gusztáv és Tsa
törv. bejegyzett cég alatt egy **kézimunka** ipar, himzőminta előnyomdát, himzőanyag-raktárt és rajzmütermet nyitottam.
Pontos kiszolgálásról biztositva, a t. hölgyközönség b. támogatását kérve, maradtam
Kiváló tisztelettel
Preisach G. Gusztáv és tsa.

MEIDINGER kályhagyár

Ehrlich J. és H.
Budapest—Bécs.
BUDAPEST, IX., Lónyai-utca 15
Eredeti Meidinger rendszerü töltő, szabályozó és szellőző, valamint uj szerkezetü, kizárólag fafütés kályhák.
„Ideal" kiz. szab. szabályozó, töltő és főzőkályhák.
Szabad. Siemang-Ehrlich-féle kaszárnyakályhák. Uj szerkezetü Meidinger Calorifères-ek cserépburkolattal.
Központi légfütések és szellőzők.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzen. Késpes mértékvételi utasitás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállitónál, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák ujra beeseréltetnek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

Deutsch F. Károly
legjobban ajánlja az uri közönségnek
ruhabérleti rendszerét.
Budapest, Andrássy-ut 1.

STANDARD életbiztositó-társaság

Edinburghban (Angolhon.)
Alapittatott 1825-ben.
Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

	Korona
Évi bevétel	28,000.000
Kiutalt nyereményrészek	150,000.000
Vagyon	222,000.000
Halálesetek folytán kifizetve	460,000.000

A **Standard** kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tőkésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés ingyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborubiztositás népfelkelők részére.
Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

Iskolai hegedük
3, 4, 5, 6 frt s feljebb, teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) 7, 8, 9, 10 frt s feljebb, valamint az összes iskolai és zenekari hangszerek, ugyszintén **harmoniumok iskolai** használatra a legjutányosabban szerezhetők be:
Sternberg Armin és Testv.
cs. és kir. udvari
hangszer-gyár,
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36. szám.
Külön zongoratermek Kossuth Lajos-u. 22., (Károly-körut sarkán) Zenepalota.
Képes árjegyzék ingyen, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kivántatik árjegyzék. Harmonikákról és zenélő-automatákról külön árjegyzék jelent meg.

Grötzner-féle Tarolin capsulák.
Specificum:
hólyagbántalmaknál, hugyesőfolyásnál.
Könnyü kényelmes, biztos gyógymód, minden fecskendezés nélkül.
1 doboz ára 3 korona.
Kapható
minden gyógyszertárakban
Főraktár Budapesten: Városi gyógyszertár, Városháztér

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk a **világhirü**
pilzeni polgári serfőzde
barátjait arra figyelmeztetni, hogy miután a pilzeni sör elnevezéssel sok visszaélés történt, a
pilzeni polgári serfőzde
alapittatott 1842.
„Pilzeni ősforrás"
cim alatt bejegyzett gyártmányait a budapesti piacon csakis a következő cégek árusitják eredeti minőségben: Petanovits József Thonet-udvar, Hoffmann J. Magyar Király szálloda, Ebner Ferenc Aréna-ut „a kéményseprőhöz", Rothstock Károly Ó-utca, Wampetits Mátyás Üllői-ut, Schmiedt Ferenc Buda, a Margithid mellett, Petz Ágoston Buda, Iskola-utca, Müller József Buda, Fő-utca.
Az Andrássy-uton
csakis
DRECHSLER BELA az Operával szemben.
PRINDL NÁNDOR Octogon-tér.
vendéglőiben.
Mezey és Társa
a Pilzeni Polgári serfőzde vezérképviselői.

További tudnivalóságért:
iró- és másoló-tinták.
Vizmentesitő
borkenőcs.
Szab. talpóvószer
„Vandol"
Fémtisztitó pasztа és ezüst- és arany-tisztitó szappan.
Bőrlakk.
Löszerszám-pasztа.
Fegyver- és pata-zsir.

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak
Fernolendt-féle cipőfénymázat
világos lábbelinek csak
Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.
Mindenütt kapható.
Cs. k. szab. gyár alap. 1832. Bécsben.
Gyári raktár:
Bécs I. Schulerstr. 21.
A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre:
St. Fernolendt.

Magyar ipar.

Fütőkályhákat, takaréktüzhelyeket

szállít a legjobb minőségben jótállás mellett

EHRLICH G. GUSZTÁV

magyar kályhagyára Budapesten.

Meidinger-kályhákat,
Fekete fényezett acéllemez köpenynyel vagy különféle színre zománczozott köpenynyel, díszesen alapzattal a legdiszesebb kivitelben.

Szabályozó fütőkályhákat
acél vaslemez-burkolattal és tűzszilárd betéttel, jótállással.

Szabályozható kályhákat fafütésre.
„Ehrlich-féle" kávéház és vendéglő részére alkalmazható kályhákat.

Gyár: VII., Fegarasi-út 6.
Telefon 62—21.

Asztaltüzhelyeket
a legtartósabb és el nem pusztítható zománcburkolattal minden színben és szép kivitelben. — „Ehrlich-féle" uj

Asztaltüzhelyeket
rocs oldalfalakkal vaslemezből.

Takaréktüzhelyeket
erős anyagból készítve, szép kivitelben és olcsó árak mellett.

Szelelő-rácsokat.
Mintaraktár: VII., Dohány-u. 1.2
Telefon 60—08.

464. sz. 1899.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az aldunai m. kir. hajózási hatóság hajózási szolgálati ágánál alkalmazott végrehajtó közegek és a hajósszemélyzet részére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ő Nagyméltóságának folyó évi szeptember hó 4-én 49118. sz. a. kelt magas rendeletével kiadott „Egyenruházati szabályzat" szerint megállapitott egyenruházati cikkek szállitására ezennel nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. — A folyó évben 45—50 személy részére szabályszerinti teljes egyenruházat lesz szállitandó s a szerződés 5 évi időtartamra lesz megkötve.

A kik ezen egyenruházati cikkek szállitását elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy 50 kr. bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat **folyó évi szeptember hó 30-ának délelőtti 10 óráig** az aldunai m. kir. hajózási hatóság általános igazgatási osztályában Orsován nyujtsák be.

Az ajánlati és a szerződésminta és az egyenruházati szabályzat, valamint egyéb feltételek nevezett hatóságnál a hivatalos órák idejében betekinthetők.

Orsován, 1899. évi szeptember hó 13-án.

Aldunai m. kir. hajózási hatóság.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztositottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1898. évi üzleti jelentésből:

Aktivák összege	1.099	millió korona
Évi bevétel	227	„ „
1898-ban a biztositottaknak kifizetetett	107	„ „
1898-ban kötött uj üzletek összege	760	„ „
Tiszta fölösleg 1898. végén	132	„ „

Az 1898-ban a biztositottaknak kifizetett nyereményosztalékok összege **14 millió koronára rugott.**

A New-York a müvelt világ összes országaiban bir fiókokkal.

Referenciák Magyarországon:

Magyar Általános Hitelbank.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körut 9—11., New-York palota.

Emke Daloskönyvek.

Szerkesztette: Deák Gerő.

Négyszólamu vegyes karok gyüjteménye.
Tartalma: Imák és fohászok, 16 dal. Gyászhangok 5 dal. Nemzeti dalok, 13 dal. Népdal-egyveleget. 12 dal. Vegyes dalok 15 dal. Indulók, 7 dal. — Összesen tehát 71 négyszól. (hangjegyes) oly dalszerzemény, melyek legtöbbje e gyüjteményben jelenik meg először.
Ára füzve 1 frt 20 kr., diszkötésb. 2 frt.

Két és háromszólamu komoly és vig dalok gyüjteménye.
Tartalma: Imák és fohászok, 19 dal. Nemzeti dalok, 18 dal. Népdalok, 121 dal. Bordalok, 20 dal. Vegyes dalok 13 dal. Indulók, 8 dal.
Ára füzve 80 kr., diszkötésb. 1 frt 50 kr.

Kaphatók:
a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában. Budapest, József-körut 18. szám.

36 év óta fennálló szőnyegraktárunk

teljes feloszlatása következtében

hatóságilag engedélyezett

szőnyeg végeladás.

Óriási szőnyegraktárunk

végleges eladása szabott szenzációs árakon. — Az eladás csak készpénzfizetés mellett történik.

TOTTIS és KREN

IV., Bécsi-utca 1. sz. Hajó-utca sarkán.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles és köszönnyel folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyesőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor, volt csász. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyesőtakár (tripper) és hugyesőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitució.

SPECIALISTA

sérvkötőkben!

Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötője a legujabb szerkezettel elismerve a legtökéletesebbnek ezen genreben. Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást s megfelel a legmagasabb követelményeknek!

Árak: Egyoldalu 6 frt. Ketoldalu 12 frt.

Meg nem felelő kicseréltetik.

Képes árjegyzéket diskréczióval küld a gyár.

Keleti J.,
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 17.

Kinek van szeplője?

vagy bármi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a **világhirü**

SERAIL ARCKENOCSHÖZ,

mely nemcsak eltávolit mindenféle bőrtisztátalanságot, hanem az arcbőrt vakitó fehérré, tisztává és üdévé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

ROZSNYAY MATYÁS gyógyszerész Aradon.

Őszül a haja??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely **nem festi** a hajat, hanem **a haj eredeti szinét** adja vissza. ✦ **Üvegje 1 forint.** ✦

Egyedül:

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában:
Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 „	1 iróasztal, 3 fiókos	16 „
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	125 „
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	170 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	38 „	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	60 „
2 ágy, magas, diófa, matt	38 „	1 garnitura selyem-behuzat	80 „
2 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	22 „	1 garnitura plüss-behuzat	95 „
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márványnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 „		

Nagy válazzték egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Leitersdorfer D. és Fia

FÉRFI SZABÓK

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 6. szám.

Elegáns és divatos kész felöltők, sakóöltözetek, télikabátok, városi bundák jutányos árak mellett adatnak el.

Külön osztály méret utáni rendelésekre.

Angol- és skót szövet-különlegességek.

Müvészies szabás. Elegáns kivitel. Jutányos árak.

Legszebb| Legjobb | Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	6.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifű fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	2.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	8.—
1 „ fodros atl. selyp. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
3 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyteritő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztokban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

A legkitünőbb minőségü valódi

FRANCIA GUMMI

és

halhólyag-különlegességek

(präservativ).

I. rendü minőség 3 drb 1 frt.
II. „ „ 6 „ 1 „
III. „ „ 12 „ 1 „

8 drbból álló mintagyüjtemény 1 frt.

Az Egy-forintos áruházban

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-u. 6. sz.
Az összeg és 20 kr. előzetes beküldése után bérmentve.

Ad 3006/1899. ügyszám.

Árlejtési hirdetmény.

A fenti ügyszám alatt felvett jegyzőkönyvben foglalt megkeresés folytán ezennel közhirré teszem, hogy a néhai Seffer pasa hagyatékából még visszamaradt különféle mütárgyak, ugymint képek, butorok, bronze árak és bronze csillárok f. évi szeptember hó 25-én délután 2 órakor helyben, Sziv-utca 16. sz. alatt az I. emeleten önkéntes árverésen közbenjöttöm mellett a legtöbbet igérőnek egyenkint, készpénzfizetés mellett, azonnali átvételre eladatni fognak.

Budapest, 1899. szeptember 22-én.

Gászner Béla, kir. közjegyző.

HEIM-fèle Meidinger-kályhák.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag jogosított

HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító.
Legjobb hirnevü cs. és kir. kiz. szab.
KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

eredeti minőségben csak gyári raktárunkban

BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA“ szabályozható-, töltő- és ventillációs kályhánkat kettős köpenynyel.

FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.

Központi légfütést egész épületek számára.

Szárito-készületek ipar- és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Fontos sérvbajosoknak.

SZENZACIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. *gummisérvkötő*. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pelották oly módon illeszthetők a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági öv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerűségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Török-ország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerűsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalué 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, hasköté, köldökkötő, irrigateur, mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátegyenestartó, légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopodiai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapittatott 1853.

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.

A címre ügyelni tessék.

OTTHON képes folyóirat.

Az alulirott szerkesztőségnek az a cél lebeg szeme előtt, hogy **páratlanul olcsó** és mégis gazdag tartalmu folyóirattal minden magyar embernek megadja a lehetőséget arra nézve, hogy járathasson egy minden izében magyar folyóiratot, mely neki szellemi táplálékot, nemes szórakozást nyujtson és ismeretetnek gyarapitását lehetővé tegye.

E szándék által vezéreltetve, oly hallatlanul olcsón szabtuk meg az

Otthon

előfizetési árát, hogy azt még a legkevésbé módos és a legszerényebb anyagi viszonyok között levő ember is járathatja. Mert főcélunk az, hogy legyen egy magyar folyóirat, melyet minden magyar család járathasson és melyben mindenki megtalálhassa szellemi szórakozását.

Egész évre 3 frtért adjuk bérmentve az OTTHON-t, vagyis **12 vastag kötet könyvet**

telve a legérdekesebb olvasmányokkal a legelső magyar iróktól, telve a legbájosabb képekkel a legelső magyar müvészektől.

12 vastag kötet: csupa elbeszélések, rajzok, versek, regények, ismeretterjesztő cikkek, bőséges Divatrovat, irodalmi és müvészi hirek.

12 vastag kötet, melyek magokban véve kis könyvtárt képeznek és melyek telve vannak szebbnél-szebb illusztrációkkal, aktuális rajzokkal és legujabb müvészi alkotásokkal.

12 vastag kötet, melyek a kitünő hirü Magyar Szalonnak képezik külön kiadását s melyek ennéfogva irodalmi és müvészi kitünőségeink munkáit tartalmazzák.

Nem képzelhetünk magyar családot, mely ne fogadná szivesen ezt a rendkivüli alkalmat és mely az Otthon diszes füzeteinek meg ne nyitná otthonát.

Hiszen ha csak egyetlen krajcárt megtakarit valaki naponta, már is fedezve van az Otthon előfizetési ára egy egész esztendőre.

E szerint 3 frt egész évi előfizetési árért kap az előfizető havonkint az Otthon folyóirat egy vastag kötetét, mindenkor a legaktuálisabb közleményekkel és képekkel, vagyis 1 évre 12 vastag kötetet. Hogy az előfizetést megkönnyitsük, elfogadunk

félévi és negyedévi előfizetéseket is

és pedig a félévi előfizetési ár 1 frt 50 kr, a negyedévi ár 80 kr.

Még csak azt akarjuk megjegyezni, hogy az Otthon tartalmának szerkesztésénél különösen nagy gondot forditunk, hogy azt a család minden tagja olvashassa és élvezhesse és irodalmi elveink kizárják az ugynevezett modern irányokat. Bizunk benne, hogy ezeknél a rendkivüli előnyös feltételeknél fogva minden magyar család előfizet az Otthon-ra és visszautasitja a külföldről beözönlő kétes hirü folyóiratokat, melyek eddig csak olcsóságukkal voltak képesek a magyar irodalmi termékekkel versenyezni.

Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy minden félreértés kikerülése végett az előfizetési pénzeket és megrendelési jegyet csakis a következő cim alatt küldjék:

az „Otthon“ kiadóhivatala Budapest, VIII., Rákoczy-tér II. szám,

mert csakis igy érhető el, hogy az előfizetési pénz rendeltetési helyére jusson

Tisztelettel

Az „Otthon“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kérjük ezt a megrendelési lapot lefejteni és egy levelező-lapra ráragasztani. A levelező-lapot méltóztassék igy cimezni: Az „Otthon“ kiadóhivatalának Budapest, VIII., Rákoczy-tér II.

B.

Megrendelési lap.

Ezennel megrendelem az OTTHON folyóiratot egy $\frac{\text{egész}}{\text{fél}}$ évre.

Az előfizetési árat $\frac{3 \text{ frt}}{1 \text{ frt } 50}$ kr. postautalványon küldöm az Önök cimére.

Aláirás:

Pontos cim:

u. p.

*) A meg nem felelő törültetik.

Reményi hegedü

tokkal, vonóval 7.—, 8.—, 10.—, 15.—, 20 frt és feljebb.

Reményi cselló 12.—, 15.—, 18.—, 20.—, 25.—, 30.— frt és feljebb.

Reményi cimbalmai

40.—, 50.—, 60.—, 80.—, 100.—, 120.—, 150.— frtól 500 frtig.

Reményi m. kir. szab. mühangszer ipartelepe

Budapest, Király-utca 44/1.

Legdusabb raktár az összes hangszerek és alkatrészeikben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

„Adria“

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság

Vezérügynöksége: HOFFMANN S. és V.

1899. szeptember havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. szept.
Fiume	Gibraltar[1], London	Zrinyi	1—10
„	Liverpool	Tyria C. L.	5—15
„	Rotterdam	Deák	5—15
„	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	5—15
„	Liverpool	Egyptian	5—15
„	Rouen*	Zichy	10—20
„	Liverpool	Algerian	15—25
„	Tanger[1], Pernamb. Bahia		
„	Rio de Janeiro, Santos*	Baross	23
„	Barcelona, Valencia*	Rákóczy	25
„	Antverpen	———	20—30
„	Algier[1], Glasgow*	Mátyás király	20—30
„	Hull, Newcastle o/T.	Draco	20—30
„	Liverpool	Saragossa C. L.	20—30
„	London	Sultana	20—30
„	Bordeaux*	Szent-László	25/II. 5/I.
„	Hamburg	Pergamon	„
„	Rotterdam, Antverpen	Stefánia	„

A *-gal jelölt viszonylatokban a gőzös Fiuméből kiindulva Triesztet is fogja érinteni.

[1] Ha a gőzös elindulása előtt 8 nappal Tanger, Algir vagy Gibraltar kikötőkbe elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőket nem érinteni.

Bécsi nők köszönhetik **szépségüket**

első sorban a *legkellemesebb, legkatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakitó fehér rántalan arcbőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulasztása *keserüség mellett* (*a pénz különben visszatérítése mellett*) szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, arcpirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főuraságok, müvészek* stb. használatában, a miről bizonyiltok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer hiteléhez és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves léte*, a mely idő alatt utánzatnak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerű fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 50 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér szinben 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal Özv. Dr. Rixné Vilma fiai-hoz (*Rix Antal és testvére*) czégnek, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 10.* fordulni. — *Vételnél csak ólomáros csomagokat tessék elfogadni.*

Budapesten főraktár TÖRÖK JÓZSEF-nél, Király-utca 12., továbbá Dr. EGGER LEO és EGGER J. uraknál, VI., Váci-körut 17. DETSINYI FRIGYES V., Marokkó-utca 2., NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

AZ „ANKER“

élet- és járadékbiztositó-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén	**65 millió forint**
Biztositási állomány 1898 végén	**243 millió forint**
Eddigi kifizetések	**103 millió forint**

A nyereményrészesüléssel biztositottak **A** osztalékterv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztositási dij 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) **1897, 1898 és 1899.** években az összes — az egész biztositási tartamon keresztül befizetett dijak **3%-a**, illetőleg az évi dijnak **9%, 12% és 15%-a** fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasitási és vegyes biztositások.

Mindennemü haláleseti, életeseti és járadékbiztositás.

Prospektussal és felvilágositással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

OLCSÓ KERITÉSEK! OLCSÓ KERITÉSEK!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerités-gyára

BUDAPESTEN, VIII. ker., Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállit: ***gép-*** és ***kézi-sodronyfonatokat, tüskés sodronyt, pánthazult: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőllők*** stb. keritésére ***olcsó árak*** mellett. ***Nyaraló-, park-*** és ***erkélyrácsokat,*** valamint csinos és erős kivitelü ***kapukat*** és ***ajtókat*** vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén diszes ***virágágy-*** és ***gyepkeritéseket*** és ***favédő-kosarakat.*** Továbbá: ***föld-*** és ***kavicsrostákat; szőllőbogyozó rostákat, magtárablakrostélyokat; ökörszájkosarakat, szikralogókat; gabonaválasztó-hengereket,*** valamint régi választóhengereknek ***uj sodronyköpennyel*** való ellátását. ***Rostaszöveteket*** és ***fonatokat szelelőrostákba.***

ÁRJEGYZÉKEK és KÖLTSÉGVETÉSEK INGYEN. Jutányos és pontos kiszolgalás.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!

GERŐ Ferenc előkészitő-iskolája az

egyéves önkéntességi képesitő vizsgára.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.

Ezen iskola előkészit ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbanhagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az *önkéntességi vizsgára.* Az uj kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 hóra terjed. —*Prospektus ingyen és bérmentve.*

Beiratás naponkint délután 4—7 óra között.

POLOSKÁK

akár festett, akár tapétázott lakásokban az én eljárásom szerint **gőzgéppel** jótállás mellett **tökéletesen** kiirtatnak. **Kis kézi gőzgép 2 frt.** Féregirtó-szer **poloskák** ellen 1 üveg 40, 75, 1.50 kr. **Svábok, muszkák, bolhák és molyok** ellen 20, 40 és 1 forint.

Ditrichstein Mór

VIII. ker., Nyár-utca 34.

Telefon 14—59. Alapittatott 1889.

Sneidig egyenruhákat

készit

BLUM SÁNDOR

Budapest,

Váci-utca 12. szám.

Keserüviz-forrás eladó.

A néhai **herceg Odescalchy Gyula** hagyatéki csődtömegéhez tartozó fejérmegyei, **alapi keserüvizforrás 1899. szeptember 29-én délelőtt 11 órakor** Alap községházánál, vasuti állomás Sárbogárd, birói árverésen el fog adatni. A forrásnak és a hozzátartozó földnek kikiáltási ára **1674 frt.** Bánatpénz 167 frt 40 kr.

A forrás vize Than Károly tanár, magyar tud. akadémiai tag vegyi analizise szerint sok konyhasót tartalmazó keserüviz, mely vegyi összetételére nézve a magyarországi keserüvizek közt egyedül áll és teljesen hasonló a világhirü **fried ichshalli** keserüvizhez.

Bővebb értesitést alulirt tömeggondnok ad, a ki kivánatra megküldi Than tanár ismertetésének egy példányát is.

Dr. Nagy Dezső ügyvéd,

Budapesten, VIII., József-körut 21.

---

6 arany, 18 ezüst-érem. 30 tiszteleti és elismerő-oklevél.

V.

Állatgyógy.-dietét. szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. 45 év óta a legtöbb istállóban használják étvygyhiány, rossz emésztés ellen, a tehétej javitása és a tejelőképesség szaporitása érdekében. 1/1 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

KWIZDA-féle

Erőtakarmány lovaknak és szarvasmarháknak. 1 doboz 5 porcióval 30 kr., 1 dácska 100 porcióval 6 frt, 1 dácska 50 porcióval 3 frt.

Kólika-pirulák lovaknak és szarvasmarháknak 1 szelence 1 frt 60 kr., 1 kéregpapirdoboz 60 kr.

Sertéspor állategész.-dietét. szer a hizlalás fokozására. Kis doboz 60 kr., nagy doboz 1 frt 20 kr.

Krezolin javitott kreolin. Legolcsóbb, oldatokban nem mérges fertőtlenitő szer, Métely, rüh, pók, tetvek, szájés körömvész alkalmával, megfertőztetett ruházat, betegszobák, marhaszállitó kocsik, vágóhidak tisztitására, elhullott marha, emésztőgödrök megtisztitására stb. Kiválóan alkalmas mindenféle állati élősdiek, bolhák, tetük stb. elpusztitására és a poloskák kiirtására a lakóhelyiségekből, 25 klgr. 16 frt, 10 klgr. 7 frt, 5 kilós postacsom. 3 frt 50 kr. Próbapalack 400 grammos 50 kr.

Szárnyaspor állategészség-dietét. szer mint eleségpótlók 1 csomag 50 kr.

Hashajtó-pirulák lovaknak (Physic.) 1 pléhdoboz 2 forint.

Giliszta-pirulák lovaknak 1 pléhdoboz 1 frt 60 kr., 1 kéregpapirdoboz 60 kr.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak a fenti védőjegygyel valódi minőségben kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban. — Főraktár:

Kwizda J. Ferenc

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító

ker. gyógyszerész, Korneuburg bei Wien mellett.

Dr. Brehmer gyógyintézete

tüdőbetegeknek

„Görbersdorfban Szilézia.“

Nyári és téli gyógymódban egyaránt világhirü sikerek

Főorvos dr. Schloessig Károly,

ezelőtt Strümpell tanár erlangeni klinikájának segéde.

Prospektusokat ingyen küld

a kezelőség.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszolatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Villámos fényfürdők. Elektromasszázs.

A legtökéletesebb gyógyitó eszközökkel van berendezve.

Viszkurák (Priesnitz, Kneipp és Winternitz szerint).

Dr. Palócz v. kórh. orvos, k. egészségt. tanár **intézete**

Budapest, Kerepesi-ut 10. (félemelet).

Rendelés 10—12-ig, 3—5-ig. Gyógykezelés egész napon át. Dijazás mérsékelt. Prospektus ingyen. Tagas és kényelmes gyógytermek. Külön férfi- és nőt-osztályok. **Kitünő eredmények még krónikus (idült) betegségeknél is.**

Gyógyimnasztika. Masszázs. Testegyenesitő.

Ugyanitt kapható:

„Népszerű orvosi tanácsadó“. Irta Dr. Palócz. Ára 3 korona.

Belégzés (inhalació). Villamozások mindennemü.

HANGSZEREK

direkt soksz. a kitüntetett **gyárból**

Müller József,

SCHÖNBACH (Csehország).

Jótállás, Visszavétel.

—

Nagy raktár:

solo-hegedükben, cellokban,

uj és régi mesterhangszerekben.

KATALOGUS INGYEN.

Régi hegedük és cellok fizetésképp elfogadtatnak.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitünő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Börgyógyász, bőrápolás, nemi- és hugyszervi bántalmak képesitett szakorvosa.

gyógyit gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy nőknél, mint férfiaknál mindennemü a **nemi betegségek és gyengeségi állapotok** elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletü bántalmakat, továbbá bárminő bőrbetegséget és szépségbibát a külföld által elismert legujabb kitünő módszereivel.

Lakik: **Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.**

Rendel: **délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.**

Külön várótermek hölgyek és urak részére.

Levelekre azonnali válasz.

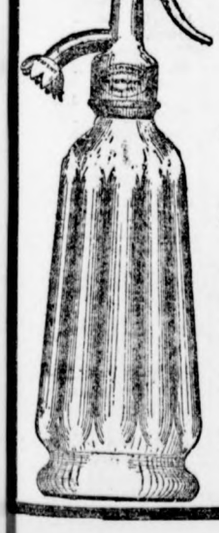

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.

Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.

Vizszürők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

Hygienikus, minden visszaélést kizáró

„UNICUM“ szyfonfejek

Ries és Berkovits szabadalma.

IDEAL

elsőrendü cseh szikvizüvegek.

RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:

Sarokelcsorbulás és piszoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb explosió-ellentállóképességgel birnak.

Legizlésesebb façon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg alja a fenti védjegygyel van ellátva.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Egger-t. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a penz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár. **Gyógyszertára „Nádor“-hoz**

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Minden szó egyszeri **beiktatása petit** betükből 2 kr. Cimmel **ellátott hirdetésekért** külön 30 kr. **kincstári** bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

ARPÓ HIRDETÉSEK
és
ELŐFIZETÉSEK
felvétetnek a
BUDAPESTI NAPLÓ
részére
a kiadóhivatalban
József-körut 18.,
valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáne, Andrássy-ut 38.

Szántó Mór tőzsdé-ében, Kecskeméti-utca 14.

Menyecske 24.
Panaszos levélkéjét részvéttel olvastam. Hogy kishitü volna, alig hiszem, legalább nem bizonyitotta még be — az igaz, hogy az ellenkezőjét sem! Remélem mire e sorokat olvasta, fájdalmai enyhülnek és megirhatja nekem mik a kérdések melyek válasz nélkül maradtak, ugy látszik eltévedt egy levélkéje. Jobbulást és minden jókat kiván
bolondja.

„Faust".
Csókollak édes Istenem! soká nem jösz még? 4976

Május 23.
Miért nem válaszolt a multkoriakra, 27 jött? választól függ további közlendőm. 2549

Parisien diplomé
ensoigne le français à trés-bas prix Adresse à l'expédition. 4970

Menyasszonyok! Vőlegények
A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni a kadlyok alól való felmentések kieszközlése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerübb tehát ugy a fővárosi, mint vidéki házasulandóknak az **„Országos Esketési Ügyvivőség"**-hez **VII., Kerepesi-ut 14.** fordulni, hol csekély dijért néhány nap alatt minden elvégeztetik

Teljes ellátást
különbejáratu utcai szobával előkelő izraelita családnál keres distingvált joghallgató. Ajánlatok „Harmadéves" jeligével ármegnevezéssel a kiadóhivatalba intézendők. 4974

Két órai ebéd!
Október elsejétől jó ebédkoszt kapható intelligens, keresztény, gyermektelen családnál, havi 12 forintért Aggteleki-utca 12. sz., II. emelet, ajtó 30. 4947

Szerény
igényü vigkedélyü izraelita okleveles nevelőnőt vagy gyermekkertésznőt keresek fiam mellé. A II. elemi osztály tantárgyaiból és zongorából tanitás megkivántatik. Bizonyitványnyal ellátott ajánlatok Berger Mór Szeged, Horváth Mihály-utca 1. alá küldendők. 4975

Butorok
háló- és ebédlőberendezések jutányos áron kaphatók Dohány-utca 39. Zelikovics S. asztalosmesternél. 4973

Cimbalomművésznő hazatérve külföldi hangversenyutjáról, alapos oktatásra ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 4978

Üzlethelyiség
IV. kerület, Egyetem-utcában, esetleg berendezéssel november elsejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2548

Butor
faragott hálószoba, ebédlő kredenc, divány, asztal, székek olcsón eladó Kertész-utca 18., ajtó 2. 4972

November 1-re
keresek egy 3 szoba, fürdő, előszoba és egyéb hozzátartozókkal a VIII. kerületben, uj épületben lakást. Ajánlatokat a lakbér jelölésével „Lakás" cimen e laphoz kérek. 2550

Nevelőnőket,
gyermekkertésznőket, bonneokat a leglelkiismeretesebben ajánl és elhelyez **Toborfy Lajosné** Budapesten. Andrássy-ut 79. 4980

Elveszett index.
Gróf Teleky Domokos névre szóló index 22-én a József-utca és Kálvin-tér között elveszett. A megtaláló sziveskedjék azt Reáltanoda-utca 5. földszint 1. alá elvinni, hol 10 frt jutalmat kap. 4979

Remington gépirónők, kizárólag olyanok, kik egyuttal **gyakorlott magyar vagy német gyorsirónők, azonnali alkalmazást nyernek** helybeli **elsőrangu intézeteknél és cégeknél. Irásos ajánlatok személyesen** benyujtandók esténként 6—8 között **Glogowski és Társánál, V., Erzsébet-tér 16.** 2552

Ügynökök
kerestetnek uj találmány forgalomba hozatalához. Cim a kiadóban. 4977

Földbirtokosok
és háztulajdonosoknak olcsó jelzálogkölcsönöket földbirtokra, házra, az érték háromnegyed erejéig, váltókölcsönök titoktartás melletti olcsó leszámitolását, birtokok, házak, gabonaneműek (minta beküldendő) előnyös, gyors eladását, vételét, birtokok kedvező parcellázását, utbaigazitásokat jelzálog és életbiztositásoknál, (a birtokos halálával az adósság megszünik.) Tőzsdei megbizásokat leggyorsabban, legszolidabban eszközöl Lukács Emil, Kerepesi-ut 68. Értekezhető 1—3-ig. Semminemü előleges költség. Mindenkinek válaszoltatik. Válaszbélyeget mellékelni szükségtelen. Prospektusokat ingyen. 2551

Méz.
Legfinomabb, pergetett, 5 kilós postacsomag 2 frt 80 kr., hóforhéz lépes-méz postacsomag bérmentve 4 frt 80 kr. Megrendelhető Országos méhészeti egyesület, Budapest, IX., Köztelek; továbbá Damjanich-utca 34. főraktár és a központi vásárcsarnok, fősor, ahol üvegekben és kimérve is lehet kapni. **Hamisitatlan méh-viasz,** szobapadlófényezéshez 1 kg. 1 frt 75 kr.

Ménesi csemege
szőllő nemesfaju rózsa, valamint legfinomabb kevert arad-hegy aljai csemegefajok 5 klgrmos postakosarankint bérmetve bármely állomáshoz — 2 frt 30 krért kapható — utánvét mellett **Ring Zsigmondnál Aradon.**

Köhögésnél,
rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemeteücukorkát.

Megay
Boheme-tortája a legjobb torta! 1 frt 25 kr. beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon, megküldi önnek bérmentesen.
Kapható Budapesten: Szenes Ede és Seidl József császári és királyi udvari szállitók és Szimon István uraknál. Budán: Gaizler Béla, udvari szállitó. Aradon: Ring Zsigmond, Fejér Gyula. Nyitráu: Aitner Ferenc. Szombathelyen: Kikaker Kálmán. Fehértemplomon: Stefánovic János. Nagyváradon: Kádár János. Debrecenben: Geréby utódai uraknál.

Csak nálam
készitetnek **darabonként** is **Makarrt** alakú **sikerült fényképek**, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként **1 frtjával.** Vidéki megbizásokat bármely kis kép után is nagyitva müvészies kivielben jutányos árban eszközöl Waitzner fényképészeti műterme Budapest, Erzsébet-körut 20. 8408

Hálószoba,
ebédlő, szalon és irodaberendezés 1-es és 3-as kassza, női és férfi kerékpár, valamint villám- és gázcsillárok **rendkivül olcsó árban** kaphatók **Ujvilág-utca 21. I. em.**

Csemegeszőllő
chasselas és muskotály fajokban, 5 kilós postakosaranként **bérmentve,** után vèttel 1 frt 80 krjával kapható:
Vidovszky Ferencnél Gyoma, Békésmegye. 8431

Irógép-kezelőnő
„YOST"-géphez egy műszaki irodában felvétetik. Magyar és német gyorsirásban, valamint diktálás után gépirásban való teljes jártasság megkivántatik. Csakis e követelményeknek teljesen megfelelő hölgyek sziveskedjenek irásbeli ajánlataikat „Yost genie" jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájához (Budapest, IV., Váci-utca 9) beküldeni. — Ugyanott kezdő havi fizetéssel egy
irodagyakornok
is felvétetik. — Ajánlatok **„Gyakornok"** jelige alatt a fenti cimhez küldendők. 8437

Ügyes szabónő
ajánlkozik házakhoz és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2341

Kereskedelmi
iskolai **tanárjelölt** nagyon hálás tudna lenni azon **hölgynek,** ki őt egy korrepetitori vagy nevelői álláshoz segitené. — Szives ajánlatok „Hálás" jelige alatt poste restante főposta kéretnek. 2537

Bernátfalván
(Pusztapéterin) **1500 □-öl telek kuttal** együtt **sürgősen eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 2536

Olcsó telek eladó.
Pest közelében 1500 □-öl telek **azonnal** eladó, esetleg négy **részbe** is osztható. Cim a kiadóhivatalban. 2537

Ujfundlandit
keresek megvételre, tiszta faj, 1 éves és szobatiszta legyen. Ajánlatokat kérek „Ujfundlandi" cimen e laphoz, melyben utolsó ára is jeleztessék. 2535

Készpénz
kölcsön
birtokokra
és házakra
valódi becsérték háromnegyed észéig. II. helyre is 20—60 évi **örlosztésre.** Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem. Lebonyolitás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv másolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

Stenografia.
A magyar vagy német gyorsirászatban teljesen kiképez okl. gyorsirás-tanár. Cim a kiadóban megtudható. 2532

Vetőgép
17 soros Nicholson-féle egészen jó karban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2542

4000 □-öl telkek, □-öle 3 forintjával a kelenföldi vasuti állomás közvetlen közelében remek fekvéssel beállott anyagi **viszonyok folytán eladók.**
Venni szándékozók ajánlatait „Br. V." jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbit.

English lessons.
Angolul tanulni óhajtóknak kitünő gyakorlattal biró született angol tanitó áll rendelkezésükre mérsékeltáron. Methodusa igen célszerü és érdekes, miáltal tanitványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátitják emlitett nyelvet. Próbaleckét is ad. Leveleket „Mr. Scott" jeligével kér e laphoz. 6725

Erős tanoncok
kerestetnek első rangu kő- és könyvnyomda részére. Cim a kiadóhivatalban. 2539

Két hold szőllő
azonnal eladó Fóthoz közel a dunakeszi határban. Cim a kiadóhivatalban. 2523

Női kereskedelmi
iskolát jó sikerrel végzett leány irodai alkalmazást keres. Szives ajánlatok a kiadóba „Szorgalmas" cimen kéretnek. 2512

Házi tanitóul
ajánlkozik egy ebben jártas technikus. Cim a kiadóhivatalban. 2531

Zongoraórákat
ad szerény dijazásért a m. kir. zeneakadémia egy másodéves hallgatója. — Cim a kiadóban. 2527

Alapos oktatást
nyujt cimbalomtanitónő **Allaga-iskola** szerint. Cim a kiadóhivatalban. 2524

Igen jó
forgalmu kávémérés november hó elsején kiadó. 4957

Korrepetitori
állást keres egyetemi **hallgató,** ki buzgalommal látná el hivatását. Cim a kiadóhivatalban. 4935

Koser husfüstölde
a legélénkebb helyen, bor és sör engedélylyel, hol intelligens urak délben és este étkeznek, azonnal eladó. Levelek „jó üzlet" jelige alatt a kiadóba kéretnek. 2515

Az országos
magyar gyorsiró egyesület
Báthori Dezső
középiskolai tanár ur vezetése alatt
uj magyar és német-nyelvü gép- és gyorsirászati
tanfolyamot nyit. Jelentkezőket felvesz a
„YOST" irógép
részvénytársaság
Erzsébet-körut 9—11.
New-York palota.

Nagy kereset
kinálkozik tevékeny, ügyes beszédü s repre-zentálni tudó uraknak minden risico nélkül mint mellékkereset is.
Ajánlatok „Erwerb" jelige alatt Schalek hirdetési irodájának Bécs, I., cimzendők.

Most jelent meg:
A magyar iparos
Törvény-szükséglete
az ipari-, kereskedelmi-, váltó-, csődtörvény, a sommás-, bagatell és végrehajtási eljárás népszerü alakban, irománymintákkal.
Irta dr. Földes Árpád budapesti ügyvéd.
Ára 1 frt 50 kr., az összeg előleges beküldése mellett küldi bérmentve
Krausz Henrik
könyvkeresk. Budapesten, VIII., József-körut 11. sz. 8401

Első budapesti
Kávémagazin
szétküldési osztálya
kávé
Elvámolva és bérmentve. Postán utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldésével

4½ kg. Kuba, Mocca, Jáva, Gyöngy	6.50
¼ kg. Császár kev. tea	1.50
¼ kg. Karaván tea	1.40
¼ kg. Törmelék tea	—.90
1 kg. Takarék kávé	—.80

Pénteken és szombaton a maradék és kirostált kávék eladása pörkölve ½ kgr. —.60
Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-u. 4.

Butor
ugy készpénzért, mint részletfizetésre legjutányosabb
Fuchs Bódog-nál
Budapest,
VIII., József-körut 26.

Orvosilag megvizsgálva.
Legolcsóbb napi árak. ORIGINAL PRAGER SCHINKEN PRAG HEITLER & Co. KAROLINENTHAL Elérhetetlen minőség.
Védjegy.
Naponta szétküldés postacsomagokban is.

Hölgyeim.
Sajnálatos, hogy a t. **hölgyek** nem idejében látnak az **arc ápolásához,** mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll **szép fehér, tiszta arccal birni.** Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetett és ajánlott arccrémekből nem birnak választani. Legyenek teljes **bizalommal hozzám,** kisértsék meg csak egyszer **Mille Fleurs-Crémet,** meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — **Mille-Fleurs-Créme** próbatégely 50 kr. könyvvel; **Mille-Fleurs-poudre,** fehér, rózsa v. creol (barnáknak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytára, Király-utca 12. — **Továbbá csakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajviz,** mely bármily ősz hajnak ½ óra alatt eredeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasitással (2 hóig elegendő), fekete, barna és aranyszőkébe kapható. **Nem eléggé ajánlhatom a t. hölgyeknek a homlokkötőt,** mely rövid idei használat után **a redőket végképp kisimitja,** a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kötő évekig eltart, **drbja 1 frt 50 kr.** utasitással. Mily kellemetlen és rut a **szőr az arcban vagy ajk körül,** ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolithatják az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasitással. **Vörös kezeket** v. ha még oly elhanyagoltak is, **kézpasztám** által **gyönyörü** fehér puhává változik, 1 próbatégely 35 kr. utasitással. **Számos elismerő levelekkel bizonyithatom** felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos **eredményért** kezeskedem. — Utánvétellel titoktartás mellett akár itt **Budapesten,** vagy bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12. sz./No.

Szabadalmakat
kieszközöl
világ összes államaiban
KALMÁR J.
mérnök és hites szabadalmi ügyvivő
ezelőtt
Pompèry (Benedek L. éstsa
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 44.
Alapittatott 1885-ben.
(Eddig **10,000** szabadalom eszközöltetett ki ezen iroda által.

Feltünő olcsón
kaphatók Budapest, IV. k., Károly-körut 26. sz., LÖWY PAULA az „arany forrás"-hoz cimzett óra- és ékszerkereskedésében:
Nickel-remontoir órák 1 frt 90. Valódi svájci nickel remontoir órák 2 frt 90. Fekete acél órák 3 frt 25. Ezüst remontoir órák 4 frt 50. Tula remontoir órák dupla fedelü 6 frt 90. Tallérozott órák 4 frt 75. Arany női remontoir órák 9 frt 90. 14 karat arany férfi remontoir órák 17 frt 60. 14 karat arany fülbevalók 1.80. 14 karat tömör aranygyürük 2 frt 75. Nyakláncok, csinos szivek, inga- és ébresztőórák izléses kivitelben olcsón számittatnak. Vidéki megbizások pontosan eszközöltetnek. Minden óráért 3 évi jótállás.

Kétjáratu
36 collos kövekkel ellátott malomszerkezet azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2543

BÁRÁNY DEZSŐ
műhangszer-készitő
Bpest, VIII., Kerepesi-ut 57.
(Luther-udvar.)

Vonós hangszerek és vonós különleges készitője. Dusraktár vonós-, fuvó- és ütőhangszerekben, kellékeiben. Iskolai és hangversenyhegedük 3 forinttól 100 forintig. Saját készitményü hegedük. Legjobb olasz és német hangversenyhurok. Árjegyzék kivánatra küldetik.

COPYING OFFICE
Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugy mint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11 New-York palota.

Fehérnemü javitás
munkát elfogad egy elszegényedett özvegy ezredorvosné a legolcsóbb áron, ki ezen a téren művészies gyakorlattal bir. Ugyanott mütömői munkák a legszebb kivitelben készittetnek. Cimet megadja ezen lap kiadóhivatala. 25..

Gummi
francia óvszer,
férfiaknak frt: 2, 3, 4, 5 tucatja, nőknek frt: 2.- darabja.
MILKO Aggteleki-utca 4.

Nevelőnők
észak- és dél némethoniak, angol és francianők gyermekkertésznők, zene és nyelvtanitónők félnapokra is azonnali alkalmazást keresnek. **Okleveles magyar tanitónőket** zene és nyelv ismerettel, vagy nélkül sürgősen keresek. **Szegheőné S. Lujza** Budapest, Erzsébet-körut 30.

1899. évi gyümölcs iz (marmelade) való diságért jótállás tiszta és sürü

Kajszinbarack	68 kr.
Őszi barack ...	68 kr.
Málna	75 kr.
Málna-elegy ...	45 kr.
Ribizke	75 kr.
Földi szeder	70 kr.
Ananasz... ...	1.90 kr.
Csipke...	45 kr.
Cseresnyekever.	70 kr.

különként ab Prága. Nemtetsző bérmentve visszavétetik. Legalább 5 kg. egy fajtából. 25 kg. rendelésnél bérmentve. **Taussig Hermann, Prag-Karolinenthal.**

A Sárga Dominó.
Irta:
PRÉVOST MARCEL
Forditotta:
Dr. Bethlen Oszkár
Ara: 50 krajcar.
Megrendelhető: a
Budapesti Napló
kiadóhivatalában.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.